

ion pillat

404

ion pillat
poezii

★★

S-au împlinit anul acesta 72 de ani de la apariția primului număr al «Bibliotecii pentru toți». Inițiativa tipăririi unei colecții de largă popularizare, care să contribuie la răspândirea literaturii în rândurile marilor mase de cititori, a aparținut editorului Carol Müller, direcția literară revenindu-i folcloristului Dumitru Stăncescu (1866—1899). În librăria lui Carol Müller, situată pe Calea Victoriei colț cu Pasajul Român, se întâlneau în fața cărților nou apărute sau de curând sosite din străinătate scriitori de seamă ai vremii: Caragiale, Delavrancea, Vlahuță, ș.a. Din discuțiile purtate privind problemele de literatură s-a desprins ideea alcătuirii unei colecții populare, ieftine. Primul număr (Povești alese de Andersen) avea să vadă lumina tiparului la sfârșitul lunii martie 1895.

În nota de prezentare a colecției, publicată de editor în fruntea volumului cu nr. 1, se menționa: «Cînd am întreprins această publicare m-am gîndit la două lucruri: întîi să dau pe mîna tinerimii și a tuturor cititorilor cărți bune, bine alese, frumoase, interesante și bine traduse, culese din toate produsele spiritului omenesc, și al doilea: să le dau pe un preț cît voi putea mai modest».

Numărul, cuprinzînd circa 100 de pagini, format mic, se vindea cu cîte 30 de bani (un ziar costa 10 bani) și apariția era — la început — bilunară.

Primul editor, Carol Müller, a dat curînd faliment, dar «Biblioteca pentru toți» a fost preluată în toamna anului 1900 de către editura Alcalay, director literar fiind, din 1923 — timp de aproape 20 de ani — scriitorul Vasile Demecrius. În 1918 avea să apară numărul 1000, «Biblioteca pentru toți» ajungînd, în 1949, la numere mai mari de 1550 și la un tiraj total de peste 25.000.000 de exemplare.

ondiiile noi, create de socialism în țara noastră, «Biblioteca pentru toți», una dintre cele mai vechi colecții de popularizare a literaturii din Europa, și-a intensificat activitatea. Ea a fost reluată de către editurile de stat în martie 1950; la 9 ianuarie 1960 a fost inaugurată seria a III-a, numerotată, tirajul total ajungînd, la sfîrșitul a șapte ani de apariție, la 21.215.000 exemplare.

ion pillat

editura pentru literatura

Ilustrația copertei : *Oana Petrișan*

ion pillat

poezi

★ ★

ANTOLOGIE DE
DINU PILLAT

196

EDITURĂ PENTRU LITERATURĂ

LIMPEZIMI

1923—1927

HANUL CU RÎNDUNICI

*Colo-n umbra nucului
Stă din vremea turcului,
Leagănul urzicilor,
Hanul rîndunicilor.*

Han vestit la drum de țară, han cu s-rașina afară,
Vechi de cînd e lumea — spun
Căraușii cu chervanul cari pe vremi își lăsau banul
Pe-o bărdacă de vin bun.

Stai de-acum cu mușchi pe șită, cu pridvorul prins de viță,
Cu păianjeni în gîrlici.
Intră slobod, ies pe ușă, ca o rază jucăușă,
Miile de rîndunici.

Te-a uitat de-o viață drumul, nu mai suie seara fumul
Hornului pe-ntins hotar,
Carele n-o să le cearnă, cum vin grele din povarnă,
Primitorul tău umbrar.

Surugiii de-a călare n-o să-ți bea în drumul mare
Țuca de-aur și nicicînd
Pe haiducii lați în spete, lăutari pe îndelete,
N-o să-i mai auzi cîntînd.

Han uitat la drum de țară, han cu strașina afară,
Han pustiu și părăsit,
Dacă nimeni nu coboară în cerdacul de-odinioară —
Eu la tine am venit

Ca să-mi fii, han vechi, tovarăș, ca s-adorm la vatră iarăși,
Să mă scol în zori aici...
Soare, pretutindenți soare : nici un om, dar prind să zboare
Pînă-n suflet rîndunici.

CĂLUȘARII

Potop se revarsă pe luncă seninul.
Să frigem iar mielul hoștește, pelinul
Să-l bem sub umbrare de frunze prin care
Lumină de soare se cerne-n pahare.

Iubito, îmi adă urcioul cu vin —
Din vremuri bătrâne ca basmul sabin,
Să-mi chemi în poiană la umbră de-arțari,
Cu regelé mut, cei cinci călușari.

Se-nșiră cu steagul ; cu toți de o dată
Pornesc, stînd pe loc, o fugă ciudată.
Piciorul lor, iute cum e căprioara,
Nu-l prinde nici naiul, nici dibla, nici vioara.

În alb, cinci mestecăni se leagănă-n vînt.
Stă mortul lor rege întins pe pămînt,
Și-n juru-i se strîng și iar se desfac
Cinci aripe albe de lebezî pe lac.

Acuma, spre seară, e jocul mai lesne.
Cu pene de soare din creștet la glezne,
Cinci flăcări lumina o scad și o suie,
În umbră stingînd-o pe vreo cărăruie.

E goală poiana, e gol și paharul.
Azvîrle iar noaptea cu stelele zarul.
M-oi duce, m-oi pierde, ca jocul latin —
Iubito, îmi adă urciorul cu vin.

AMURG ÎN DELTA

Cît vezi cu ochiul, verde, păpurişul
Se-ndoaie-n vîntul serii, foşnitor.
Din cînd în cînd şi-arată luminişul
Un ochi de apă moartă. Un cocor

Cu aripa deschisă se ridică
Din stuf, sfîşietor de trist scîncind,
Sau cai tătari, dînd roată fără frică,
Sălbăticiţi, nechează pe un grind.

Amurgu-mbracă Delta toată-n aur
Cu turla unui sat lipovenesc,
Dar umbrele ostroavelor de plaur
Albastrul cenuşiu îl împînzesc.

Vaporul taie noaptea şoptitoare,
Şi valul ce se-ntunecă-ntr-una,
Cînd cele cinci coline cresc în zare,
De aur vînat cum e pruna.

FÎNTÎNA CU PLATANI

Fîntîna cu platani de lîngă țărmul mării
La care ne-am oprit cu umbra în amurg
În cîntecul domol, ce nu-l pot da uitării,
De valuri ce se sparg, de ape care curg.

Fîntîna unde vin cu vasele de-aramă
Cadînele să-și ia un dar curat, din plin,
Vrăjită e — ți-o spun — și dorul meu — ia seamă —
În juru-i zboară greu : un porumbel străin.

Pe Marmarà se duc cu aripe de lebezi
Corăbii în amurg... Și pierе zi și an ;
Dar aplecat ușor pe apele ei rezezi
Obrazul tău îl văd în umbră de platan.

Sînt zile sau sînt ani de cînd pe țărmul mării,
În limpezimi adînci fîntîna l-a închis ?
Platanii tot foșnesc, și nu pot da uitării
Murmurul de pîrîu rostogolit prin vis...

LUMINA LUNII

Lumina lunii pline alunecă în casă.
Toți înecații nopții și-nalță în oglinzi
Ca-n ape fața albă și iar la fund o lasă
Când, luna ca să iasă, obloanele le prinzi.

Și iat-o și mai albă, tiptil ca o pisică
Se suie pe burlane, pătrunde prin ferești,
Sărută lung și ochii închiși și gura mică,
Și cea mai tănuită iubire n-o ferești.

Dar, părăsind orașul, răzbate pe câmpie,
Se scutură deodată de praf să n-o mai văz,
Măsoară iepurește păduri, livezi, moșie,
Ciulind urechi de raze prin verdele ovăz.

PRIMĂVARĂ

Din tren, în zori, văd cerul ca o apă
Prea limpede cu scoica lunii-n fund.
Plopi-nalți la luminișuri dau să-ncepă :
Iscoade sînt și zărilor pătrund.

Spre răsărit ard coifuri parcă-n pară,
Cu jar de aur sulii se aprind ;
De-acuma gloata umbrei o să piară.
Arcașii tainici arcurile-și prind.

Dar meri, și peri, și pruni de pe coline
Răspund și ei, trăgînd cu praf de flori,
Și-n bîzîit de gloanțe de albine,
Desfășură un lanț de trăgători.

Podgoria-i toată nouri de șrapnele
Încremenite-n aer de Prier.
De raze fugărite rîndunele
În escadrile răzlețite pier.

E soarele biruitor. Cireșii
Au ridicat, învinși, steag alb în vînt.

Livezile își numără plăieșii.
Un cuc dictează pacea pe pământ...

Lumină pretutindeni ! Primăvară
Și verde proaspăt ca un suflet nou,
Și mieii albi ca merii albi din țară,
Și pace-n gânduri vechi și-n grîul nou.

Și sus, pe zarea vremii, ca o dungă .
De mări albastre cu scipiri de nea,
Bucegii neclintiți, pe cînd se-alungă
Și tren, și primăveri, și viața mea.

DRUM DE SEARĂ

Ți-aduci aminte seara de sub munte
În țara ce privește către Jiu ?
Catapeteasma culmilor cărunte
Purta chenar de aur stacojiu.

Mestecenii cei albi veneau în pîlcuri
De lumînări cu sfeșnice de-argint ;
Soborul stelelor citea cu tîlcuri
Adînci, în stranele de mărgărint.

Și cum treceam pribegi cu toamna-n țară,
Ardeau mestecenii frunzișul rar
Și-l dăruiau în lacrimi de ceară
Topite-n pacea mare de altar ;

Pleșuvii munți îngenuncheau în zare
Trudiți de mers ca peregrini bătrîni.
Mătăniile de oi coborîtoare
Se deșirau în drumul de la stîni.

Bisericile vechi, purtînd potcapul
Monahilor pe turla lor de lemn,

Blagosloveau ; troițele cu capul
Atitor științi uitați ne făceau semn.

Dar noi, nebuni, nu ne-am oprit trăsura,
Ne-am dus — păgîni grăbiți — spre
Polovraci :

De pretutindeni ne-arăta pădurea
Copaci schimonosiți ca niște draci.

IMAGINI, TOAMNA

Se clatină galbene păsări
 ușor pe părul din vie.
Nu, toamna își pregătește
 iar stolul de frunze pribegi.
E aerul limpede astăzi,
 ca apa-n pîrîul de munte,
Și singur un nor mai sclipește
 pe ceruri — un păstrăv de-argint.

CIȘMIGIU DE TOAMNĂ

Verde nou al primăverii, roș al florilor de vară,
Toamnă, galbenul din frunza ta târzie mi-e mai drag,
Fie că-n velinți tăcute inimi de-aur le presară,
Fie că foșnește-n taina mătășosului tău steag.

Zi senină, zi rodită ca o poamă de lumină,
Cîtă floare prea devreme scuturată te-a dorit,
Să te pot culege astăzi — cer, și suflet, și grădină —
Cișmigiule de toamnă, de-amintire biruit.

De pe podul ce oglindă arcu-ntins al pietrei sale
Peste apa unde lebezi dorm pe teiul tremurat,
Cine m-a chemat pe nume, cine m-a oprit în cale?
Umbra ta de altădată și un ram îngîndurat.

Verde dor al primăverii, foc al dragostei din vară,
Toamnă, părul de-aur moale al iubirii mi-e mai drag
Cînd strivesc și ani, și zile ce covorul tău presară
Și-mi foșnești a moarte-n suflet, mătășos și galben steag.

INTERIOR

Pe scrinul scund, pe masa de mahon,
Cleștarul cupei picură amurg.
Pe liniștea lăutei fără zvon,
Pieziș petale de lumină curg.

Atinsă, struna tainic a sunat...
Și Sîn-Nicoară din icoane vechi
Rămîne mut cu deget ridicat
Și cîntecul tăcerii în urechi.

Se cern garoafele de Luchian
Și sîngerate cad din rama lor,
Prin florile unui chilim oltean
Sperioase păsări se înalță-n zbor.

Pe-o strachină un cerb a tresărit...
Și, de pe raft, din fiecă volumn,
Poetii ies s-asculte liniștit
Un cîntec risipit ca un parfum.

CĂPRIOARA DE PORTELAN

Pe masa mea un pui de căprioară
Prietenos deschide ochii puri.
Și dacă în poiană o să moară
De glonț rănit un frate din păduri,

Și dacă la izvoare o să plîngă
Cu botul ud de sîngele prelins,
Știu bine : nici o moarte n-o să frîngă
Căprița liniștită cu trup nins.

Ce clar privește ! Parcă înțelege
Că umblu să-i fur taina într-un vers.
Dar care vers veni-va să mi-o lege
Cum stă oprită-n suflet și în mers ?

Cu capul mic și fin lăsat de-o parte,
Ciulind ușor urechile-i de ciută,
Pîndește cum pîndesc după o carte
Făptura ei necunoscută...

Și zile fug, și trece an de an ..
Îmbătrînesc... și-un pui de căprioară
Deschide mari doi ochi de porțelan
Din lumea unde moartea nu omoară.

MINIATURĂ PERSANĂ

Albastrul șters al cerului de seară
Coboară ca să-nalțe chiparizi
Întunecați, din cari pieziș zburară
Colunii albi. Lungi gene să deschizi,

Să vezi într-o grădină cercuită
De piatra zidului în trandafiri,
Cu ochi prea mari și degete subțiri,
Fecior de împărat cu-a lui iubită,

În rochi de fir și de mătase verde
Și cu șalvari de borangic prin cari,
Ca luna plină printre nori fugari,
În joc molatic, trupul gol se pierde,

Pe cînd o căprioară fără teamă
De mîngîieri, le-ntinde botul sfînt —
Și se privesc tustrei și nu-și dau seamă
Că veacul lor s-a dus de pe pămînt.

PEȘTI ROȘII

Amurgul suflă aur verde-n geam —
Un pom cu foi de foc e un mărgean,
Sub pavăza tomnaticului ram
Se-aprinde somnul apei din borcan.

În cerul luminosului cleștar,
Trei pești de aur roșu s-au lăsat
Închipuind pe-al zărilor hotar
Trei păsări într-un zbor îndepărtat.

La nesfârșit de sticlă se lovesc,
În străveziul aer ca-ntr-un zid,
Și raza evantaiului ceresc,
Stropind luciri, o-nchid și o deschid.

Și-n geamul de penumbră fumuriu,
Când apa înnoptează pînă-n fund,
Trei raze, logodind argintul viu,
În colb muiat de lună, se ascund.

LALELE

De pe podele urcă valuri moi
De umbră și pe masă se întind.
Oglinda-și limpezește iazul mort
Într-un izvor cu seara cristalin.

Lumina zboară vie peste geam.
Amurgul din afară le-a uitat
Lalelele ce galbene mai ard
În sfesnicul subțirelui pahar.

Potirul nou al florilor e pumn
Închis ușor pe câte-un licurici.
Potirul lor de porțelan acum
Își strânge-n umbre focul licărit.

Lalele stinse din odaie fug,
Oglinda-n apa morților le ia,
Năluca lor, în vis, rămîne fum.
Așa doresc și sufletu-mi să stea.

CÎNTEC DE LEAGĂN

Dormi, dormi, să te-adorm ți-am adus
Fluturii, frunzele, florile
Și norii tiviți de apus
Ce zboară pe sus,
Serile, stelele, zorile,
Să dormi ți-am adus,
Ți-am adus.

Dormi, dormi, să te-adorm ți-au șoptit
Grîul, pîrîul și rîul
Și moara cu glas adumbrit
De vînt potolit,
Grangurii, graurii, greierii,
Să dormi ți-au șoptit,
Ți-au șoptit.

Dormi, dormi, să te-adorm ți-au atins
Umărul umbrele, unde...
Sărutul lor ochii ți-a stins,
Pe pernă au nins
Visele, vrerile, verile...
Și somnul te-a prins,
Mi te-a prins.

ALT CÎNTEC DE LEAGĂN

Să-mi adorm copilul — lin și lin, tiptil,
Leagă-mi-l cîntec, cîntec leagă-mi-l —
Prind de geamul lunii,
Unde trec colunii,
Sufletul din mine, sufletul ca bruma,
Să nu vadă bine cît de rea e lumea.
Ușure, ușure, ușure de tot,
Să-mi adorm copilul visului, să pot.

Să-mi adorm copilul — greu, și greu, și greu,
Inimă nu bate, inimă mereu —
Fă-te să se culce,
Sînge : șoaptă dulce.
Lacrimă amară : murmur de izvoare,
Să n-audă-n seară cît de mult mă doare.
Ușure, ușure, ușure de tot,
Să-mi adorm copilul visului, să pot.

ARTĂ POETICĂ

Mi-am urzit din sunet și culoare,
Din cuvinte dure, zi de zi,
Turnul versului înalt în care
Îmi adorm durerea de-a trăi.

Zi de zi și lună după lună,
Izvorăsc din mine ca din mări
Insule de gânduri, ce adună
Cînturi fremătînd peste uitări.

Ani de ani și clipă după clipă,
Vierme de mătase m-am făcut,
Fluturul simțindu-l, ce-n aripă
O să-mi schimbe brațele de lut...

Dar cum stau cu lampa lîngă mine
Și cum scriu : un singur țipăt greu
Din odaia-ți de bolnavă vine —
Și ce mic, ce gol e visul meu !

CALENDARUL VIEI

MARTIȘOR

Privești de pe poteca ce urcă-n deal la noi,
Din zbor întâia barză cum cade pe zăvoi.

Vezi trenul care intră încet de tot în gară,
Și omul care sapă, și plugul care ară.

A nins cu nea de floare pe prunii din livezi
Și munții de la Rucăr cu iarna lor îi vezi.

Auzi pe sub podgorii un câine care latră.
Te simți legat de toate — nu poți urni o
piatră.

Aceste lucruri simple ce veșnice îți sînt !
Ce sfîntă bucurie descoperi în pămînt.

Ce limpede te cheamă un cuc : o dată, două —
De fiecare dată ți-e inima mai nouă.

De fiecare dată mai trainic te unești
Cu farmecul acestor priveliști cîmpenești.

În gară, iată, trenul a început să miște.
Toți pomii, niși, pe dealuri îi flutură
batiste.

Gîlgîitor, din iarbă un șipot s-a trezit.
În tine și prin ramuri e cerul limpezit.

Ce rîsete, ce chiot pe drumurile viei —
Pe unde-au mers părinții îți duci și tu
copiii.

O nouă viață astăzi de viața veche legi,
Dau muguri pretutindeni din veștedele
crengi.

Cu apa ei lumina ți-a botezat cîmpia.
Ce pace e pe omul în alb ce sapă via,

Pe barza ce se duce pe Argeș tot în sus,
Pe-adîncul rost al vieții la care te-ai supus.

PRIER

Bubuiitor, furtuna lung pe zăvoi răsună,
- Ca o caleașcă-n goană pe o podișcă, tună.

Cad firele de ploaie și soarele cu acul
Luminii mi le coase ca să cîrpească sacul

Acestor nori zănatîci cari lasă tot mai rare
Rubiele transparente, pomană pe cărare.

Miroase gardul viei a iarbă și a ploaie.
A tras din nou furtuna cu pușca prin
zăvoaie,

Dar n-a putut să-mpuște, vezi, pasărea
ce are
Polei pe vîrf de aripi și-albastru pe spinare,

Ea zboară, sparge norii, așterne pe hotar
Seninul primăverii cu sufletul tău clar.

Departe-s norii negri, îți fluieri cîinii șui,
Spre fetele ce sapă cîntînd în vie, sui.

Zîmbești la toți copacii — ei astăzi îți sînt
frați —
Și uiți de Capitală, de genii, de confrăți.

La Capșa, în bocalul lor de literatură,
Stau — gogoșari — maeștrii acriși de-atîta ură

Și castraveți — discipoli verzui ca murătura:
Doct, picură oțetul în șvarțuri. Cască gura,

Prin abureala sticlei, din stradă, liceene...
— „Păzea !“ printre picioare, zbucnind din
buruiene,

Vătuiul o tulește de vale... și-a fost dus.
Toți cîinii după dînsul — iar tu privești
de sus,

Rîzînd cu hohot, fuga ce-n rîpă se prăvale...
Zău, nu regreti că astfel n-ajungi în
manuale.

FLORAR

E mai, și-n codru cucul îmi cîntă drept
în față.
Cu soarele poteca pornește-n dimineață —

Cu drumul și pădurea, hai murgule, la deal!
M-oi legăna în pasul tău legănat de cal,

Prin pînzele luminii zări-voi de departe
Și Argeșul, și lunca deschisă ca o carte,

În care — slove negre — un cîrd răzleț de oi
Înșiră versuri simple la margini de zăvoi.

O, cît aş da ca Domnul să-mi hărăzească
darul
Să pot să le descopăr şi eu abecedarul,

Dar sînt un om şi nu pot citi decît cerneala.
Prin frunzele în tremur, o pasăre sineala

Din pene îşi arată — să fie cerul, ea ?
Pe vîrf de deal strîng frîul şi mă ridic
în şea.

S-o luăm spre Valea Popii, s-o luăm spre
Valea Mare,
Spre Izvorani să mergem ? Totuna mi-i.
În zare

Negoiul alb m-aşteaptă de cînd copilării.
Hai, murgule ! şi du-mă, în voie, unde ştii.

Străbate o pădure, coboară şi iar suie,
Ajunge o poiană în cap de cărăruie.

La poalele poienii, dosită de arinişti,
O apă lin îşi mîină strălimpezile linişti.

O moară stă bătrînă, uitată pe pîrîu
De oamenii din sate cu holdele de grîu.

Dar roata ei mai cîntă, de apă dusă rar,
Și macină polenul luminii din Florar.

CIREȘAR

Deschide poarta lunii cu coșul de cireși !
S-au îmbrăcat cireșii în roșile cămeși

Și zarea în lumină de aur în spre seară.
Auzi cum cîntă-n luncă, lung, roata de la moară !

Arinii ei din sita ușoară de frunziș
Îi cern pe-oglinda apei luminile furiș

Și săgetînd penumbra la stăvilarul morii
Se-alungă rîndunele și fulgeră prigorii.

Călare vii în voie pe bunul buiestraș
Pe care iarba-n margini de șanț s-o pască-l lași.

Ți-au cunoscut prin ramuri mari pălăria moale
Și-n drum îți dau binețe cosași ce merg la vale,

Dar te gîndești la fata morarului, ce are
Obraz ca plînea rumen și-n păr mălai de soare.

Te-așteaptă colo-n umbra cea verde sub arțari —
A alergat și-și ține cu mîna sîinii tari

Dorm oile în roată, cu umbra, sub stejar,
Ca pietrele de moară dorm boii lângă car,

Și pe sub car coșaii cu capul pe cojoc...
Pe cer, vulturul negru virează stînd pe loc.

Fîșituri de coasă se-aud în vreo poiană,
Dar tac înfricoșate de-a liniștei dojană.

În vînt — dar unde-i vîntul ? — se-ncearcă
tocălia,
Dar tace și-ea de teamă să nu trezească via...

În casa răcoroasă și cu obloane trase,
În vechea mea odaie vrea visul să mă lase —

Încet îmi deschid ochii să nu mă-nșele parcă ;
Trecutul și-amintirea tot gîndul mi-l încarcă.

Pe valuri de lumină las vara să mă poarte —
Dă-mi tu, bibliotecă din vremuri dragi, o carte

Vrăjită cum e cartea ce o citești întîi,
Să-i pun iar talismanul deschis la căpătîi.

Din rafturi iau volumul și Robinson Crusoe
Cu papagalul-i verde îmi intră iar în voie.

O, Doamne, ca tovarăș de viață ține-mi-l —
Păstrează-mi pîn' la moarte un suflet de copil.

GUSTAR

Nu-i vară și nu-i toamnă : e vremea cînd în tine,
Pe înserări senine, un dor de ducă-ți vine.

Cînd nopțile sînt clare și cerul e paharul
De sticlă care zvîrle cu stelele, ca zarul,

Pe drumuri depărtate să prindă călătorul.
Pe casa părăsită voi trage greu zăvorul

Și voi porni la ceasul cînd toaca bate rar...
Tăind călare vadul sub lunca din hotar,

Opri-voi murgu-n spume pe malul rupt de ape,
În ochi să-mi iau atîta cît sufletul încăpe :

Zăvoiul plin de umbre, ca un altar colina
Și-n soare-apune, munții încremenind lumina.

Sorbi-voi haiducește privirea pînă-n fund
Și pe cleștarul serii nu voi lăsa, rotund,

Decît un bob de rouă ce licăre plătînd —
Întîia stea îmi arde în noapte și în gînd.

Strîng bine calu-n pulpe și pînteni dau s-ajung:
La hanul vechi ce-aține sub plute drumul lung:

Îmi leg de-o plută murgul și bat în poartă sîlnic
Ca să-mi răsari, voinică, hangiță strînsă-n vîlnic,

Cu ochii de vădană, cu brațul alb și plin —
Să-ți cer culcuș la noapte și o oca de vin.

Mi-aduci, cu rața friptă pe varză, vinu-n oală —
Te-ntreb mirat : — „Să fie chiar hanul lui
Mînjoală?”

Dar nu răspunzi și-n juru-mi e cald, icoană nu-i,
Miroase a iubire, a mere, a gutui.

VINICER

Ajuns în miez de toamnă, îți dai cu spaimă seamă,
Cînd chiotă culesul în drumul lui spre cramă,

Că despre lucrul viei vorbit-ai prea puțin.
Și totuși — o, poete uituc — ce subiect plin

De poezie gravă aveai la îndemîină :
Cum vița peste iarnă adoarme în țărîină

Ca omul de la țară culcat în țintirim
— Dar taina adormirii acesteia n-o știm —

Apoi Prier când vine pe-a Argeșului apă,
Cum săpătorii vița pe dealuri o dezgroapă ;

Cum tremură golașă ca pruncul și-o botează
Și miera cu un cântec, și soarele cu-o rază ;

Cum coardele le leagă vierul de arac,
Cum taie joarda slabă și lemnul prea sărac...

Dar plînsul sfînt al viței nu-l vei cînta tu oare
Cu lacrima lui clară, de ochi vindecătoare ?

Dar despre sulfatare nu pomenești nimic,
Nici despre boala viței ce „filoxeră“-i zic !

Cum vrei atunci, poete, ca un viticultor
Din cartea-ți să culeagă un sfat folositor :

Pe raftul librăriei, uitată, o să șadă.
Povețile și tîlcul le știu de mult. O cadă

Cu must de tămîioasă mai bine să-mi aduci,
Și în ceardacul casei, în tihnă și-n papuci,

Ca Anton Pann de veseli, cînd da de un nerod,
Cu metodologie să bem al viței rod.

BRUMĂREL

Cu soarele azi galben ca fagurii de miere,
În jurul meu se-nchide un măr boltit de mere.

Din ram eu rup ca-n basme un rod de aur și
O, pom vrăjit de toamnă, nu poți să mă reții.

Prin ramuri desfăcute ușor de mîna mea,
Zăresc comoara viei și-odihna ei mă vrea.

Sub un butuc de viță rămîn culcat pe spate —
Privesc în gol la cerul cu ape neschimbate.

În mînă iau ciorchina cu bob de chilimbar
Și o ridic spre soare, sus. Raza lui cu jar

Fantastic o pătrunde : un lampion aprins ;
Îi sug lumina dulce și focu-i m-a cuprins.

Beau soare. Dar un piersic cu brațul gol m-agață
Și îmi lipește sînul, pietros și mic, pe față.

Eu îl sărut cu dinții, și poama lui cu sînge
Stropește pătimașa iubire ce o frînge.

O, toamnă, vrăjitoare mai tare decât moartea
La tine intru-n slujbă cît mă va ține soarta.

Dă-mi frunza ta ce sună cu galbenii din lună,
Dă-mi pe covorul foilor iar coborîtul oilor ;

Dă-mi în zăvoi sitarii, pe miriște ogarii,
Și peste zarea drumului, albastru, sulul fumului ;

Dă-mi în iatac sulfină, pe ceruri dă-mi lumină,
Și scîncetul cucoarelor pe liniștea ogoarelor ;

Și dă-mi un nuc stufos, la umbră să stau jos,
Să scriu pe fruntea gliei tot calendarul viei.

BRUMAR

Pe umeri iei sumanul și fluieri după cîni.
Poteța suie dealul prin via din bătrîni.

S-au înroșit cireșii, îngălbeniră nucii,
Ce străjuie cu bruma de pe Brumar butucii.

Acolo unde chiot și cîntec fură-n toi,
Răsună-n guri de pivniți ciocanul pe butoi.

Dar soarele șagalnic acoperă cu-aramă
Șindrila putrezită și mușchiul de pe cramă,

Și raza lui de aur prin corzile de vii
La strugurii luminii te-ndeamnă să mai vii...

Poete, te îmbată de-acuma doar cu soare.
Auzi ? scîncesc în ceruri, lung, șiruri de cucoare.

Dar cîinii tăi zburdalnici alungă din tufiș
Tărcate coțofene zbucnind în zbor pieziș.

Zîmbești amar la pana de nea și de cărbune —
Gîndești la zile rele, gîndești la zile bune,

La traiul vechi ce calcă cu pasul tău tăcut
Pe-acest pămînt pe care de mic l-ai cunoscut,

Și te întrebi : zăpadă a început să cadă ?
Sînt iarăși coțofene ca pete de zăpadă.

Te-oprești să-ți razimi dorul de ulmii fără foi,
Te-oprești să-ți flueri cîinii și toamna înapoi —

Revin în goană cîinii, dar toamna nu mai vine
Să-ți culce la picioare credința ca un cîine.

Și singur cu poteca și cîinii iar cobori
Sub ceru-n care-a iarnă scîncesc prelung cucori.

UNDREA

De ieri albine albe pe via ta roiesc —
Toți prunii și toți merii în iarnă înfloresc.

Petalele cu aripi de gheață cad domoale
Pe un covor mai moale ca iarba cea mai moale.

S-au șters din fața țării și drumuri, și poteci —
Stă Argeșu-n zăvoaie cu tălpile lui reci

Și nu cutează moșul pe prund măcar un pas.
Izvoarele cu barba în țurțuri au rămas,

Și strașină făcîndu-și la ochi cu palma mîinii,
Tot căutînd cărarea, stă cumpăna fîntîinii.

Auzi întîi un zgomot, apoi — deodată — clar
Ca picături de ploaie pe-o apă de cleștar.

Sînt clopoteii sănii : ascultă-i bine cum
O flamură de sunet îți flutură pe drum.

Aproape, mai aproape, sub deal, la deal, pe deal,
Îți sună la ureche o toacă de metal...

Dar în odaia cramei cu focul în cămin,
Aduci pentru prieteni urciorul cel mai plin.

Te-așezi cu ei la masă, citești și procitești
Și vinul vechi, și vinul mai nou ce-l pritocești.

Butucii ard în sobă cu trosnet și scînteii.
Din rodul viei tale ești bucuros să bei —

Cucernic pentru oaspeți ridici cîte-o bărdacă,
Pe frații-n poezie nu-i uiți cu cana seacă.

Și, ca poet al viei, serbîndu-i sfîntul hram,
Închini pentru Horațiu, Virgil și Francis Jammes.

GHENAR

„Perdelele-s lăsate și lămpile aprinse” —
Frumosul vers anume îl chemi acum în minte,

Vreun critic să te-nvețe, discipol să te facă —
Estetului, din milă, închină-i o bărdacă.

Gîndește-te la omul acela din Mircești,
Senin la gura sobei ca tine — îl iubești.

Dar lasă, desmortită din somn de focul tău,
Să zbîrntie o muscă lovindu-se mereu

De linpezimea-nchisă a geamului, pe care
Nu toți să o priceapă — vezi bine — sînt în stare.

Ghebar veni cu vînăt amurg și roșii zori...
Și mă gîndesc că dacă ai fi și vînător

Te-ai duce după iepuri în lunca ta ce este,
Sub chiciura din sălcii, poiana din poveste.

Și i-ai găsi sub tufe pitiți, ca bulgări mari
De-omăt, ciulind urechea deodată la ogari.

În liniștea deplină a iernii se aude
Împușcătura tare cu lungi ecouri surde.

Măcieșul cel mai negru te miri de-a înflorit ?
Nu — și-a lăsat doar viața un iepuraș rănit.

Privește-l : pe cearceaful zăpezii se sfîrșește
Ca un copil cuminte ce-n patul lui bolește.

De-aceea, știu, tu pușca în mînă nu vei lua —
Vei reciti poezii iubiți la vatra ta,

Și-n serile de iarnă tihnit vei aștepta,
Dia must — vin clar, din suflet — vers limpede
să dea.

FĂURAR

Pe dealurile ninse mergi astăzi la pădure,
Cobori spre Valea Mare sub cerurile sure,

Și fagi cu coajă albă, la șipotul de leac,
Ca stranii colonade de templu se desfac.

Te-oprești să bei din apa curată ce dă viață.
Îți spune pădurarul : — „E șipot sfânt,
nu-ngheață“.

Și dă să cheme basmul vechi al izvorului...
Dar nu-l ascuți, ți-e gândul — vezi tu — la
fata lui.

Îți amintești bordeiul poienii, toiul verii,
Și cîinii care latră doar-doar o să te sperii,

Și fata răsărită în drum ca din pămînt,
Și ploaia de lumină a soarelui în crîng,

Și gardul viu și umbra pădurii tremurate,
Potecile, răscrucea — îți amintești de toate :

De mușchiul cald pe rîpa de unde-n codru vezi
Colinele albastre cu vii și cu livezi,

De guruitul dulce-al porumbului sălbatic,
De fata mai sfioasă ca un porumb sălbatic,

De serile sub fagii prieteni cînd o stea
Se anina de frunze ca fata să mai stea...

Îți amintești de toate, vezi toate : ochiul, geana...
— „Moș Pavel, ce-ți mai face, de-acum un an,
Ileana ? !“

— „Boierule, am dat-o după un cîrciumar
De prin Lerești ; e omul chiabur“... Auzi doar rar

Cum sună și răsună, departe, în pădure,
Aitor, a moarte — departe — o secure.

CLOȘANI

De treci Baia de Aramă, de departe vezi albind
— Stai Căline — nu pădurea, ci toți munții de argint.
Iată Piatra ca o cloșcă, iată puii ei : Cloșanii —
Și deodată uiți Florica, și deodată uiți Miorcanii,
Și deodată intri-n țara basmului ce-l credeai mort,
Unde totul își păstrează vechiul suflet, vechiul port,
Tînăr ca un rîu de munte, proaspăt ca un cer pe ape...

Vale, inimă închisă pe trecutul ce-o încape,
Vale-a Motrului, ursită ca domnița din povești
Să tot doarmă neschimbată pînă o dezvăluiești,
Vale-ascunsă așa bine printre munți, că niciodată
Zborul vremii de pe culme umbra sură nu-și arată !
Cum să vină cînd și astăzi, cînd de veci neveste torc
De-a călare, și din munte tot în Dacia se-ntorc ?
Cum să vină cînd se-nalță glasul morii ca o rugă
Către zeul trac ce mișcă apele de la irugă
Și din scoc le năpustește peste roata ei de lemn ?
Cum să vină pe pămîntul unde și-azi păgînul semn
Bradul morților și-usucă dorul verde pe morminte ?

Azi ca ieri se duc cosașii cu lăuta înainte
Chiotind pe drum de clacă, prin fînețe, de te miri
Încotro pornesc pandurii celui de la Vlădimiri.
Azi ca ieri biseriçuța stă în inima poienii —
Pastnic alb proptit în bîrnă își așteaptă poporenii,
Azi, ca ieri, să-i ia la nuntă, azi, ca ieri, la țintirim...
— „Moșule, castanii ceia cin'i-a pus ?” — „Ia, Nicodim,
Cînd monahii lui veniră să se-așeze la Tismana“...
Tot trec fete din Tanagra, sus pe cap purtîndu-și cana
Sau urciorul plin de cerul răsturnat într-un izvor,
Și sub fagi, la umbră deasă, spune-n fluier un păstor...

Fluier ciobănesc și Motru, rîu și suflet, ce descîntec
V-a trezit în pacea serii murmurînd același cîntec ?
Ce descîntec curge-n mine ? Cum se face ?... Se desfac
Cunoscutele priveshti în bătrînul tău conac.
N-am mai fost aici și totuși mi-amintesc de altădată
Și îmi aflu cu uimire țara mea adevărată,
Cum descoperă copilul basmul presimțit de mult.

Demult... Cine-a rostit vorba ucigașă ? De demult...
Ca o pasăre de noapte, umbra sură iat-o, crește,
De pe culme peste vale se coboară, se lățește —
Oameni albi și case albe, ca mioare, n-or mai fi ;
Port și datini o să piară an de an și zi de zi.
N-or mai prinde în oprege trupul zvelt ca un mesteacăn ;
N-or mai duce după spate pruncul legănat în leagăn ;
N-o mai luneca marama nor subțire pe obraz ;
N-o să-și mai întinză pînza aripi albe lîngă iaz.
Vezi, bunica, și cu fiica, și nepoata n-or mai toarce,
Într-o moară de pe Motru, trei Mărine — ca trei Parce —
Firul lînei, firul soartei nendurate ce ne ia...
Ruga noastră, nici suspinul, să te ție n-or putea,
Țară veche, țară bună, mult te-om plînge, mult te-om cere...

Suflete, de ai credință, brațule, de ai putere,
Bate apa înspumată cu nuiua de alun —
Cer și râuri, munți și codri, strîns să-i legi, să mi-i aduni.
Să mi-i dai să pot cu poftă de copil, cu dor de lotru
Să te fur, vrăjită vale, și mai repede ca Motru,
Care scapără prin pietre și tot scapă, să te duc
Strînsă-n suflet, strînsă-n brațe, ca o pradă de haiduc.

PRIMĂVARĂ

*Sub umbrarul foilor
Duce drumul oilor
Și se duce, și se pierde
Tot pe plai cu iarbă verde,
Și se duce, și se curmă
Tot la stînă lingă turmă,
Și îi știe seama lui,
Seama lui, și-a dōrului.
Grijile mocanului,
Inima ciobanului...*

Primăvară ! primăvară ! crapă mugurii la baltă,
Sălciile verzi le-ndoaie vîntul cu suflare caldă,
Pe poteci sfios se-ntinde umbra nouă-a foilor —
Primăvară, mama noastră, dă-ne drumul oilor,
Drumul cel pierdut pe care îl mai știu, din sat, bătrînii !...
Doru-n mine înfrunzește : dorul turmii, dorul stînii.
În zadar mă-nchid în casă și m-ascund pe după cărți,
Dor de ducă mă ajunge, dor hain din zece părți :
Buchiile le zăpăcește, gîndurile le încurcă.
Văd un gol de munte-n soare și văd turmele cum urcă ;
Tot aud cum latră cîinii, cum tălăngile răspund,
Cînd adînc ca vîntu-n frunză, cînd ca ape vii pe prund,
După cum cotește drumul mai departe, mai aproape,
Spre lumina de poiană ce prin fagi răzleți încape...

Turme vechi ca munții țării, cu cîrlan și cu mioară,
Suie plaiul și-l coboară, pentru-a cîtea miia oară ?
Duc cu ele de departe dorul nostru, tot aleanul
Făr' de zare, ca Buceagul, nesfîrșit, ca Bărăganul.
Duc cu ele dorul brazdei, dorul frunzelor de nuc,
Dorul satului și-al țării, dorul dorului îl duc...
Vin cu cîntecele toate de la Nistru pîn' la Jii,
Și se urcă din poveste sau aieva, nu mai știi —
Ungureanul și Vrînceanul din baladă iată-i iarăși.
Mioriță bucălaie, unde ești să-mi fii tovarăș,

Să paști iarbă neumblată, pe sub brazi, pe la izvoare ?
Și cu sarica pe umeri tot așteaptă baciul mare
În lumina primăverii singur, ca un zeu păgîn.

Primăvară ! primăvară ! stau cu dorul de mă-ngîn.
Crape mugurii la baltă, iasă plugurile-n țară,
Codrii vechi să înfrunzească, iarba nouă să răsară —
Dar dă-mi drumul care-l știe și ciobanul, și cioporul,
Drumul oilor mi-l află, el, ce mînă drept, ca dorul,
Sus la munți, cu fulgerare de-aur viu în soare-apune...

Mioriță, mioriță, dorul turmei mă răpune !

TOAMNĂ LA FLORICA

De aur vechi s-a făcut frunzarul ;
Zărilor-s stinse cum e cenușa.
Deschide ușa.
Toamna ne cheamă.

Am împușcat în zăvoi sitarul
Din urmă : zburase să plece.
Vîntul e rece.
Toamna ne cheamă.

Via pe deal de mult e-ngropată ;
Stolul pe cer s-a dus : o nălucă.
Dor mă apucă
De altădată.

Unde ești, unde, casă uitată ?
Unde, azi, sînteți, zilele mele —
Voi, rîndunele
De altădată !

VREMEA

Am oprit în luncă apa curgătoare
La un scoc de moară printre verzi arini ;
Am oprit pe ape lin-tremurătoare
Zilele de vară, razele de soare,
Noptile senine, stelele și luna
Pentru totdeauna —
Vremea care curge n-am putut s-o țin.

Am închis în palmă pui de rîndunele,
Le-am simțit bătaia inimii în chin ;
Am oprit în brațe dragostele mele...
Pasăre de-o toamnă, dragoste cu jele,
Le-am cules ca frunza moartă cînd dă bruma
Pentru totdeauna —
Vremea care zboară n-am putut s-o țin.

Am păstrat în suflet gînduri, vorbe, glume,
Zîmbetul ce iartă, plînsul hain ;
Am păstrat în minte fețe fără nume
Întîlnite-n cale și pierdute-n lume,
Le-am cuprins în mine una cîte una
Pentru totdeauna —
Vremea, vremea însă, n-am putut s-o țin.

MARINARUL

Pe povârnișe dealul alunecă abrupt
Ca să-și oprească botul de vie tocma-n vale —
Dar sub boltirea viței oprindu-mă în cale,
Privesc cîmpia care adoarme dedesupt.
În abureala serii schimbîndu-se în mare,
La nesfîrșit își duce un tremurat hotar.

Am ancorat. Acuma sînt bunul marinar
Rentors din pribegie la vatra primitoare.
Se-nalță pașnic fumul pe gînd și pe cămin,
Se coace tămîioasa sfîrșitului de vară —
Dar frunza se apleacă de-o tainică povară
Atinsă, cînd o plouă îmbelșugat senin.
Ci sufletul, ce-n vremuri gemu în larg de mare,
Deodată se trezește, ca vîntul în catarg,
Cînd pînze de corăbii albastrul mort îl sparg
Cu aripile albe de berze călătoare.

TOAMNĂ LA MIORCANI

Peste dealuri, peste ape, pretutindenea se lasă
O lumină învelită în maramă de mătasă.
Vin iar carele-ncărcate și cu spice, și cu vis...
Și pe ceruri liniștite și în suflet și-au deschis
Unghiul dorului de ducă stolurile de cucoare.
Mori de vînt nostalgic-nață aripile călătoare
Și se lasă în durere să zdrobească grîul nou.
Pașii tinereții mele mă urmează în ecou,
Umbra mea de altădată umblă-n miezul umbrei mele.
Prima stea sau amintirea stă pe iaz printre vîntrele ?
Simt în suflet de departe spinul ei tremurător.
O bătrînă-mi toarce firul zilelor de pe fuior ;
Prima lacrimă se-noadă trainic lîngă cea din urmă...
Și păstori, ieșiți din vreme, către staul duc o turmă
De oi albe ca și norii unui cer îngîndurat.
Cine m-a legat de mine, de moșie și de sat ?

Toamnă-amară, toamnă dulce pentru cine te-nțelege,
Pentru cine știe gîndul ce-a sortit să se dezlege
Frunza galbenă și coaptă ca un rod cules de vînt,
Toamnă, care legi prin moarte cerurile de pămînt,
Și sub foaia vestejită pregătești o primăvară,
Toamnă dulce ca iubirea, ca iubirea de amară,
Fie-ți milă de făptura mea de om, și fă să fiu
— Pe sub nuci, lîngă femeie, lîngă fată, lîngă fiu,

În grădina aurită de lumină și de frunză —
Rodu-n care o dulceață înțeleaptă să se-ascunză.

Poate-un om atunci să vină să-mi culeagă câte-un vers
Cum din prun culegi o prună fără-a te opri din mers,
Însetat mi-o soarbe poate din cuvinte alinarea,
O să-i pară — cine știe — mai puțin amară sarea
Lacrimelor sale-n drumul de dureri și dor ascuns...
Binecuvîntarea asta de mi-o dai, va fi de-ajuns.

COPACILOR

Țrece norul, zboară dorul peste vîrfuri de pădure ;
Păsările, visurile mi le fură zile sure —
Numai arborii prieteni să mă lase nu mă tem,
Ei, legații de țărîină, nu duc strașnicul blestem
Care mîină tot ce umblă, se tîrăște, fuge, zboară.
Ei, umbroșii, umbra vie — tot aceeași — o măsoară.
Se înalță pe pămîntul cel iubit dintru întîi,
Niciodată n-o să-și schimbe nici culcuș, nici căpătîi,
Niciodată pentru dînșii ceasul groaznic n-o să vină,
Cînd, uitînd de legătura dintre foi și rădăcină,
Vor porni haihui ca mine pe un drum făr' de sfîrșit...
Împăcați de cînd e lumea cu văzduhul, liniștit
Legănînd tot alte cuiburi și-alt popor de rîndunele,
Tot același cer primește falnicele lor umbrele.
Au cu vîntul primăverii șoapte lungi și întîlniri,
Pînă-n zori de zi le-alintă frunzele cu ciripiri,
Și cînd joacă, și cînd scapă vîntul sprinten de pe cracă,
Rînd pe rînd ca să-l mîngîie toți copacii se apleacă.
Huma neagră îi nutrește ca și limpezile ploi ;
Surd le freamătă frunzișul, dar în lemnul lor greoi
Dorm tăcerile vieții cele-ădînci ce sînt cuvîntul
De demult cu care Domnul scoase apa și pămîntul...

Eu, de coaja lor lipindu-mi lung urechea, o aud
Inima de frate care bate-n trunchiuri de agud ;

Salcia pletoasă plînge pentru mine ca o soră ;
Plopul izvorăște, proaspăt ca un vis, din auroră ;
Îl purtam de mult în suflet, - nalt și neted, pe-acest fag ;
Nici un trup plăpînd de fată nu mi-a fost pe lume drag
Ca mestecănul ce-și stoarce părul despletit la lună,
Ca răchitele ce luciul zorilor pe crengi adună,
Ca arinii verzi ce-așteaptă cerul serii în pîrău —
Dar de pluta din zăvoiul de-altădată-mi pare rău,
De castanul ce-mi păzise casa albă pe colină
Și de nukul de pe vremuri — azi cînd lumea mi-e străină.

VRAJĂ

Sorcova,
Morcova,
Să trăiesc,
Să-ntineresc,
Ca un măr,
Ca un păr.
Ca... un... fir...
De... tran-da-fir...

— „Vraciule, ascultă-mi ruga !
Vraciule, îţi poruncesc,
Pîn' să stau să mă căiesc,
Fă-mi din amintire sluga,
De pe faţă zvîrle-mi gluga,
Şi în suflet nemurirea
 Să dezlege
 Şi să lege
Ce e viu din vremea moartă
 Ce mă-mpinge
 Şi mă frînge,
 Şi mă poartă :
 Frunză moartă.“

Moșul prinde voinicește-n mînă
Bîta răbojită de la stîină,
O-nvîrtește peste cap — și, năzdrăvan,
Ține-n degete un lung ochian.
— „Vrei să vezi“ ? grăiește — și-n oglindă
Țări, și mări, și nouri se perindă.
Iată Argeșul și via veche,
Morții mei iubiți... și în ureche
Glasul lor cu rîsu-mi împreună...
Dar pe umbra drumului răsună
Tot mai rar, tot mai departe, tot mai
stins —

Ce-am iubit
Și-am îndrăgit,
Și s-a sfîrșit,
Ce-am aprins
Și m-a cuprins,
Și s-a desprins
Ca un măr,
Ca un păr,
Ca... un... fir...
De... tran-da-fir.

S-AU PIERDUT

Unde-s frunzele pădurii ? S-au pierdut.
Unde-s norii, călătorii ? S-au pierdut.
Unde-i râul ce ne-a dus copilăria
Pe oglinda lui de gheață ? S-a pierdut.
Unde-i râsul, unde-i plînsul, unde-i dorul,
Și iubirea, și durerea ? S-au pierdut.
Unde-s ochii dragi odată ca lumina ?
Umbra genelor plătînde ? S-au pierdut.
Unde-i omul ce am fost și eu odată ?
Viers și suflet, ca un foșnet s-a pierdut.

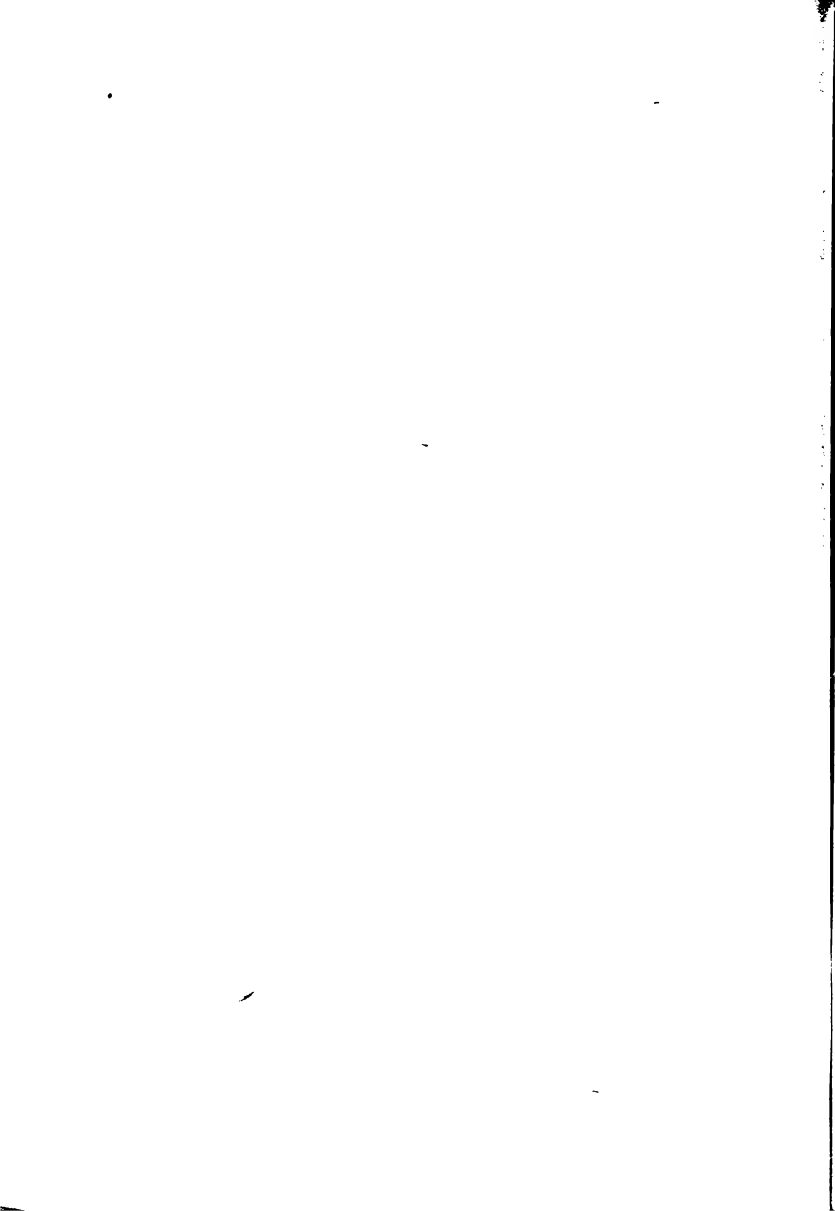
DE VOI MURI

De voi muri — departe de cetăți
În brazda neagră-a plugului, la noi,
Să mă lăsați culcat pe spate, gol,
În mînă cu o ghindă de stejar.

Și chipul meu de lut, ce n-a știut
Să fie sufletului un locaș,
Își va topi netrebnicul său rost
În valul primitorului pămînt.

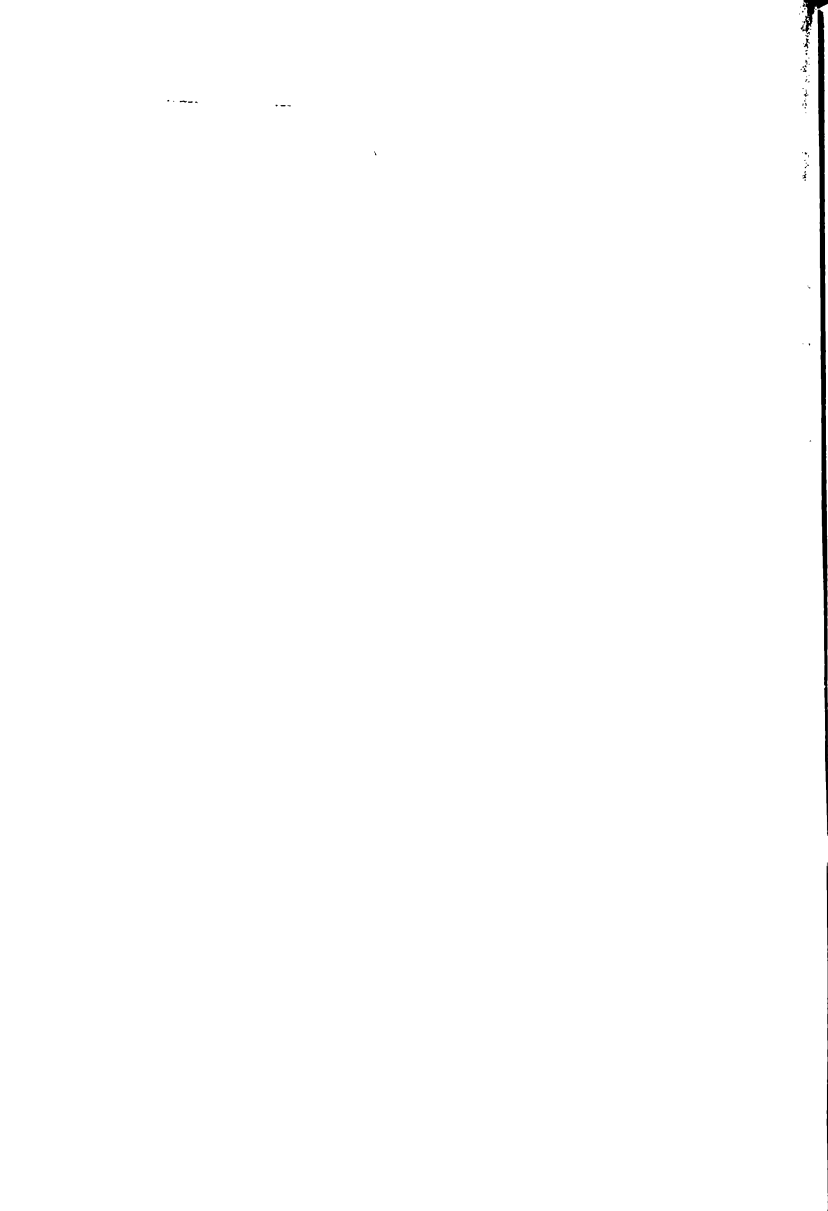
Dar ghinda va-ncolți. An după an
Vor crește rădăcini în adîncime
Și va ieși din mine un copac
Cu ramurile tinere, spre soare.

Ce n-am ajuns cu mii de versuri — iată
O împlinește din belșug o creangă
Întinsă, tremurîndu-și umbra peste
Odihna turmelor, ce vor să vie.

CAIETUL VERDE :

1927—1936

SCRISOARE

Se lasă iar amurgul pe parcul din Miorcani,
Și zgomotul pe care l-am auzit de ani,
Cu pulberea luminii ajunge pîn' la mine :
E mugetul cirezii ce-ncet, cu seara, vine.
Sînt scîrțîiri de care pe drumul greu de rod.
E tunetul căruței ce trece peste pod.
Sînt chiote de oameni... Ce stranie prelungire
Le face să se piardă deodată-n amintire.

O toacă bate tainic. Un clopot sună lung.
Sîntă Măria Mică e mîine. Să te-ajung
Nu pot decît cu slova, cu gîndul și cu dorul.
Pe chipul tău, pe timpul ce fuge, trag zăvorul
Să mi te prind aicea, tu, cea de ieri, de azi,
Tu, pururea aceeași la cuget, la obraz.
În parcul vechi și unde nimica nu se schimbă,
Ci numai anotimpul cu pas pustiu se plimbă,
Cum vrei să măsur ziua cu bietul nostru ceas.
De ce apuc condeiul să-ți scriu, cînd mi-ai rămas !
Întîia frunză cade, întîia barză pleacă.
Vor da alți muguri mîine și păsări noi pe cracă
S-or legăna. Tu însă vei sta cînd s-or fi dus.
În juru-mi înserarea pe țarini a apus,

Cenușa înnoptării pe mîna mea se lasă.
O lampă cu-o privire a luminat în casă
Ca sufletul tău darnic, deschis și liniștit.
În drumul vieții mele Miorcanii m-au oprit.

A înnoptat : orașul și-aprinde cafene ua.
Aici la cîmp sting lampa să se apropie steaua
Ce-a licărit stingheră la margine de sat.
Pe-aleea nevăzută se-aude apăsător
Unitul pas al tatii și-al mamei mele, pasul
Ce-l auzeam pe vremuri. copil, cînd suna ceasul
Culcării, așteptîndu-i să mă sărute-n pat.
O rază albă ramul din geam l-a dezgropat :
Din umbră mii de ramuri misterios se lasă
Cu crengi catifelate pe pajiști de mătăasă,
Și bolți de întunerec se farmă și se frîng.
Ce-a fost adînc în noapte se face mai adînc
Sub arcuri nesfîrșite ce tremură-n lumină,
Cînd se revarsă luna ca o fîntînă plină.
Deschid fereastra : pace, părere și pustiu.
Doar inima mi-o roade ceva ca un burghiu
Și o fărîmițează cu fiecare clipă.
Pe iarbă cade-o poamă, prin frunză o aripă.

Și mă gîndesc departe, la tine, la copii,
La moartea tuturor ce vine cînd nu știi,
La viața care curge cu murmure de apă...

ADORMIND

Ți-ai dezbrăcat de haine ca de-o coajă
Migdala trupului cu gust amar,
Și patul jos ca valul de pe plajă
Primește alb neprețuitul dar.

Răcoarea inului îți dă o tremurare
Ușoară, ca o boare peste iaz.
Pleoapele se lasă. Cu mirare
Îți recunosc un alt al tău obraz.

O clipă tai cu mîna moartă valul
Imaginar la țărmul rătăcit,
Înotătoare părăsindu-ți malul
Cu puf ușor de perini vătuit.

Dar ape moi în juru-ți parcă sună
În zvonul surd cu legănări de somn.
Alunecă... Ascultă... Te adună
Pe alt tărîm, supusă altui Domn.

Tot trupul mlădios te părăsește
Și mîinile legate pînă-n zori.

Ce singură îmi stai, copilărește,
Din vîrf de frunte pînă la picior !

Înlănțuito, ce privești ? Și unde
Liane, vise, o păstrați de-acum ?
Zadarnic. Mîine n-o să-mi poți răspunde,
Statuie, răsărind din țări de fum.

ODAIA EI

Cînd am intrat tîrziu în casă, totul
Păstrase clipa ultimei vederi.
Pe canapea rochița rămăsese
Sculptînd molatec trupul tău de ieri.

Deschisă cartea. Nici o mîină nouă
Nu întorsese pagina de-atunci.
Pe ornicul oprit aceeași oră,
Prin storul tras aceleași raze lungi.

Pe masă încă stăruiau alături
Tacîm de-argint și cupă de cleștar.
Doar perele păreau acum de piatră,
Doar strugurii stăteau de chihlimbar.

De porțelan albastru pudriera
Tot mai ningeă parfumul tău pe scrin.
Am tresărit că n-a uitat mănăușă
Nici brațul gol, nici degetul tău fin.

Tu singură lipseai. Ascunsă unde ?
Cînd totul după ani e neclintit.
Ori poate colo,-n umbrele oglinzii,
Obrazul tău, plăpîndul, mi-a zîmbit.

RECUERDO

Grădină, unde tânăr am învățat iubirea,
Copaci înalți, pe care și vara, și-amintirea
Îți țes în taină mreaja de gânduri și de foi,
Și tu, fântână : undă și nimfă, umeri goi
De nori în dezvelire, oglinzi întunecate...
Ce darabană seara spre porți închise bate ?
Reginele de piatră rămân, dar noi, dar noi?
Colunul de-altădată oprit din zbor greoi,
Și râsul tău, copilă iubind întâia oară,
Și apa care plînge și pasărea ce zboară.

Jardin du Luxembourg, Paris

SÎNCE STRĂBUN

Cînd noaptea mi se lasă pe pleoapă,
Ursita zilei de-astăzi de-a apus, -
Vuind mă fură vremea ca o apă
Și-o iau pe firul sîngelui în sus.

Mijesc din umbră stepe nesfîrșite...
Nechează-n vîntul zorilor un mînz.
Scad focuri. Corturi cad. Se zbat copite.
Deodată soarele pe sulii, dîrz !

Deodată-n mine tot vîrtejul stepii,
Tot dorul meu în vîntul ei răpit !
Vultanul, cînd l-au deșteptat sirepii,
Din ierburi cu-aripi aprigi a zbucnit.

Strunindu-mi murgu-n loc, rămas cu palma
Deasupra ochilor, îi văd urcînd
În soare aripa de foc, de-a valma
Cu sufletu-mi năvalnic și nenfrînt.

Și-n urma lor, când i-am pierdut în zare,
Un chiot am zvîrlit așa păgîn,
Că peste țări și veacuri tot îmi pare
Că îmi aud năprasnicul stăpîn.

SCITUL

Cînd pînă-n zări e cîmpul numai iarbă
În jocuri de lumină și de vînt,
Cînd herghelia se repede oarbă
Și-l vîntură cu coama la pămînt,

De-mi sună-n cer întîiul tunet goarna
Și bubuie din depărtări în depărtări,
În sînge mi se dezmoște iarna
Și ce-a fost mort învie din uitări.

Pe roib călare o pornesc cu zorii.
Oprit cu ochii roată pe gorgan,
Adulmec vîntul și aud cocorii
Vestind din cer sămînța altui an.

Atunci, înfricoșat, descalec iute
Lipind urechea de pămîntul viu.
Și din afund de lumi răspund pierdute
Popoare răscolite din pustiu.

Aud prin vreme scîrît de care.
Galop adînc vuind spre răsărit.
Și inima îmi bate tot mai tare
Chemîndu-mă cu sîngele meu scit.

VRĂJITORUL DE ȘERPI

*Herencheu,
Berendeu,
Grozăvior, stai pe loc !*

Sub soarele-n amiază e lacul de platină
Și joardele luminii îl bat cu vergi de foc.
Stă lopătarul oacheș tăiat într-o tulpină
Străveche, cum e lotca greu pironită-n loc.

Pe luciul apei, negru, un sfîrc de bici în plăsnet
Străfulgeră topirea... Pescarul l-a simțit.
Se-apleacă, mormăiește descîntecul : de trăsnet
Atins, un șarpe-și lasă inelul despletit.

S-a răsturnat, și țeapăn plutește, buturugă.
Dar omul mișcă buza, și vorba veche iar
Se duce, ca jivina deplin să-i fie slugă.
Din ape se ridică un cap triumghiular,

Alunecă în luntre năpîrca blestemată,
Pe brațe e brățară și măr rotund în sîn,
Și omul giugiulind-o ca pe-un copil, i-arată
Șerpoaicele bătrîne cu șuierul păgîn,

Ce-și cheamă seminția ieșind la gol de baltă.
Din milă iar șoptește cuvinte de hrisov :
Și șarpele, deodată desmeticit, tresaltă
Și scapă ca săgeata pe lacul din Snagov.

MORTUL

Deodată s-au rupt norii, și deodată,
Zbucniră-n ceruri munții toți de piatră.
Se depărta furtuna. Rar, un tunet
Venea rostogolit de-a lungul văii,
Lovindu-se din stei în stei, năvalnic.
Se-nsenina. Își scutura brădetul
Broboanele de apă sclipitoare,
Și pe poiană au ieșit oierii
Din poalele pădurilor cu turma
Să-ncremenească iar, proptiți în bătă.

Cînd seara umbra lor s-a făcut lungă,
Ciobanul-nalt în cușmă brumărie
A coborît în vale unde râul
Umflat de ploi, rotindu-se-n bulboane,
Gonește orb ducînd vîrtej butucii
Și plutele sfărmate, sus, la cheie.
Acolo, la poiana de pe ape,
Il aștepta Maria lui, o fată
Dintr-un sătuc sărăcăcios. Venise
În mîini cu legătura de merinde,
În ochi cu o iubire încă nouă.
Cu păr bălai și trup subțire-n mladă,

Cum se strîngea sfioasă de grumazu-i
Și-i se lipea de piept copilărește
Și se-anina cu brațele de gîtu-i,
El, neclintit, ea, numai tremurare,
Păreau așa un brad și un mesteacăn
Cu crengile unite de furtună.
Cînd s-au trezit, pe vale înnoptase,
Și rîul, ce scădea mereu, ca leșuri
Lăsînd pe prund butuci de brad și trunchiuri,
A părăsit pe-o limbă de nisipuri,
Sub un arin cu ramurile joase,
Un trup de om cu ochii plin de ceață.
Nu l-au văzut, nu mai vedeau nimica.
Îmbrățișați trecură lîngă dînsul
De tot aproape. Fata de o dată,
Rîzînd, s-a rupt din brațe dragi. Ciobanul
A stat puțin privind-o cum se pierde
De umbrele pădurii alintată.
Vîrî apoi merindea în desagă,
Își trase peste ochi căciula sură
Și o porni la munte cu nevoia.

Se înnoptase bine. Cîte una,
Ca oile-n poiană, stele, stele
Ieșeau din ce în ce mai mari. Departe,
Prin toancele de piatră, vîjîitul
Nahlapilor în spumă era groaznic.
Dar Bistrița la marginea fîneței
Își liniștise val cu val mînia
Și murmură un cîntec vechi de leagăn,
Pe cînd arinul, tînăr ca și mîortul,
Îl mîngîia cu ramuri aplecate
Și frunze verzi, ușor de tot, pe frunte.

CĂLĂTORIRE

Un călător grăbit cum se deșteaptă
Nedumerit, pe-a visurilor treaptă,
De care țară astăzi are parte ;
Și stă buimac, și nu mai știe unde
A mai zărit odaie, jîlt și masă ;
Și, dureros, chinuitor l-apasă
Străinul ce-n oglinda lui pătrunde.
Aude-n gară trenurile grele,
Și tot se-ntreabă cine o să plece.
Se pipăie, și mîna lui e rece,
Și calendaru-n zid își uită anul...
Și tot mai dorm în miezul vieții mele.

COCORII

Pe șesul peste care seara cade
Cenușa și pustiul se întind.
Tot mai lucește-n zare apă albă
De toamnă fumurie, când, foșnind
Din aripi ridicate, se coboară
Cocorii cerului. Întregul stol
Se strânge să-și ia masul pentru noapte
Și, umbre din trecut, pe câmpul gol
Nostalgicul lor cânt și-oprește goana.
Dar călăuza veche,-ntr-un picior
Veghează, somnul morții să nu-i prindă.
Spre stele țipă ea sfîșietor,
Și cîrdul, speriat de glasul mare,
Cu freamăt lung de zbor se pierde-n neguri.
Tăcerea urcă. Se deschide-n zare,
Mijind a zori de zi, o apă albă.

ȚARA

Cînd una după alta iubirile de tină
Și-or desfoia obrazul în somnul meu de veci,
Cînd trupurile calde de dor și de lumină
Din brațe mi s-or smulge lăsîndu-mi-le reci,

În marea părăsire din mine și din groapă,
Sub lacătele morții eu tot voi auzi
Un freamăt lin de frunză, un murmur lung de apă,
Tălăngi suind la munte ca și în vechea zi.

Răzlețe m-or ajunge ca și odinioară
Un drum în pacea serii cu plopul lui subțiri,
Sub sălciile boltite o strașină de moară
Și munții de zăpadă în toamna cu rodiri.

O troiță uitată, un piersic plin de floare,
Un schit tăcut, poiana cu turmele de miei
Și pe cîmpie taina apusului de soare,
Icoana țării mele din suflet nu mi-o iei.

DE-O FI SĂ FIE RAIUL

De-o fi să fie raiul, să fie un zăvoi
Cu sălciile-n muguri și ierburile moi,
Cu miei priori — tot îngeri albi, plăpânzi și goi —
Și apa pe sub ramuri să cînte ca un roi
De-albine nevăzute ce cată miere-n flori.

De-o fi să fie raiul, să fie-un lan de grîu,
În vîntul dimineții să miște ca un rîu,
În soarele de-amiază să ardă aur greu,
Să intre-n el arhangheli cu secera în brîu
Și umbra lor albastră să dăinuie tîrziu.

De-o fi să fie raiul, să fie-un deal cu vii,
Cu prune cum e bruma și mere arămii.
De-asupra lui să zboare cu frunza cea dintîi
Un stol de păsări albe vîslind prin zări pustii,
Țîpînd a toamnă lungă ca dorul meu să-l știi.

De-o fi să fie raiul, să fie-un cîmp de nea,
Să scînteie zăpada aprinsă stea cu stea
Și zurgălăi de sâinii să sune cum suna
În țara mea pe vremuri copilăria mea
Cînd toată tinerețea, iubire, te-aștepta.

OCTOMVRIE

Rodit se-ndoaie ramul și mîna se ridică
Deschisă ca o cupă sfințită pentru har,
Căci vine iarăși vremea cînd frunza cea mai mică
Primește de la Domnul al aripelor dar.

Se leagănă prin aer ce-a fost sortit țărînă,
Ce-a fost pe sus lumină se lasă la pămînt.
De-acuma sună ceasul să mergem mîna-n mîna
Și ce privim să fie blagoslovit și sfînt.

Și aerul, și-amurgul sînt numai amintire.
E vinul de-altădată al anilor din noi.
• Mă leagă raza toamnei de tine cu dulci fire
Atît de vechi că-n umbra privirii le cred noi.

Dar pasărea căzută pe iarbă ca o frunză
Sub pașii tăi se-nalță în tremur lung de zbor.
Și frunza de pe vînturi coboară să se-ascunză
Cu foșnet surd sub pasu-mi îngreuiat de dor.

ICOANA PE STICLĂ

Pe-această sticlă clară ca fața unui iaz,
Voi așeza sus cerul cu stele pe grumaz.
Voi strînge jos : zăpadă, pîrîuri de cleștar,
Copaci de promoroacă și pîrtii de hotar.
Voi zugrăvi în zare, albi, munții. Pe un dîmb
Păstorii plini de spaimă și steaua cu zbor strîmb.
În colțul dimpotrivă voi însemna — să-i știu —
Trei crai pe trei cămile, ca umbre albăstrii.
În inima icoanei un staul voi picta
Și-ntr-însul preacurata pe prunc s-o apleca :
O salcie prin ape cu frunzele pe-o stea.
De-o parte și de alta un bou și un asin
Vor aștepta la iesle minunile ce vin,
Și voi lăsa să pice pe-acoperiș de stuh
Porumbul alb ce-aduce în aripi sfîntul duh.

NORUL

Tot cerul în amurg își limpezește
Albastrul ud, acumă mai adînc.
Se liniștise vîntul. Era pace
Pe țărmul dintre ape și cîmpii
Iar ploaia cu o mie de fuioare
Foșnindu-și fuga peste lanuri verzi
Lăsase doar să tremure departe,
Țesut dintr-o urzeală de lumină,
Un curcubeu tîrziu care sfîrșea.
Pe drumul strîmt ce duce pe nisipuri
Tăceam mergînd spre casă cu copiii,
Și ne-am oprit mirați cum nu se poate,
Căci zborul lui puternic îl purta
Pe mare, și cu aripe tivite
De soare roș venea vîslind văzduhul.
„Un nor, am spus, e doar un nor.“ Dar sigur
Nu sînt nici azi, căci vîntul era mort.
Zbura greoi și parcă da din aripi
Rotindu-se domol în cercuri rare,
Și i-am văzut atunci sub piept o rană
Prin care raze roșii se scurgeau
Prelinse-ncet ca picături de sînge.
Deodată se opri stingher și mare,
Atît de singur că părea un zeu.
Apoi, lăsîndu-și gîtul alb pe spate,
Cu capul moale aplecat în moarte,

Alunecă învolburat pe mare.
Și spuma mării se făcu de purpur
Cînd aripa lui frîntă o atinse,
Și valul se făcu de aur vînat
Strălucitorul trup cînd se topi.
Iar noi încremeniți priveam apusul,
Albastrul sfînt al cerului adînc.
Se liniștise totul. Era pace.
Din pleoapa zării luneca pe ape
O lacrimă de-argint, întîia stea.

DANSATOAREA

Pe plaja unde valurile joacă,
Într-un vârtej de soare cum a stat,
Ca o coloană vie își îmbracă
În raze trupul încordat.

Apoi c-un singur gest lăsînd să cadă
Lumina ca un vâl uluitor
Din împietrirea coapsei de zăpadă
La degetul de la picior,

Desfășurîndu-și șarpele, mișcarea
Deodată o cuprinse pîn' la gît.
Dar ochii ei, păstrîndu-și nepăsarea,
Străini de joc, n-au coborît.

ELEGIE ÎN PĂDURE

În vale iar tălăngile răsună
Și pier sunînd a vremuri vechi pe drumul
De toamnă ce coboară către țară...
Rămîne muntele pustiu și singur.
Făgetul e de aur, numai brazii
Stau pururi verzi pe cerul mai albastru.
În codru ghionoaia bate toaca
Grăbit, și toaca schitului răspunde.
Și nu mai știi de-o vreme : e monahul
Sau pasărea ce-și spune rugăciunea.
Dar au tăcut ca să înceapă vîntul.
Ca un izvor cu ape șopotite
El curge tot mai lin, tot mai departe
În liniștea înaltă care-l soarbe.
Amurgul a intrat în codru, calcă
Pe foi uscate pașii de lumină,
Și un ecou deodată se trezește
Din somn adînc ca să adoarmă-n vale.

De-acuma lasă-mă să sui la munte.
Păstor de zile grele și de gînduri,
Să mă opresc la stîna părăsită,
Să-mi număr turma grijiilor în tihnă,

Să sun domol din fluier, să-mi adoarna
Durerea, o mioară, la picioare.
Să-mi pun urechea la pământ, s-audă
Surd inima pământului cum bate,
Și ochii să-i ridic pe culmi să vadă
Întîia stea crescînd mereu lumina
Ce tremură aprinsă la icoana
De sticlă și de taină a tăriei.
Și mai tîrziu, rotindu-se, să prindă
Sus zodiile cerului în care
Stă scris de cînd e lumea soarta lumii,
Și soarta pasării, și soarta frunzei,
Și soarta muntelui, și soarta mea.

ELEGIE ÎN TOAMNĂ

Stă vîntul deodată pe iazuri, și stelele toamnei.
Vîslind din aripe bătrîne, ca ziua și noaptea,
Un stol se înșiră de ducă sub zodii, dar nimeni
Nu știe să răstălmăcească azi semnele firii.
Și fumul rămîne albastru pe sate, și frunza
Rămîne pe umăr ușor ca o mînă uitată,
Și timpul se-adună, cenușă, în ornicul serii.
Aleea cotită te-aduce de unde plecase.
Bătrînul găsește într-însul flăcăul din vremuri.
Păstori au venit de la munte, proptiți în toiuge
Întreabă luceafărul care lucește pe staul.
Dulăii cu botul pe labe le stau la picioare,
Și turmele lor, împietrite, s-au strîns pentru
noapte.

O lampă se-aprinde în casă, și omul deschide
Iar cartea cea sfîntă, citește iar slovele sfinte.
Femeia întinde pe masă o pînză curată
Și frînge iar pîinea, și varsă iar vinul. Copilul
Privește icoana, icoana privește copilul.
În poartă așteaptă ologul, și orbul șoptește :
— „La cină am stat în Emaus și astăzi cu
Domnul”.

Dar nimeni nu vede minunea, n-aude cuvîntul,
Și totul rămîne în lume, doar aripa zboară.

ELEGIE ÎN FAȚA MĂRII

În fața mării iată-mă, în fața
Desăvârșirii cerului pe ape
Fără sfârșit... Dezgrănițarea iat-o,
Și sufletul cu aripă de spumă
Pe valuri vii, vestind viirea verde-a
Furtunilor, sub norul de cerneală,
Venind din zări. În fața mării stau ca
Un stîlp de lut. Pe tălpi purtînd țărîna
Ogorului, pe frunte praful holdei,
În sînge neamul morților ducîndu-l,
Aici, pe țărmul vechi de unde-ncepe
Sămînța vîntului pe brazda apei,
Și jocul norilor, și zbor de stoluri
În unghi deschis cu vremea și cu visul.
Ce-mi poate-aicea secera, și sapa,
Și plugul tras de opintirea vitei?
Aici ce-mi folosesc grîu și secară?
Stau și privesc, ajuns la căpătîiul
Pămîntului din mine. Singur, fără
Moștenitor ca să-mi adune sarea
Durerii de pe apele amare.
Stau și socot, înfipt cu rădăcina
Piciorului în humă grea, cu frunza
Mea slobodă pe vînturi. Pescărușii

Furtunilor se duc țipînd. Stau stîncă
În murmur lung de valuri prăbușite
Și tot ascult, pe țărmul cel din urmă,
La glasul morții și la glasul mării.

A DOUA ELEGIE

În fața mea, la masă, băiatul meu citește
Cu fruntea încrețită puțin de încordarea
Ce-l face să urmeze povestea. Raza lămpii
Ușure îl atinge pe păr bălai și geana
Lui lungă dă o umbră. E fiul meu. Deasupra-i
Mă văd copil, de-o vîrstă, în cadrul de-altădată.
Citesc și eu la lampă. Mi-e fruntea încrețită
Puțin de încordarea povestei începute.
Am păr bălai. Am gene prea lungi, umbrind privirea.
În ape limpezi ramul mai bine nu-și răspunde
De cum viața nouă ogindă poza veche.
Sînt eu acel din față ? E el cel din perete ?
Cum ? Glasul meu de-atuncea îmi spune astăzi : tată.
Dar vremea ? Unde-i vremea ? O caut, și e lipsă.
Sînt ca un om ce urcă pe munte și se-oprește
Sub zid de stînci să strige ecoului un nume,
Și-nfricoșat aude ecoul că-i aruncă
Alt nume.

Unde-i vremea ? Unde s-a dus ? Să vie.
Cenușa să i-o scurgă clepsidra. Calendarul
Să-și lase-n vîntul toamnei iar foile foșnite
În drumul ei. Tictacul ceasornicului bată
Cu inima-i de-a valma în pieptul meu. În sînge
Vuiască valu-i vajnic. Dar unde e ? Să vie.

Cu păr bălai în fața-mi, copil, citește sub lampă.
În poza din perete, cu păr bălai, citește
De-atîția ani băiatul meu mic. Să vie vremea !
Să izvorască tainic și turbure să curgă
Între copilul de-astăzi și cel de ieri. Ce singur,
Ce nesfîrșit de singur, aștept aici. Știu : totul
M-a părăsit. Sînt singur în trupul meu, cum singur
Sta Robinson Crusoe într-un ostrov pe mare.
Chiar fiul meu cu ochii-mi nu poate să-mi zărească
În vârful de prăjină semnalul-nalt, de pînză,
Cum flutură, cum cheamă. În zare, nimeni. Vremea
Cu fumul ei de-o clipă pe cerul veșnic. Marea
Și marea, iarăși marea, și marea pretutindenii.
Zadarnic. Nici o punte. Dă-mi mîna. Ce departe
Mai tremuri. Ține-mi mîna.
E mîna mea. Sînt singur.

A TREIA ELEGIE

Deodată, seara. Poarta, deschisă : cîmpul, cerul
Și-n umbră, colo, steaua de-amurg. Deodată, seara
Albastră, cum e apa albastră din acvarium,
Umplînd odaia. Curge pe mobile, pe umăr,
Pe mînă. Valu-i mișcă în unduri prin gînduri,
Se sparge-n zid, revine, se sparge iar, nălucă,
Departe, pretutindeni. Rămîne în oglindă
Prin apă fruntea albă alunecînd. Se-nchide
Pleoapa, se deschide, recade iar. Pesemne
S-a înecat acolo un om tăcut. Departe
Cu inima în mine mai bate surd. Să intre.
Ești tu ? Sînt eu. Ia-mi trupul. E mut. E o păpușă
De pîslă părăsită pe un divan. Sînt rupte
Doar sforile. Primește-l de-acuma pentru noapte.
Ți-l dau să faci cu dînsul ce vrei. Ești regizorul.

Pe vremea de-altădată, copil, am zărit visul.
Era la panorama dinții, mi-aduc aminte,
Un măscărici ușure ca un balon ce suie
Și cade iar să sară mai sus și-n ceruri scapă.
Purta pe fața-i albă de clown o mască toată
De aur. Era luna ? Nu știu. Era de sticlă
Și strălucea ca luna de sfînt și era vară
Cu greieri mulți. Comete încălecau pe noapte.

Și el juca pe-o rază. De sîrmă ? Nu. Pe-o rază
De aur în lumină încolăcit. Știu bine :
Întîiul vis.

Stai. Nu vreau astfel. Vreau altfel, altfel.
Aceasta nu-i măsura de-atunci, nici jocul nu e,
Nici cîntecul. E tactul cel trist de cînd e lumea
Al inimii, al morții. Ascultă-mă, nu-i visul.

În haina ta de piele, ce vrei, burghez cuminte,
Cu gestul frînt din leagăn și calcule tocite
De veacuri ca prundișul de ape repezi ? Spune.
Nu mai zîmbi în valsul grotesc ; cu mulțumire
Nu mă privi ca dintr-o fotografie ștearsă.
În lături ! Dar rînjește. În lături ! Dar rămîne.
Se-nchină și se-nclină, se strînge și se plînge,
Salută și sărută, iubește și bolește,
Și dă din cap ca mine, și dă din mîni ca mine,
În pantomima oarbă.

Destul, Destul ! Oprește !
Cîndva la panoramă, copil, am zărit visul.
Purta pe fața-i albă... lumina lunii... albe...

Deodată, ziua. Poarta, deschisă : cîmpul, cerul,
Și-n umbră, colo, gîndul dintîi atins de-o rază
Fulgerător deodată. Un zbor de ciocîrlie
Din praștia luminei în suflet săgetînd.

A PATRA ELEGIE

Pe drumul vechi pe care se lasă toamna : fumul
Sătucului din vale urcînd la dreapta, fumul
La stînga mea pe ceruri al unui stol, departe.
Și eu aici, în golul vieții. Singur între
Pămîntul ce rămîne și zilele ce zboară
În anotimpul tainic. Cu greul meu, cu pasul
Ce sună surd de parcă mă urmărește pulsul
Străvechiului meu sînge foșnind a veșnicie,
Gonindu-mă din astăzi spre nicăieri. Cu gîndul
Cules de mult, cum este cules tot cîmpu-n toamna
Tîrzie unde stărui. Aud prin ceața serii,
Din sat, lătratul jalnic al cîinelui în lanțuri,
Din cer, tot mai în zare, sfîșietorul țipăt
Al păsării pornite spre pribegie. Unde
Să merg de-acum ? Pe cine să mai aștept ? În iarnă
La staul se întoarce asin și bou s-aștepte
Pre Domnu-n scutec. Singur pe pragul îndoielii,
Pe pragul veșniciei și-al vremilor mai singur,
M-opresc să-mi aflu calea adevărată : fumul
Sătucului din vale pierind la dreapta, fumul
Topindu-se la stînga cu stolul meu în zare.
Și eu aici. Dar umbra se-ntinde, ziua scade.

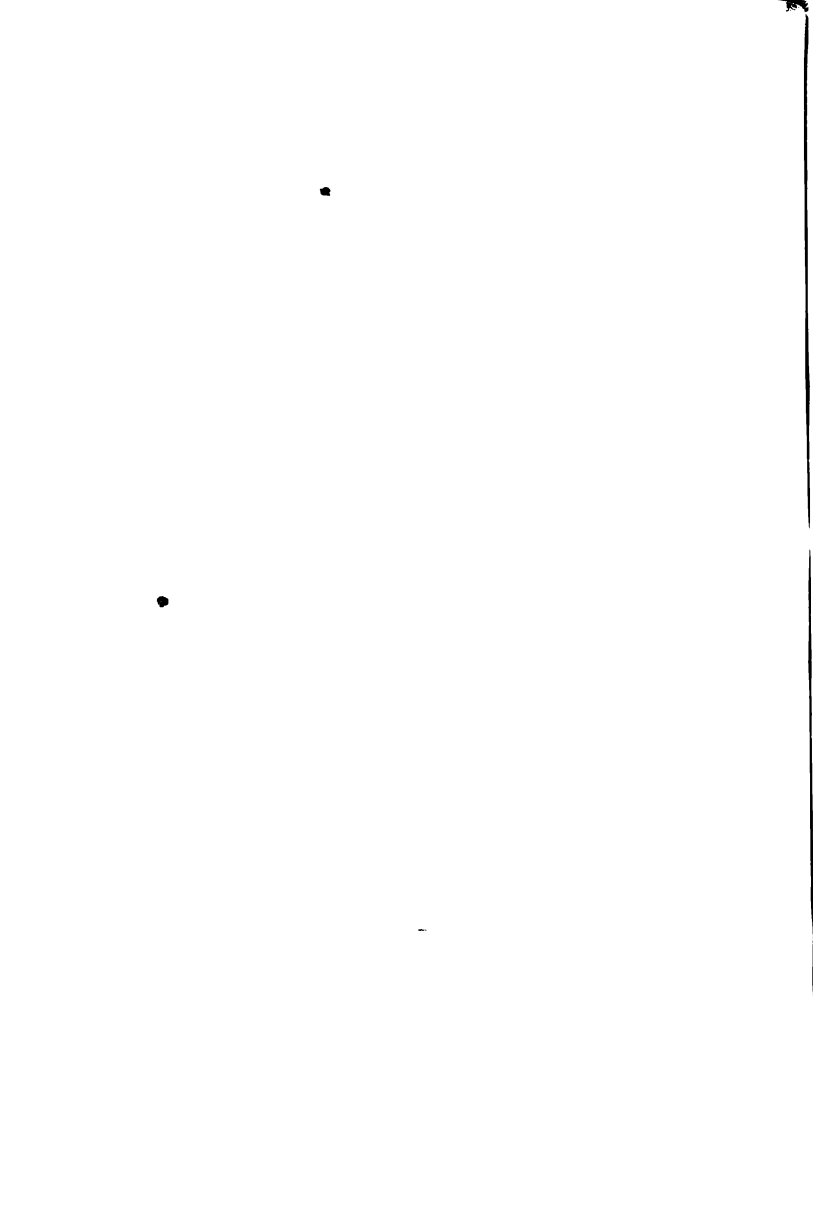
ȚĂRM SUDIC

Nisipul cald oprise luntrea. Valul
Se trase înapoi și legănatul
Adormitor pieri treptat pe plajă.
Din țărm la piscu-n nouri, sub frunzișul
Pădurilor de palme, nesfârșite
Tăceri pîndeau. Și, coborînd cu frică,
Străinii au îmbrățișat pămîntul.
Și, răsturnînd din luntre împletitul
Șirag de flori trandafirii și fructe
De purpură cu miezul de migdală,
Au ridicat un rug pe țărmul mării
Cu lemnul bun mirositor din insuli.
Și, rînduind ce au adus, pe frunze,
S-au așezat cu fața către apă,
Privind cum fumul jertfei își înalță
Palmierul încărcat de mirodenii,
Să-i știe zeul. Seara se pogoară :
Și, rînduind ce au adus, pe frunze,
Un vâl de foc așterne peste mare.
Tot aurul topit pe ape arde,
Se stinge în cenușa înnoptării.
Dar ei ca umbre stau să vie zeul.
Au tresărit. O nucă grea de cocos,
Căzînd din foi, s-a descojit cu zgomot.
Tăcerea crește iar. Stau iar ca idoli
Străvechi, adînc înfășurați în taină,

Cu golul larg al liniștei în suflet.
Plutirea unei aripi se aude
Abia. Luna se revarsă albă,
Și fără vînt o adiere trece.
Se mișcă straniu umbra unei palme.

ȚĂRM PIERDUT

1927—1941

HELLADĂ

Stă marea ca o treaptă de senin
Pe care urcă insula-n lumină,
Și templul din pădurea de măslin
Se-nalță gol și viu ca o tulpină.

Coloane, trupuri netede de zei
În care sîngele s-a făcut soare,
Colunii lîngă ele îmi sînt grei :
Nu pasărea, ci piatra o să zboare.

Lăsați-mă să vin iar la părinți.
Doar clipa mea se cerne cenușie,
Doar lutul meu se surpă-n suferinți.
Aici lumina dăruie vecie

Pe friza vieții unde în alai
Fecioare vin cu vas rotund pe umăr,
Și călăreți semeți strunează cai,
Și dansatoare saltă-n tact și număr,

Pe stela morții unde un bătrîn
Senin întinde dreapta împăcată
Flăcăului răpus rîzînd păgîn —
Pe marea ca o liră încordată.

DAFNI

Mînăstire ancorată pe pămîntul lui Apollo,
Dafni, sfinte cărămizi,
Cine va reda vreodată sufletului meu de-acolo
Umbrele de chiparizi,

Cerul dimineții clasic conturat cum e o cupă
De lumină cu argint,
Și în inimi călătoare dorul primăverii după
Eleusis și Corint !

Cine va suna talanga turmelor de pe coline
Ca-ntr-un viers de Theocrit,
Și în curte printre dafini va lega — o, Dafni ! — cine
Maci de sînge pe granit ?

Mai trăiesc ca altădată zei veșnici, mînăstire,
Și zadarnic ai cuprins,
Ca s-o răstignești sub cruce, o coloană. Stă subțire,
Pururi vie, cu trup nins,

Cu trup neted, cu trup tînăr în divină nepăsare
Ca pe vremea cînd purta
Peste frunte o metopă și o friză pe spinare —
Dă-mi, coloană, pacea ta !

Și-nflorită printre pietre, floarea morții, asfodelă,
Mă învață cum să fiu
Ca să seamăn după moarte cu sculptații pe o stelă
Din Ceramicul pustiu.

Iar tu zeu al poeziei, o, Apollo, mă îndrumă
Ca să scap biruitor,
Căci în naos, ce patetic, cu durerea-i mă sugrumă
Tragicul Pantocrator.

ACROCORINT

Clopôteii caprelor sunau răcoare
De ape vii printre măslini și eucalipti,
Pe cînd pe golf ardeau ca portocale
În legănare pînzele fierbinți...

Patriarhal platanul pentru oaspe
Chema în frunze umbra la ospăț.
Pe foi de brustur : brînză, în blîd : lapte,
Ne-au dat păstori străvechi cu port semeț.

Băiatul oacheș lua de coarne țapul negru —
Se arcuiau pe zarea altui veac.
Trosnea uscat din ace pin și cedru
Sau zvon de greier sub frunziș sărac.

Din coaja inimii rănite da rășină,
Prelinsă vreme, lacrimă de chihlimbar...
O singură coloană în lumină
Purta pe cap amiaza ca un dar.

EPIDAU

— Teatrul antic —

Pe cer se perindă lin nouri și
Azurul adânc, spălat de lumină.
Pe trepte se-așează tăcute, pe rînd,
Cînd umbra, cînd raza senină.

Pădurea în juru-mi și-adună și ea
Un fraged obraz de ramură verde.
Și trunchiul, și mușchiul, și frunza privesc,
Doar veacul privirea își pierde.

Eschile, Sofocle, aici nu s-au stins
Și glasul le tremură-n aer —
Și mierlele fluieră coruri de mult
Și vîntul, străvechiul lor vaier.

Teatrul pustiu e umplut azi de zei
Cu trup străveziu de vecie.
În piatră, în plantă și-n pieptu-mi la fel
Fierbintele suflu adie.

OLIMPIA

Albe coloane, zei reci,
Trupuri fără de pată,
Frunză cu freamăt de veci,
Vreme nedezlegată.

Ram de măslin milenar,
Umbre plăpînde și azi,
Ape șoptind în cleștar,
Nu v-ați schimbat la obraz.

Stai ca o stană și tu —
Lepezi om și viață,
Totul cînd straniu stătu
Tînăr, plin de verdeață.

Micii priori i-au păscut
Fluiere fără de moarte.
Albe coloane sînt scut
Celor ce vin de departe.

DELFI

În spate zid de stîncă arde-n cer
Pe care torc cununi vulturii.
În faţă, prăvălită-n golful clar,
Umbrirea verde stinsă a pădurii.

Sfinţită de oracol şi altar,
Pieziş o rază taie înserarea.
Şi cum coboară caprele şi pier,
Cresc clopoţei din vreme, ca izvoare.

Lumina peste marmure dă maci,
Dar grabnic înnoptarea le culege
Şi trupuri de coloane stau ca magi
Să-nfrunte visul, veacul să-l dezlege.

E umbra timpului, pe care şed
Sub Fedriadele nemuritoare.
Teatru, stadiu, temple — nu-i mai văd :
Apollo sună-n mine viers de soare.

ASFODELA

Pe culme trei coloane de porfir,
Și printre ele cerul pînă-n zarea
Întinsă de lumină ca un fir,
Și — ca o lespede — departe, marea.

Încremeniți, toți munții violeti.
Nici un copac și văi pustii de apă.
Iubită și de morți, și de poeți,
O asfodelă printre stînci ce crapă.

O asfodelă singură stă scut
Și tainei, și credințelor surpate.
Cu rădăcina prinsă în trecut,
Ea înflorește în eternitate.

Barbar, venit aicea să mă-nchin,
Din tot ce-a fost am mai găsit o floare.
O las să înflorească. Și senin
Reiau toiagul vremii călătore.

INSULA

Amurgul lăsase pe ape lungi plete de aur și umbră
Cînd îi zărirăm măslinii și munții albaștri pe cer,
Cînd adieri cu mireasma rășinei și algei uscate,
Vestind egeica stîncă, vrăjiră născare de zei.
În zborul ei luntrea cu pînză legase ca pescărușul
O aripă albă de pacea cleștarului nețărnut —
Și iată și plaja, pîrful sărind de pe prunduri la vale
Cu murmur umbrit de milenii pierind în imense tăceri.
Și fete în alb spălau lîna în apă curată de munte,
Și una, bălaie ca luna, mai mîndră ca toate, zîmbi,
Și glasul melodic îmi spuse : — „De ești preavicleanul
Ulise

Sosit din Troada, la mine, străine, fii bine venit”.
Și glasul tăcu ca prin farmec, de parcă nicicînd nu
sunase.

Dar unde e nimfa Calipso ? dar unde, fecioarele ei ?...
Pasc liniști nemaivisate pe țărmul zărilor clare
Din care vinete piscuri brumate de visuri răsar.
Un nor cu pene de flăcări mai filfîie foc pînă cade
Depart, ca pasărea stinsă de dor, istovită de drum.
Pe cînd izvorînd din legende mai vechi decît vremea,
Tăcutele stele se duc cu pași de lumină pe mări.

PĂSTOR IONIAN

Pe plaja-n arc de soare, unde marea
Cu val rotund de mii de ani a stat,
Îi văd, lungit pe-o rînă, doar spinarea
Și trupul gol în bronz turnat.

Din naiul dus la gură, apriline
Chemări se pierd cu sunet de izvor.
Pasc capre pe uscatele coline
De piatră sub azur dogoritor.

Și vremea a încremenit sculptată,
Dar trunchiul unui pin a tresărit,
Sub coajă dezvelind un piept de fată
Și un suspin cu plîns înăbușit.

Pe cînd în marea limpede, în care
Prin scoici și alge peștii fug și vin,
Misterios din umbre vii răsare
Un zeu tăcut, ca un delfin.

ȚĂRM PIERDUT

Mai suflă-n scoici prelung tritonii mării,
Sirena își mai stoarce păr de alge,
Zei goi și mai frumoși ca muritorii
Adastă încă pe un țărm cu soare.
Dionisos tot mai culege vița, tainic
Mai duce Pan o trestie la gură
Și tot mai cade binecuvântarea
Lor grea de rod pe floare și pe turmă.
Ce a legat o dată pururi leagă —
Și cîntecul ce l-au pornit pe aripi
De vînturi nu-l oprește nici o vrajă...

Stau munți cu chiparoși pe cer, pe mare.
Păstorii de milenii zic din fluier.
Fecioare la fîntînă tot așteaptă,
De mii de ani, urciorul să se umple.
De mii de ani pescarii mai ridică
Pe luntre pînza lor triumfiulară...
Și valul vechi nu cade niciodată,
Dar alb de spume murmură într-una.
Nechează caii soarelui pe mare :
Întinereste lumea și lumina —
Și limpezită liniște se lasă,
Cînd ei tăcuți se pierd sub cerul zării
În umbre potcovite cu lumină.
Și pretutindeni fumul se ridică

Crescînd în tremur pașnic de tulpine
Din ruguri pentru jertfa hotărîită.
Dar trei flăcăi ținîndu-se de mîină,
Pe cînd deoparte unul cîntă-n frunză,
În armonia zilei și a umbrei,
Pios ritmează pasul fericirii,
Și altul dintr-un laur rupînd ramuri,
Stă singur și senin se încunună,
Privind cu ochi eterni la cer, la mare,
La jocul fără seamăn al luminii
Pe dimineața nencepută-a lumii.

Și zei cuminți păzesc la stăvilare
Ca vremea potolită să rămîină,
Cu val curat purtînd pămînt și ceruri ;
Veghează zei puternici să nu scape
Fugara și nebună să nu-nfrîngă
Eterne legi, surpînd în haos totul.

CICLADELE

Cu limpedea-ncrețire a mărilor revine
Lin primăvara lumii pe vânturi înapoi,
Și prin oglinzi cu sare, purtînd panere pline
De foc de oleandri, de rodii și de foi,
Surorile ridică iar frunțile, senine
Pășind cu tălpi de stîncă pe valurile moi.

Corabia străveche cu pînza ei pătrată,
O căutați zadarnic, zeițelor, prin zări.
Dau ramuri și dau muguri din puntea
Îngropată
Pe plaja unde valul vrăjește a uitări.
Dar unde e Ulise ce v-a fost drag odată.
Și Troia unde este, stăpîna peste mări ?

S-a prăpădit Helena, frumoasa pentru care
Atîția regi căzură în floarea vîrstei lor.
Prin vânturi pescărușii tot țipă a pierzare —
Surd valul se răstoarnă prin vremuri vuitor,
Și una cîte una solemn reintră-n zare
Cicladele cu trup nemuritor...

MIT

Insulă, pierdută colo-n mări
De micșunele, aur și amurg,
Însulă, vrăjită din visări,
Deasupra-ți vînturile curg
În melodii murmurătoare de pîrîu.
Insulă, în loc de grîu
Măslinu-și tremură sub munți argintul
Aerian și oleandrul floarea, unde
Mireasma pipărată terebintul
Și albe aripi pescăruși pe unde
În lunecări fugare ți le lasă.
Insulă, te-ascunzi ca într-o leasă
De vițe atîrnate și glicine
Cu flori plăpînde peste țarmul frînt.
Din piscuri vezi oglinzile senine,
Auzi al mării veșnic cînt.
Insulă, aicea nici un pas
De om sau fiară urma nu și-a tras.
Pe plaja scînteind prundiș de stele,
Doar trupul Venerii crescú din mări —
Și desfăcînd desîșurile grele
Diana doar, în albe desfătări
De raze, a pătruns pe mușchiul unde
Endimion în codrul ei se-ascunde.
Primăvăratic, pretutindeni suie
Din foi și valuri tăinuită pace.

Tot ce privești e vis și totuși nu e :
Un zvon de-albine zumzăie și tace.
Din nai plângînd cu picături de lună,
Suspînă-n umbră faunul și sună
Departe surd, din funduri de ponoare,
Cu inima pămîntului,
Copite de centauri călătore...
Rămîi pe veci ! Pe pana vîntului
Nu pieri ! Tu, clădită în terase ca
Altarul anului rotund, nu îmi seca
Înaltul corn de-mbleșugare ; ia-l,
Răstoarnă-l tot în noaptea care cade,
S-ajungă darul tău din val în val
La omul cela trist ce șade
Pe țărm pustiu de zei, cu fața
Și jalea mea...

OVIDIU

Întîia stea clipi în zare. Vîntul
Porni prin stuf cu aripă de păsări,
Apoi stătu. Se auzi deodată
Rostogolirea valului, departe,
Urcînd mereu din partea dinspre mare —
Cînd l-am zărit venind încet și singur,
Cu capul aplecat puțin ca unul
Ce stă de mult de vorbă cu pustiul.
Prin bălți, în care triste păpurișuri
Ostează lung cu șoaptă omenească,
Vînasem toată ziua și cu pușca
Pe umăr mă-ntorceam în spre cetatea
Ce-a fost odată Tomis și-azi e alta.
Pe cîmpul ars de toamnă al Dobrogei,
Știam că va veni multașteptatul
Poet, ce-și plînge peste morți durerea.
Dar ochii lui, bătrîni de zeci de veacuri,
Nu m-au văzut. Sub albele lor gene
Priveau adînc spre țărmul unde-n noapte
Se deslușea neptunic glasul mării.
Atunci, din stuful ghiolului o albă
Aripă și-a-nălțat, străină, zborul,
Și lebăda sălbatică, în taina
Acestui cer, prin stelele de toamnă,
S-a legănat o clipă, ca ținută
De tremurate fire de-ntuneric ;
Apoi s-a dus țișînd atît de jalnic

Că vîntul speriat s-a strîns în baltă,
Și sufletul în mine, cînd pe zare
A lunecat cu aripe întinse
În noapte, spre o țară de lumină
Cu soare cald sub care cresc coloane
Ce-și înfloresc zăpada cu acantă.

Pierise zborul alb în umbră. Pasul
Meu singur stînjenea singurătatea.
Un far clipi departe. Dinspre mare
Sirena unui vas mugi să plece.
În gara din Palas locomotive
Rar pufăiau. Un tren trecu în goană.
Pe stepa înnoptată uruirea
Vagoanelor se stinse. Numai marea
Rămase să-și ridice glasul antic,
Sub zodiile toamnei, numai marea.

PĂSTORUL ȘI FAUNUL

Păstorul tînăr sta pe piatra albă
Pe care dăltuit se mai vedea
Un chip de faun tînăr ; capre albe
Pășteau printre coloane iarba rea.

Pe nai, stîngaci se tot trudea să spună
Și dorul lui, și marea dimprejur,
Dar trestiile sub buze nu mai sună,
Zadarnic cearcă vechile măsuri.

Tăcut acumă stă atît de singur !
Lin soarele alungă umbre lungi
Pe templul risipit prin stînci și crînguri,
Pe vremi la cari cu mintea nu ajungi.

Amurg sau somn îi picură prin gene ?
Pe-aproape o făptură s-a mișcat.
Un faun calcă tînăr pe poiene,
La fîl cu cel în marmură săpat.

Alături de băiat mi se așează ;
De faun teamă n-a simțit —
Privea uimit doar cum o rază
S-a prins în cornul ascuțit.

Erau de-o seamă — își aflară graiul...
S-au înțeleș deodată amîndoi !
Și faunul i-a luat în mînă naiul,
Și cum la gură i l-a dus : un roi

De-albine zumzăiră surd, și marea
Vuind pe-un țarm pustiu se auzi.
În freamăt de păduri pierrea chemarea
Și renvia în viers de ciocîrlii...

Cît timp au stat să cînte, cin' să știe ?
Sub luna plină parcă i-a văzut —
Cînd s-a trezit flăcăul — fața vie,
Dar în penumbra lunii s-a pierdut...

Din nai spunea păstorul pe o piatră
Pe care dăltuit se mai vedea
Un chip de faun trist cu cap de capră —
Amurgul vînat peste ei cădea.

MOARTEA PĂSTORULUI

Prin ramuri vîntul și în zare marea
Rotundă și albastră și brăzdată
De prora insulelor violete
Bătute-n cearcăne de-argint, cu golfuri
Ferite de furtună unde singuri
Delfinii vin jucîndu-se. Deasupra,
Cer limpede ca apele de munte
Ce prin poiană trec săltînd la vale
Cu pas ușor de calcă parcă zeii
Pe lume iar. De sus cad liniști. Vulturi,
Rotind cununi, se-nalță și coboară.
Mioarele s-au grămădit la umbra
Tulpinilor. Sub bolți de aur veșted,
Cu botul pe spinarea celeilalte,
Se-ndeașă toate la movila unde
Sub frunza toamnei stă întins păstorul
Lor tînăr doborît de mîini viclene.
Înfîpt alături îi veghează pacea
Doar fluierul de soc. Și ziua fuge.
Și vîntul bate. Lung din fluier plînge
Făptură nevăzută. Rar răspunde
Din fund pierdut de sihlă jalea frunzei.
Și vîntul bate... Behăie mioara...
Răsună fluierul din alte timpuri.
Deodată ramuri se desfac, și fața,
Străină nouă, faunul și-arată :

O față mai bătrînă decît coaja
Pămîntului, mai tristă decît toamna
Pămîntului... Surd bate vîntul. Spune
Tot mai departe gura de lumină
A înserării ; pierе și se lasă
Pe marea violetă și rotundă
Cu insule de umbră unde zeii
Au dus cu ei păstorul să le cînte.

SIRENA

Pescare, stai, nu-ți arunca năvodul,
Mai lasă-mă talazului de-azur !
Nu-mi strînge în rețele brațul pur
Și sînului meu nou nu-i strivi rodul.

De-mi scînteiază-n ape solzi solari,
Nu-s pește, și în razele difuze
Nu-i legănare moale de meduze,
Ci adumbrit se-ncheagă în cleștar

Profilul frumuseții fără moarte.
Ascultă-mi tinerețea din străvechi —
Deschide-ți asurzitele urechi
Și ochii plini de amăgeli deșarte.

Pescare fără suflet, ce făcuși !
M-ai prins. Răstorni în barcă prada rară.
Scoici sîdefii, subțire algi, amară
Și irizată spumă sînt acuși...

INSULA

Insula mică era
Albă de anemone.
Amurgul cu aur podea
Plaja pustie.

Pas omenesc pînă-atunci
Pacea n-o turburase —
Ecoul vrăjise din stînci
Murmurul vremii.

Tumba delfinul venea
Cu amurgul pe ape,
Marea tăcută purta
Aripe albe.

Zei goniți ca pe-un roi
Strălucitor îi primise
Seara cu umerii goi
Ai Afroditei.

Zei uitați ca un fum
Prins de marmura clară...

Umbre prin umbra de-acum
Stăpînitoare.

Prora noastră lovi
Lung țărmul minunii.
Pasăre albă pieri
În nemurire.

ALESUL

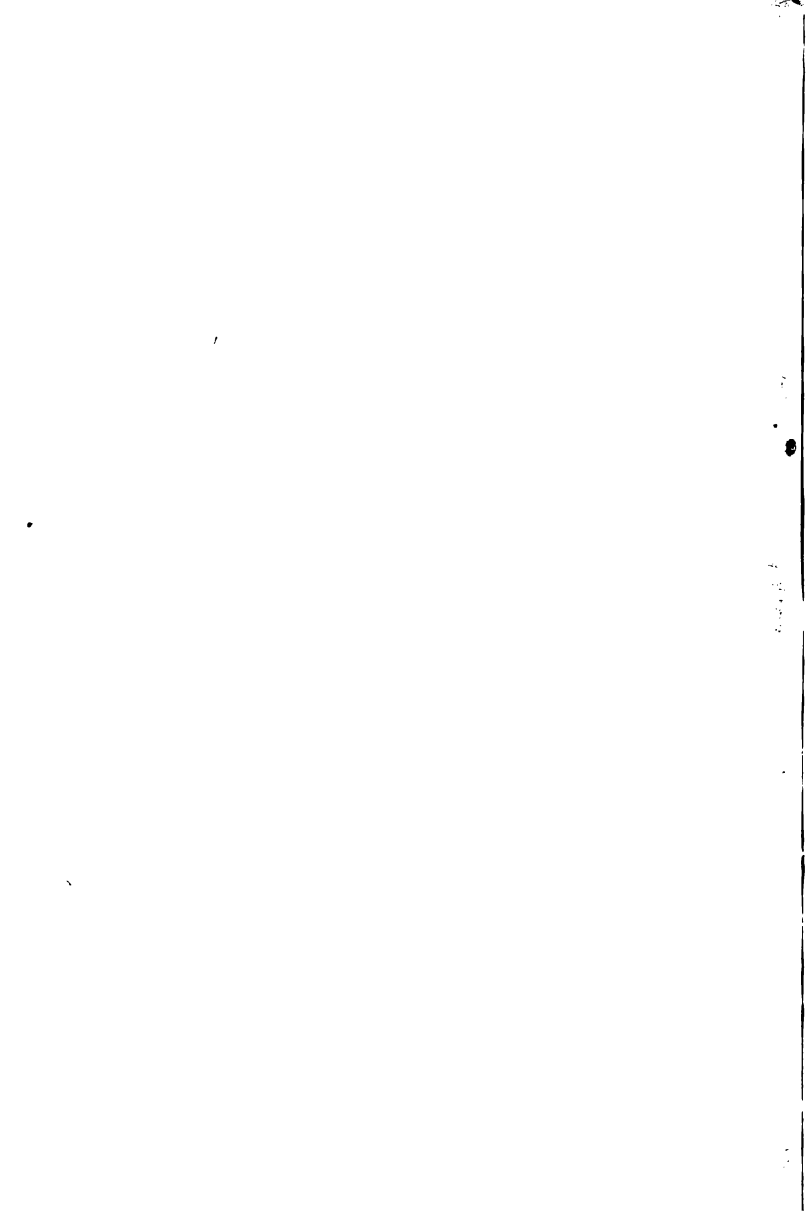
Mi-am dezlegat sandala ca o frunză
Ce cade moartă la piciorul meu,
Mi-am limpezit făptură să n-ascunză
Nimic din ce nu duce pîn' la zeu.

Pe țărmul mării mă înalț : o urnă
În care doar lumină am turnat.
Nu plîng, nu chem tot ce-am lăsat în urmă.
Stau singur, pentru jertfă împăcat.

Din pietre albe i-am durat altarul,
Din lemne scumpe flăcări i-am ivit —
Și cerul-nalt cum îmi primește darul,
Urc rugul împlinirii, fericit.

SCUTUL' MINERVEI

1933

I

Ajuns acum pe culmea vieții, înainte
De a descinde-n umbra tinutului tăcut,
Zeită înarmată cu lance și scut,
Stăpîn deplin pe cuget, înalt o rugăminte.

De ani destui Diana cu raza ei mă minte
Și, falsă ca și valul din care s-a născut,
Cithereenei pradă destui ani am zăcut
Plătindu-i vamă chinul și lacrima fierbinte.

Cu mai păzită grijă înmi voi păstra odorul.
Spun crinului și rozei un veșnic bun-rămas :
Măslinul și un dafin să-mi străjuie ogorul.

Nu-ți dau, de patimi arsă, o inimă pustie,
Dar gânditorul suflet ce singur mi-a rămas,
Tu încunună-l, drept, cu verde poezie.

II

Deoarece, senino, mireasă mi-ești și soră
Și călăuză-naltă pe valul ce-am urcat,
Cuminte și-ndrăzneată, cu capul ridicat
Să-mi stai, spintecătoare de veșnicii, la proră.

Iar eu din întuneric intrînd în auroră,
Și limpezit cu totul de patimi și păcat,
Voi cerceta cu ochii părerea de uscat
Pe umăr de talazuri, albind ca o amforă.

Strălucitoare-n suflet e țara ta, zeiță!
Bachantele în fața-i prin noapte se ascund,
Fug speriați Silenii încununați cu viță.

Apello însă tainic pe fruntea-ți cum răsare,
În razele răsfrînte de scutul tău rotund,
Îmi naște nouă muze mărețe la picioare.

III

Același zeu profetic cutremură stejarii
Dodonii, și la Delos înaltul palmier
Rămîne mărturie legînd pămînt și cer,
Dar au tăcut de-atuncea Homerii și Pindarii,

În temple profanate au năvălit barbarii,
Și viersul lor răsună strident și adulter,
Dar n-au să se ridice pe piscul auster,
Niciînd, al poeziei cu strictele fruntarii.

De lauda, de ura lor oarbă azi nu-mi pasă.
M-am depărtat de-un laur ce-n fiecare zi
Pe altă frunte-ngustă mai veștejit se lasă.

Căci tu îmi crești în suflet — la fel cum altădată
Din creștetul lui Joe destinul te trezi —
Senina fericire puțin îngîndurată.

IV

Adăpostit sub scutul Minervei stau deoparte
La umbra unui dafin ce n-are vestejiri,
De gloria lumească, de secile vrăjiri
A' vremii-nșelătoare totuna de departe.

Adun pământ, și plante, și oameni într-o carte
Înaltă în simțire, bogată-n zugerări.
Din vechile otrăvuri făcut-am izbăviri,
Din turbure viață, armonioase arte.

Dar sarcofagul poartă îngemănate roade :
În juru-i saltă-n soare al zeilor alai,
Năuntru zace mortul cu viermele ce-l roade.

Nu-i nimeni deznădejdea din gând să mi-o ghicească.
Doar tu, zeiță clară ca flacăra, îmi dai
Puterea să-mi torn chinul în marmura cerească.

V.

Precum prin crîng, în umbră, o pasăre ațipă
Din zborul ei rănită de vechiul vînător
Și te ajunge glasul-i sunînd sfîșietor
Cînd vrea și nu mai poate să-nalțe o aripă,

În sîngele-mi departe se tînguie și țipă
Iubirea încolțită de rănile-i ce-o dor ;
Sleită se mai zbate cînd nu e ajutor
Să-i dea o vlagă nouă în neguroasa clipă.

De prin afund de mine aud cum se prelinge
În liniștea de astăzi neliniștea de ieri'.
Zeiță prinsă-n zăua luminii ce învinge,

În sufletu-mi noptatic în arme te coboară.
Străpunge-o fără milă cu sulită de fier,
Dă-i moarte bieteii inimi ce n-a putut să moară.

VI

Neptun pe mări în spume și-a așezat domnia ;
Zefir, pe-o adiere ; Boreu, pe-un aprig vînt.
Cibela-mpărătește pe rodnicul pămînt,
Și Ceres leagă spicul, și Bacchus crește via.

Și-mpart nemuritorii : văzduhul, apa, glia,
Și tot ce-a fost pe lume, și toate cîte sînt.
Un zeu ne duce-n leagăn, și altul în mormînt ;
Ei ne trimet păcatul și nevinovăția.

Veghează zei, zeițe pe orișice făptură —
În arbore : Driada ; la vatră : zeul Lar,
Sîntem ca fire prinse în vasta țesătură.

Nu pot să lupt cu zeul : el dă și el culege ;
De el nebunu-ncearcă să fugă în zadar.
Eu mă supun, cuminte, la nendurata lege.

VII

Cu armonie simplă de linii și lumină
Trezindu-ne comoara gândirilor adînci,
În tragică splendoare prin dezolate stînci,
Se profilează templul tău vechi pe o colină.

Dar veac de veac frontonul îl crapă ; se înclină
Coloana albă-n vremea ce-o surpă stînd pe brînci ;
Și-n țara pustiită de barbari : turci și frînci,
Prin pietrele de-acantă dau tufe de sulfină.

Cînd vremile și omul, Minerva mea, te lasă,
Cînd slava ta n-o ține granitul cel mai dur,
Din paisprezece versuri ți-oi făuri o casă.

Dar dă-mi, zeiță, harul și legile-nțelepte,
Sonetul meu să suie în veșnicul azur
O vrajă de pilaștri și de proporții drepte.

VIII

Sub rod se-ndoaie pomul cînd seva îl pătrunde,
El ce sfida Prierul cu verzile lui frunzi,
Și rîul fără-astîmpăr ce spumega prin munți,
La vale poartă pașnic corăbiile pe unde.

Departe jocul fraged al anilor se-ascunde
Și, iată-i, rari pe tîmplă, întîii peri cărunți,
Cînd patimi împlinite s-au arcuit în punți
Și fecundate doruri s-au liniștit profunde.

Ca șarpele de-acuma îmi schimb noroc și piele,
Căci soarta nu-mi apleacă viața în zadar
Cu versuri care-atîrnă din ce în ce mai grele.

În toamna unde darul se pîrguie-n tăcere
Aștept să vii și, rece, cu dreptul tău cîntar,
Să-mi hotărești măsura de-amaruri și de miere.

IX

La Roma, cînd Horațiu prindea nemuritoare
Cadența ta în odă, cînd verbul suveran
Îl mlădia-n eglogă poetul mantuan,
La noi ziceau din frunză păstori pe la izvoare.

Dar să-ți înalț primește sonetul la picioare,
Ca să înfrunte ritmic al vremilor noian —
Cînd simt sub mîină lira, pe fiecare an
Mai pură, mai pioasă și mai învingătoare.

Din lutul țării mele mi-am ridicat spre tine
Un suflet ca un codru adînc și nepătruns;
I-ai dat desăvîrșirea coloanelor eline,

Nici azi nu-l va pricepe ilotul, și nici mîine,
Dar versul meu în slujba-ți purificat, și uns,
Și logodit în taină cu muzele, rămîne.

X

Pe mări nu poate vasul să zboare, dacă vîntul
În pînze chibzuite nu-și frînge vîaga lui,
Și drumului s-așterne în goana gîndului
Fugarul, doar cînd frîul i-a stăpînit avîntul.

Din liră ca să-nvie, deplin și proaspăt, cîntul
Pe coarde numărate ești nevoit să-l sui,
Și nu se schimbă piatra informă în statui
De n-o lovești cu dalta. La fel e și cuvîntul.

Năuci, să creadă sciții că bîlciul e-un spectacol,
Că-n lire nestrunite dorm melodii adînci,
Că vorbe nențelese adună un oracol.

Adevărata artă de alte minți se-alege :
Nu pîlpîie în noaptea desîșului, pe stînci
În soarele Minervei, scînteie alba-i lege.

XI

Abia sosi Prierul cu-nțîia rîndunică
Și-l strînse galben vara la pieptu-i însořit,
Și iată peste dealuri lumina și-a oprit
Din toamnă raza lungă prin fulgii care pică.

Tot ce-am legat de suflet cu aripi se ridică ;
Ce mi-a fost drag pe lume, în ochi mi s-a umbrit
Și-n amintire suie cu fumu-i albăstrit
Iubirea cea mai mare, dorința cea mai mică.

Cu trecerea rotundă a lunilor rotește,
Schimbat pe bolta nopții, străvechiul zodier
Și steaua ca și visul în zori se veștejește.

Nimic nu se rentoarce la fel a doua oară :
Nici anotimp, nici suflet, nici pasăre, nici cer...
Eternă doar Minerva cu lira le măsoară.

XII

Icar cum îl sfidase cu aripe de ceară,
L-a prăbușit Apollo pe-al mărilor podmol.
Și pe Acteon care-i pîndise trupul gol,
Prin cîinii lui Diana l-a osîndit să piară.

Chiar Prometeu, cînd slăvii a smuls un foc în pară,
El ce s-a vrut năprasnic al omenirii sol,
Pe stînci legat de Joe, cu vulturii ocol,
Hrăni flămînde ciocuri din fierea lui amară.

Și totuși nu mi-e teamă, în-nalta mea trufie,
Comoara ta în versul sonetelor s-o fur,
În suflet cînd eroii Helladei îmi învie.

De-a pururi în lumina senină urcă zborul,
Pe veci văd ochii mîinții tiparele de-azur,
Cînd focul fără moarte îl ține răpitorul.

XIII

Din toate, numai roza ce-n moarte mai încheagă
O inimă de flăcări pe palidul stufiş,
Prin seara prelungită de soarele pieziş
Cum tremură în purpur, îmi este cea mai dragă.

Şi numai tămîioasa ce s-a păstrat întreagă
În via pustiiată de-al toamnei luminii,
Acuma când scînteie de brumă prin frunziş,
Mai tare mă încîntă şi locului mă leagă.

Mi-e dor de ce-nfloreste sub semnul despărţirii
Şi braţele ce albe de gîtul meu s-au prins
Mă țin cînd ştiu că mîne s-or şterge iar privirii.

Minerva-mi spune: — „Uită ce-n pulbere se cerne,
Ciorchini de stele setea ți-o sting şi am întins
Iubirii tale cupa petalelor eterne.”

XIV

Nespovedită mie ce grijă îți apleacă
Profilul pur pe brațul în lance răzimat ?
Ce chin tăcut, zeiță, în marmură săpat,
Îți adumbri pleoapa de lacrimi pururi seacă ?

Credeam că numai omul cu mintea lui săracă,
Divino, se frământă de patimi turburat.
Ce săgetare-ascunsă un zeu dușman ți-a dat ?
Chiar rănilor lui Eros cu vremea au să treacă.

Mi-a spus nemuritoarea : — „Grăiești ca muritorii.
Sub alte legi stă neamul din care m-am ivit,
El n-are-amurg, nici noapte și nu cunoaște zorii.

Ce m-a durut odată, mă doare pe vecie...
Dar din senina pace și chinul otrăvit,
Mi-a învățat cuvântul înalta-i simetrie.”

XV

Din Helicon coboară iar cele nouă muze
Înconjurînd altarul cu pasul lor pios.
În număr și-n cadență suind armonios
Eterna poezie li s-a desprins din buze.

Vin cîte trele Grații în cîntec de cobuze :
Un singur vînt le umflă vestmîntul unduios
Din care, pentru tine crescînd misterios,
Curat răsare ritmul din formele confuze.

Orfeu te părăsește pe veci, Euridice !
El lira și-o consacră Minervei ca un dar,
Și imnul proslăvirii dă cerul să-l despice.

Chiar Egipanul tainic, ducînd la colțul gurii,
Un nai de trestii, lasă cînd repede, cînd rar,
Lung lauda să sune în liniștea pădurii.

XVI

În căutarea prăzii de aur a cîntării,
Spre tainele Colhidei, nou Iason, am pornit.
De hiperboreene furtuni nebiruit,
Scăpai din valuri teafăr și de urgia mării.

Iar astăzi cînd din neguri răsar pe clina zării
Și dafinul, și templul tău alb, ce liniștit
Îmi trag la țarm trirema cu rostrul ei proptit.
De plaja aurie în raza înserării.

Acum veniți, tovarăși ! Juncanul nou la coarne,
Juncana fără pată să-i ducem la altar —
Ca jertfa lor norocul spre noi să ni-l întoarnă.

Și tu, zeiță, lasă din falnicul tezaur
Ce l-a purtat berbecul divin, să smulg măcar
Pe liră o fărîmă din lîna lui de aur.

XVII

Nu-s vindecat cu totul, senino, de Himeră.
Pe buze tot îmi arde sărutul blestemat
Și-n ochiul rău și verde, pe care l-am urmat
Atît de mult pe vremuri, iubirea mea tot speră.

De nimeni dezlegată și astăzi îmi oferă
Enigma-i dureroasă un sfînx neîndurat
Și sufletul ce-n gheare atît i-a tremurat,
Mai tremură privindu-l și-acum din altă sferă.

Nu-s vindecat cu totul, Minerva mea. Simt încă
Harpiile pe frunte cu zborul lor nefast.
Mai simt străvechea spaimă și vraja ei adîncă.

Iar glasul de sirenă tot mai suav îmi sună
În cîntecele morții, amăgitor și vast,
Ca marea care-și mișcă argintul viu sub lună.

XVIII

Te-am regăsit de mintea-mi cu-atîta mai aproape
Cu cît credeam, ascunso, mai mult că te-am pierdut.
Erai aici, în suflet. Profilul cunoscut
Mă lumina cu umbra lăsatelor pleoape.

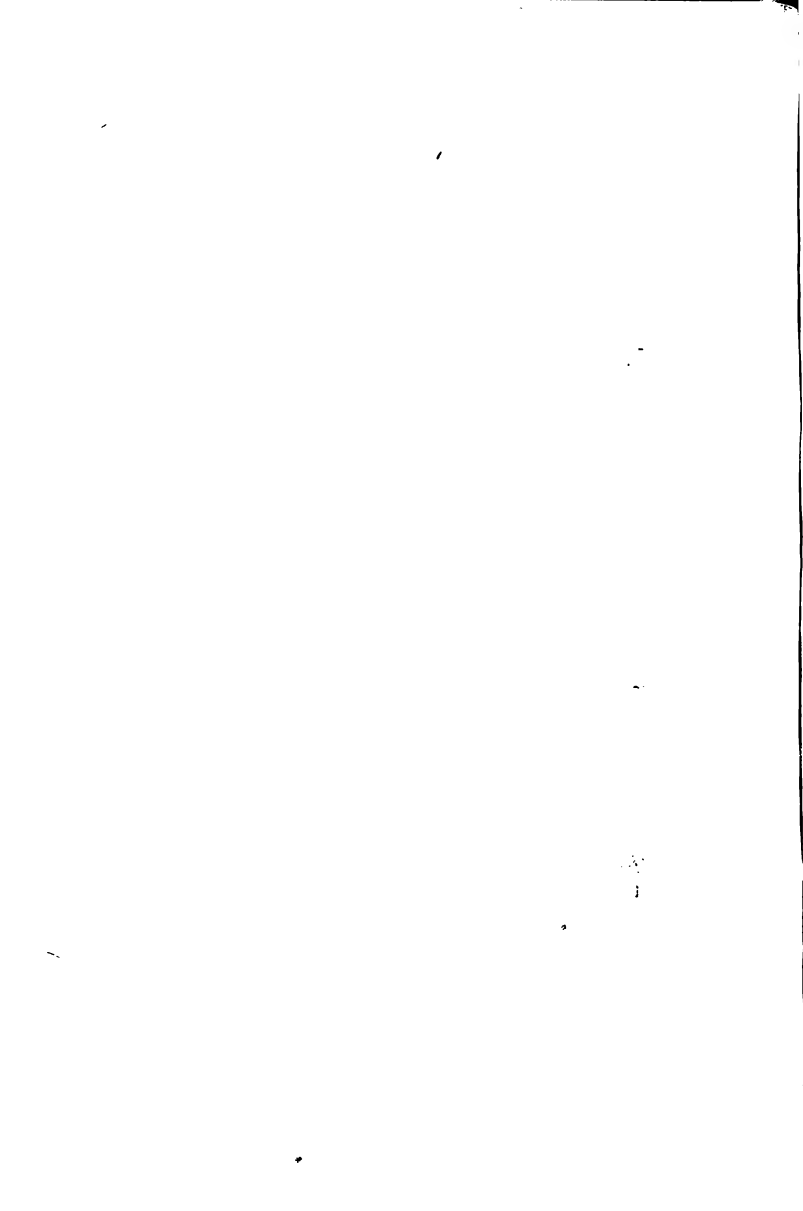
Cum am putut să-ți caut pe cer, pe cîmp, pe ape,
Nepieritoarea urmă, cînd trebuia tăcut
Doar să m-aplec în mine puțin, să fi văzut
Înalta strălucire ce-n lume nu încape.

Te-am regăsit aceeași de ieri, de totdeauna,
Cu' chip de muritoare și gînd nemuritor.
Ce laudă mai sfîntă să nascocescă struna ?

Și-acum, cînd știu că viersul din suflet nu-mi mai pleacă
Și-n albia lui cîntă curatul său izvor,
Pe veci de-acuma poate și lira mea să tacă.

BALCIC

1929—1939

IMPLINIRE

Copilăria mea privea pe riul
Rodit cu cerul toamnei argeșene,
Copilăria mea privea pe grîul
De aur greu din lanuri moldovene.

Acum privesc la marea ce rodește,
În umbră și lumină, doar cu spume,
La pescăruși, la pînza ce albește
Pe țărmul vrăjii regăsit în lume.

Copilăria mea era lăstunul
Din cuibul prins sub streșini de colină,
Copilăria mea era cătunul
De pe cîmpii cu unduire lină.

Acum sînt valul nesfîrșit ce tună,
Purtînd pe spate ceruri schimbătoare,
Sînt pasărea ce țipă prin furtună
Cu aripi arcuite peste mare.

BALCIC

Balcic, nostalgic cum e luna,
Albind pereții râpelor pustii,
Podind pe valuri licărite bruma,
Veghind cu basme moarte vremuri vii.

Balcic, încins cu ziduri de cenușă,
Balcic, cuprins cu murmur de fântîni,
Încununat cu ceruri de brîndușă,
Împodobit cu semne din păgîni.

Cu dealurile surelor cămile,
Cu case vechi : încremenite oi,
Balcic, păstorule din alte zile,
Cobori pe țărmul biblic pîn' la noi.

Cetate mai bătrînă decît morții,
Loc sfînt, ca tinerețea de senin :
Migdalii să-nflorească pragul porții
Cînd în lumina ta mă-nchin.

BALCIC LUNAR

Am regăsit fîntîna,
Turcoaicele cu vase de aramă,
Asinii biblici,
Lumina serii
Și umbra care-așteaptă luna.
Fîntîna șopotea încet...

Am regăsit cetatea
Smochinilor și-a pietrii,
Cu ziduri peste ziduri dărîmate,
Cu rîpe albe și mai vechi,
Cu marea mai bătrînă decît toate.
Fîntîna șopotea încet...

Cu suflet greu, pe-o piatră grea,
Am stat în drum.
Am stat s-aud o apă din pămînt,
Ce cîntă lin și pierde liniștit
Cu umbra trecătorului pe drum.
Fîntîna șopotea încet...

O pasăre veni să bea
Cu zborul alb din apa lunii.
Argint neroditor pe dealul sterp,
Argint pustiu pe mări pustii,
Și eu pe piatra vremii.
Fîntîna șopotea încet...

CINĂ CU PEȘTI

În sfeșnice lumini de ceară
Cum tremurau cu roșii dungi,
Pe mare luna-ntinse iară
Năvod de-argint cu fire lungi.

Ne-aduse-n talgere pe masă,
Cu ochi brumînd talaz străbun,
Veniți din verdea lui mătasă :
Lufar, guvidii și barbun.

Priveam uimiți cum odihnește
Lumina sfîntă peste e,
Cum lumii noastre îi răpește,
De taina mării tot mai grei.

STELLA MARIS

La plaja liniștită cînd stelele înnumeri
Coboară pe poteca pustie sub smochin
Colina, cumpănindu-și izvoarele pe umeri,
Ca o fecioară greacă purtînd urciorul plin.

Pîraie în șoptire ascund prin seara sură
Străvechile tulpine cu tinere mișcări;
Treptat mai șters amurgul în ritmică măsură
Sandala de lumină o joacă peste mări.

Oglinzi se sparg cu zgomot și se refac puzderii,
Colina se ridică pe cerul tot mai clar,
Cînd le aștern pe piatră poverile durerii,
Privind cum crește steaua pe valul solitar.

LUNĂ PE MARE

Taci — totul nu e decît
O slabă cutremurare.
Taci — suie numaidecît
Păunii lunii din mare.

Îşi lasă cozile lungi
Pe înflorirea de valuri
Şi tot mai adînci, mai prelungi
Se-ncheagă albe portaluri.

Şi stelele, boabe de-argint,
Cad lin din fluier de lună,
Şi sufletul tău în argint
Departe pe ape mai sună.

Dar tot mai adînc lunecînd,
Se surpă albe portaluri,
Şi floarea penelor blînd
Se ofileşte pe valuri.

Taci — duși sînt numaidecît
Păunii lunii în mare.
Taci — totul nu e decît
O slabă cutremurare...

FLOAREA DIN FEREASTRĂ

Pe geamul înserării văd o floare,
Tulpina ei e prinsă în pahar.
Stă legănată între cer și mare,
Păstrînd minunii tainicul lor har.

Amurgul o atinge de departe :
Plăpîndul chip adînc a tremurat...
De ce să-l plîng ? S-a mîntuit de moarte,
Cu două veşnicii îngemănat.

SEARĂ LA ȚĂRM

Cișmele cîntă, marea le răspunde.
Amurgu-și strînge pînzele în port.
De ce ecoul umbrelor pe unde,
În mine cînd lumina o mai port ?

Un singur paltin stă de strajă mării,
Un singur dor și singură o stea.
Mă-mbată vinul negru al uitării
Cînd toate pier în umbra tot mai grea.

De-acuma ochii stelelor păgîne
Răsar cu înecate licăriri,
De-acuma trec în văluri de cadîne,
Prin pacea înnoptării, amintiri.

PLAJĂ PUSTIE

Și val, și barcă au atins nisipul
Deodată și deodată mi l-au dat
Umbritul țărm și-n depărtare chipul
Balcicului de-amurguri înălțat.

Izvorul, alergînd cu unde repezi,
Pe sub finapi m-a prins ; pe povîrniș
A smuls din soare horbote pe lespezi
Sărind, păgîn și gol, în vînturiș.

Pe mări țesute-n firele luminii,
Nori vișinii mi-au înflorit și, duși
De aur viu, s-au arcuit delfinii,
Și-n peruzeaua zării, pescăruși.

Iar eu, tăcut, am așteptat pe plajă
Hotărîtoare zodii pe țării,
Căci scrie-n cartea lor să stau de strajă :
Corăbii cu minune vor veni !

•

PE ȚĂRM

Pe țărmul Mării Negre, cînd în toamnă
Și în amurg se pîrguiește rodul
Luminii pentru tine, suflet, aprig
Spălat de vreme și rotund ca piatra
Rostogolită lung. Pe plajă singur,
Privind în larg, ce cauți ? Pentru care
Serbări sosit în ceasul cel din urmă ?
Tu, păstrător de strămoșești priveliști,
Tu, paznic credincios al altor datini,
Tu, preot la altarele uitate.
Oprit aici, pe un nisip cu spuma
Amarelor milenii și cu vîntul
Din veacuri nencepute peste dînsul.
Oprit aici : în spate purtînd țara
Cu văi pustii, și stepe, și gorgane,
Cu pietre-n slove și mai vechi săpate,
Cu vulturi mari, gheboși de-atîta strajă,
Pleșuvi de-atît surghiun pe țărmul lumii.
Oprit aici : în față cu lumina
Amurgului și-a toamnei peste ape
Întăritate, îmbulzind sălbatic
Năvalnica lor haită. Singur numai
Cu tine, suflet, urnă de argilă.
În golul tău mai tremură cenușa
De zei păgîni cînd valul ce se sparge
Pe țărm pierdut îmi strigă lung : Thalassa !

ȚĂRM PONTIC

Cu oase uriașe, povîrnișuri
Căscate-n gura iadului, legendă
De țări pietrificate de-un descîntec
Necruțător. Rîpi albe și surpate
În bolovani, văi strînse-n văgăună,
Scoțîndu-și la iveală stîncă sură
Prin prăvăliri. Rostogolită, marea
Urcînd albastră-neagră, cu lucire
Pe-alocurea de-argint străvechi, cînd soare
Pieziș o prinde, străbătînd prin norii
Îngrămădiți în chip de munți, fantastic
Răstălmăcind pe cer ce jos pe coastă
A înghețat teluric. Singuratic
Mergeam, trezind cu pasul numai țipăt
De pescăruși pe valuri, numai zboruri
De vulturi grei păzind bătrîni gorgane
În care dorm cu cai și arme regii
Veniți prin stepe din străfundul lumii,
De cînd nu știe nimeni. Cîteodată
Îmi năzărea că văd pe ape pînză
De luntre ; cîteodată, că prin tufe
De mărăcini zăresc cum se respiră
O turmă de oi negre sau de capre
Sus cățarate-n stîncă. Dar pustiu
Fără sfîrșit al malului și-al apei
Mă prididea și tînguirea mării

Tomnatice, și nesfârșirea stepei
Deasupra, presimțită pe podișul
Golit de rod ce-așteaptă vîntul iernii
Cu vuiet surd în sufletul Dobrogii.
Umblam pe țarm. Departe, în șir tainic,
Porneau tăcut movile migratoare
În nemișcare stranie către Asia.

ÎNSERARE

Stau privind și azi cum țărmul
Braț rotund încet aduce
Ca pe el amurg și mare
Frunte-n frunte să se culce.

Tot mă uit de pe terasă
Cum răsar în soare-apune
Pe rîpi sterpe maci de flăcări,
Pe talazuri micșunele.

Urmăresc, pe cînd Balcicul
De pe cap dezleagă-alene
Vînătul turban al serii,
Păsări negre peste mare.

Cu aripile întinse
Cad pe ape înnoptate —
Greu coboară gînduri negre,
Gînduri negre, umbra vieții.

PRINOS

Ti-aduc migdale verzi ca ochii tăi,
Ca inima smochine pîrguite
De patimile verii : să le iei
Plocon în palma mînilor lipite.

Ia strugurele galben de gînd greu
Din fagurii amurgului de miere
Și rodii sîngerînd ca dorul meu :
Le soarbe răcoroasa lor durere.

Le bea lumina vie ca un vin,
Le stoarce sucul anilor pe plajă.
Și-au îndulcit amarul lor deplin
Să guști, învolburato, zi de vrajă.

Nu vreau în schimb șoptiri, nici legămînt.
Puțină spumă doar să-mi dai simbrie :
Din cer o duse valul pe pămînt,
Îmi lasă-n mîni comoara ei pustie.

PIATRĂ

Mai albă ca brațul ales,
Brăzdată de-o vînă viorie,
Pe plajă în zori am cules
O piatră rotundă și vie.

De unde adusă nu știu
De val, din ce peșteri străine,
De poartă un smalt străveziu
De vis dezgolit pentru tine.

De unde venită, de simt
În juru-i ostroave cu palme
Și zări cu amurguri de-argint
Pe apele calde și calme.

Din ea voi ciopli idol sfînt,
Zeu tînăr ce crește din mare,
Lovind-o cu daltă de vînt,
Spălînd-o cu spume amare.

Privește-mi copilul din flori,
Născut din credință și sânge :
Ard ochii ca marea în zori
Și părul în valuri se frînge.

Ți-l dau ! Nu te-atinge de el
Cu mîină semeață, că scapă
Topit într-o piatră la fel
Cu cele uitate de apă.

.

CIMITIR TĂTĂRESC

Printre rîpi trandafirii în zori de zi,
De mărgan și de-argint vînat în apus,
De jar alb la focul zilei, pe deal sus,
Pietre sure pe mormintele pustii.

Printre ele, cenușii ca iarba rea,
Cu urechile pleoștite, măgăruși.
Peste ele, sinilie marea ca
O velință cu chenar de pescăruși.

Din colibe de lut ars și dat cu var,
Țigăncușe cu basma și în șalvari
Vișinii, portocalii, de-un roșu mat,
Joacă-n pîntec pe un viers tăgănat

Și aleargă și se bat pentr-o para.
Trec prin praf în harabale turci bătrîni,
Pe cînd seara s-a făcut de peruzea
Pentru somnul cimitirului păgîn.

Măgăruși și ȝigăncușe nu mai sînt.
Cortul nopții urcă-n stepe pînă-n cer.
Un mînz negru rătăcește și stingher
Lung nechează la tătarii din pămînt.

SEARĂ PE APE

Murmurul apei tot mai
Moale s-a stins împrejur.

Seara și-a tras aur pur
Sub bărci de pescar.

Păsări se duc în lumină.

Turma de fluier legată
Leneș cu-amurg se adapă.

Insulă, pace deplină.

Cîntecul suie stingher
Pe brațe fluide la cer.

Linia țărmului ca un tăiș :
Sus, ostrov de humă,
Jos, ostrov de vis.

Între mine și sufletul meu
Cumpăna stelei pe ape mereu.

M-aplec pe oglinda fără hotar,
Cu pașii luminii m-afund și dispar.

INSULĂ, TOAMNA

Insulă, toamnă și iar
Apa cuprinsă de șoapte.
Marea, molatic cleștar,
Mierla și viile coapte.

Scara cu stelele mari,
Cerul plin de primejdii,
Alge cu miros amar,
Vinul străvechi al nădejdi.

Insulă, toamnă și iar
Marea își joacă delfinii.
Suflete, veșnic hotar —
Fluierul mierlei cântă luminii.

Valul cu umerii goi,
Pasăre, poamă și frunză,
Totul se trage-napoi,
Pe alt tărîm să se-ascunză.

SCOICA

Trandafirii petale,
Cristal plăpînd și dur,
Zori încă siderale
Prin zărea de azur.

Perfectă simetrie,
Desăvîrșit contur,
Păzind, fără să știe,
Poemul cel mai pur.

S-o smulgă mării mînă
De om n-a cutezat.
Din raza spumei, zîină,
Ea singură s-a dat.

Nisipul ce o poartă
Privirii mi-a propus,
În vasul fără toartă,
Un vis fără apus.

Misterioasă doică
A veșnicului cînt,

Urechea mea pe scoică
Îi cere val și vînt.

Și marea părăsit-a
Seninul, straniul șol,
Să-mi cheme iar ursita
Adîncului ei gol.

PESCĂRUȘUL

Zbucnită spumă de val
Cu pene pîlpîtoare :
Zbor alb pe verde cristal,
Zbor negru în soare.

Pe mări de cazi îndrăzneț,
Ești zarul nemărginirii.
În seara curată dai preț
Și taină gîndirii.

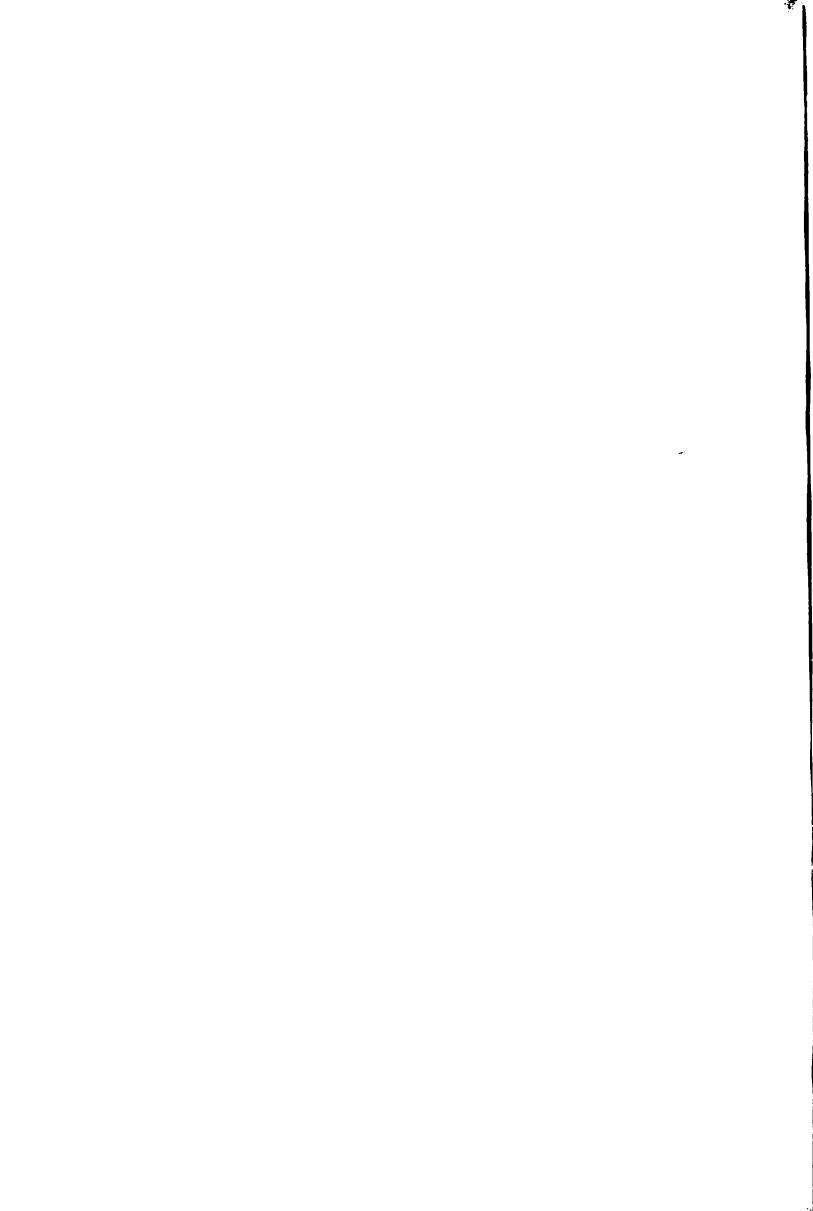
Plăpînd ca floarea de prun
Pe zări și totuși în stare
Să-nfrunți talazul nebun
Cu aripă tare.

Poet al cerului pur,
Lumina ta suie și sună
Cu țipăt profetic, prea dur
Ca omul să-l spună.

Hulubul iubirii nu ești,
Nici buba înțelepciunii,

Ci solul cumplitelor vești
Prin țările spumii.

Cum treci pe furtuni voievod,
Dezlegi a destinului carte,
Și sufletul, pește nărod,
Îl furi sus în moarte.

POEME ÎNTR-UN VERS

1935—1936

10

11

12

•

POEMUL ÎNTR-UN VERS

Un singur nai, dar cîte ecouri în păduri.

PĂSTORUL MARII

Copilul gol mai cîntă din fluier la delfini.

IMBRĂȚISARE

Suia o viță de-aur pe negrul chiparos.

PAN

Prin frunza rară țapul privește, faun trist.

ZVON

E roiul de albine sau numai amintiri ?

STELĂ FUNERARĂ

O umbră joacă ramul pe piatra unei umbre.

STELĂ DE MIM

Cu plîns și rîs de mască în mîini, nepăsător.

GROAPA NOUĂ

Pășește lin, drumețe, pe moartă să n-o scoli.

STELĂ DE DANSATOARE

Cu vâlul tras pe față se depărtează stînd.

TRUP DE FATA

O salcie mlădie cum e tulpina ei.

DORINȚĂ

Iubire nu fii veșnic al inimii tăun.

COLORI

Zambilele, nori vineți, și cerul flori purta.

INTILNIRI

O piersică pufoasă și fraged un obraz,

VEGHE

La gura sobei gîndul, tovarăș călător,

PASĂREA DIN BASM

Zburau fazani de aur în focul din cămin.

IARNĂ

În zare zurgălăii de sănii... Suflet nins.

ARTĂ POETICĂ

Nu vorbele, tăcerea dă cîntecului glas.

AMURG

Iubirea ta m-ajunge cu umbre tot mai lungi.

MELANCOLIE

Feșniră împușcate lungi aripi. Dor tîrziu.

LOGODNA

Pe mal un singur paltin, pe ape doar o stea.

PASAREA MĂRII

Un nor de taină zboară pe-o insulă-n amurg.

CALEA NOPTII

Prelungul drum al lunii pe mare pînă-n zori.

MARE SUDICĂ

Pe mări de micșunele ning pescărușii fulgi.

INSULA DE MIRODENII

Mireasma ei pe valuri venea, ca niciodată.

NAVIGATORII

Pe zări amurgul singur cu dorul lor puștiu.

MARINARUL

Din larg zăream pămîntul, pe țărm privesc în
larg.

TRECUTUL

În ochii verzi porți marea spălată de furtuni.

PLAJA

Nisip, talazuri, spume și scoici — tu, nicăieri...

TINEREȚE

Pe frunza toamnei pasul sfios al căprioarei.

APĂ NEÎNCEPUTĂ

Mi-ai dat să beau din cână iubire de izvor.

DEZAMĂGIRE

Ai spart oglinda : chipul din țăndări nu-l culegi.

SEARA LA VORONET

La sfinții-n zugrăveală, amurgu-ngenunchea.

VECERNIE

Ca stropi de ploaie toaca, și clopotul furtună.

HERACLIT

Priveam cum fuge ziua pe apele ce curg.

TIPAR

Nisipul poartă încă plăpîndă urma ta.

ARTĂ POETICĂ

Iubiri, dureri, amurguri, un vers în scrum de ani.

PORTRET

Durere cu ochi negri sub părul azi mai alb.

FLOAREĂ VREMII

Pe pajiști stînjeneii, în suflet toamna iar.

STOL COBORÎT

Cad frunzele, pămîntul e plin de rîndunele.

MURMUR ETERN

În golul scoicii marea ; în suflet nemuriri.

DARUL

Dă-mi pacea înserării pe care-o ții în mîni.

POETUL TRĂDAT

Un vers cu plîns de ape, cînd îl credeai cleștar,

VASUL LOVIT

Urciorul crapă, suflet rănit, de plîns set gol

BELȘUG

Am întîlnit azi toamna venind în car cu boi,

CASTANA

Din ghimpzii amintirii Trecutul l-am cules.

DRUM DE NOAPTE

Ne învelise luna în colb de amintiri.

NOCTURNA

Mai ții în noapte plopul cu luna, galben cuib ?

CASA COPILĂRIEI

Sub lună casa albă : o piatră de mormînt.

MENIRE

Un clopot peste lanuri și vremuri te chema.

REINTOARCERE

Am pribegit cu zeii, la oameni să mă-ntorc.

ASEMĂNĂRI

Viața-i fum — și fumul căminului ți-e drag.

PĂRERI

Brotacul : frunză verde ; sitarul : frunziș mort.

AMURG ÎN CRÎNG

Albinele luminii prin frunze se jucau.

CASĂ LA BALCIC

Și sufletul și casa mi le-am deschis pe mări.

FATĂ LA FÎNTÎNĂ

Coboară legănată din frizele grecești.

TURC BĂTRÎN

Își numără mătânii de-o mie și-una nopți.

MĂGARUȘUL

Stă cu urechi pleoștite, jupitul înțelept.

CIMITIR TĂTARESC

Prin pietre ceruri albe și marea-n zări, argint.

GOLFUL

A strîns albastru-n brațe și-l leagănă mereu.

CAMEE

Prin piatra străvezie ca un talaz : sirena.

DRIADA

De trunchi lipești urechea s-auzi cum plîng și azi.

MARE PĂMÎNTEANĂ

Desfășurarea verde a grâului în zări.

CIOCÎRLIA

Din praștia cîmpiei lumina cîntă sus.

NORII

Albastru clătinate, aeriene culmi.

POPOR NOMAD

Cu norii și cu vîntul porneam, pămîntul sta.

POPOR NOMAD

Foc stins, cort strîns, pustiul și pulberea plecării.

SCLAVE

Femei cu trup de noapte și miez de soare-aprins.

POPAS

Proptiți în lănci, cu hățul pe braț, la focuri mari.

DESCALECĂTORII

Întîiul fum de sate și-n vale glas de cîini.

CRACIUN

Se-oprise steaua, fînul în staul strălucea.

ARTĂ POETICĂ

Din teascurile vremii plîng lacrimă de vers.

ZILE ȘI NOPTI

Trecură ciute albe și-ntunecați ogari.

HANUL VECHI

Cu zeghea amintirii la foc de cărauși.

PREVESTIRE

În codrul numai muguri, un sunet de topor.

COPILĂRIE

O jucărie spartă găsită într-un pod.

TOAMNA COPILĂRIEI

Miceasmă de guraie într-un iatac bătrîn.

PARĂSIRE

Pe orice cărăruie dau iarbă amintiri.

CONAC DE ALTADATĂ

La scări părăginite de suflet, surugii.

SINGUR

Prin pulberea de aur cu toamna în zăvoaie.

VEVERIȚA, TOAMNA

O frunză roșie suie pe ramuri, alte cad.

POETUL

Stă încărcat de versuri ca toamnele de rod.

VÎNĂTOARE

În zori prin ceață roză un sunet surd de moarte.

INIMA

O viață-ntreagă bate la poarta liniștirii.

TEMPLUL ANTIC

Încremeniră patru coloane, cerul, marea.

MARMURĂ GREACĂ

Sub cuta caldă-a pietrii simți trupul unui zeu.

FRIZA

Strunindu-și calul, sare prin veacuri nemișcat.

FRIZA

De când îți legi sandala, s-au dezlegat milenii.

FRIZA

Pe piatră stau eroii, în ea dorm zei ascunși.

PĂSTORUL

Cu fluierul la gură cum tace, codrul cîntă.

SAN FRANCESCO DEL DESERTO

Din cerul apei moarte cresc seara chiparoși.

AMINTIREA

La cuib, o rîndunică prin suflet zboară lung.

GORGANE PE BĂRĂGAN

Cămile-ngenuncheate venite din Altai.

SFÎRȘIT DE IARNĂ

Cocorii țipă. Gheața din suflet mi se sparge.

PRIMĂVARĂ PASTORALĂ

Din zare munți albaștri trezesc pe văi tălângi.

PRIMĂVARĂ

Livezi în floare, cucul, munți ninși, alt cuc,
departe.

CETATEA DIN MARE

Prin valuri limpezi, toamna, vezi temple
licărind.

STĂPINUL MARII

În plasa lor pescarii au prins un zeu străin.

CĂTELUL PĂMÎNTULUI

Auzi-l cum te latră de pe un alt tărîm.

ȚARA

Balauri, munții vineți, păzeau cetăți de-argint.

LACRIMI

De plîngi, o primăvară s-o scutura de flori.

LUNTRAȘUL

Spre moarte mă tot duce, lin, inima vîslind.

FLOARE TÎRZIE

A nins pe munți. O roză a tremurat în parc.

CER RĂSTURNAT

În apele strălimpezi zvîrl undița, prind umbre.

NEMURIRI PLĂPINDE

Migdalul meu în floare și tu zîbind sub el.

CLOPOT DE TAINĂ

La pasul tău îmi sună vecernii inima.

INTOARCERE

În toamna desfrunzită m-am întîlnit, copil.

CIMITIR TĂTARESC

Pasc moartea capre straniu încremenind pe rîpă.

CIMITIR TURCESC

Prin pietre părăsite, cireșul: înger alb.

ÎNȚIILE MICȘUNELE

Copilul primăverii deschide ochi albaștri.

BUJORI SĂLBATICI

Pe ruguri verzi ard flăcări în inima pădurii.

LALĂLE

Oștirea cu turbane stă șiruri în grădină.

PRIER

Oprit în drum, migdalul ne-ntinde flori sfios.

PESCĂRUȘI

Din valuri spume albe au început să zboare.

INSERARE

Pe-oglinda legănată a sufletului : norii.

ZARZĂR LA MARE

Prin ramuri înflorite bărci tremură petale.

DESPĂDURIRI

Se duc pe râul vremii toți anii mei, bușteni.

SÎNGELE VIETII

Ca vremea nu se-oprește, ca moartea nu-l aud.

VERSURI REGĂSITE

1927—1941

VÎNĂTORUL DE HIMERE

Sub lampa de faianță cu verde abat-jour
Visez tihnit în iarna ce viscolește-n jur.

E-n zori : trag cu băgare de seamă de cucoși —
În brazi, de ziuă cîntă sălbaticii cucoși.

Aștept cu pușca-n mînă să iasă găinușa
Pe cerul care-n zare își schimbă-n jar cenușa.

Larg îmi deschide poarta din cap de sat, jitarul :
Acum ochesc în zboru-i înșelător sitarul.

Pe bărăgan, cu Geantă și Vlad cu păr cărunt,
M-oprește Odobescu de-amiazi la Dor-Mărunt —

În car cu rogojină, cînd cîmpu-și strînge snopii,
Să dau, în dulce leagăn, cu carabina-n dropii.

Și vînători nostalgici, cu Iermalai prin lunci,
Turgheniev ne tot mînă să doborîm ierunci.

Pe creasta Ciornahorei, pe Stogul și pe Sturul,
Cu Dragoș-voievodul am urmărit bourul,

Și-n plaiul Bucovinei, îmbălsămat cu cimbru,
Cu sulică de moarte răpunem mândrul zimbru.

Cu Freiherr von Münchhausen, sosit din Țara Baltă,
Trag broasca-n vîrf de codru și iepurele-n baltă.

Cu Tartarin la-ntreceri în țara lui Ovid,
Vinez pantera neagră și crudul leu numid.

Gonind prin stînci,nălucă, din Cerna-n Vatra Dornii,
Mi-am repezit ogarii pe urmele Licornii.

Lăsînd să-mpuște alții prin munții noștri lînxul,
Ucis-am, pe nisipul Egiptului, Sfinxul —

Și printr-un fără seamăn și minunat noroc,
Cu Simbad marinarul am prins vulturul Roc...

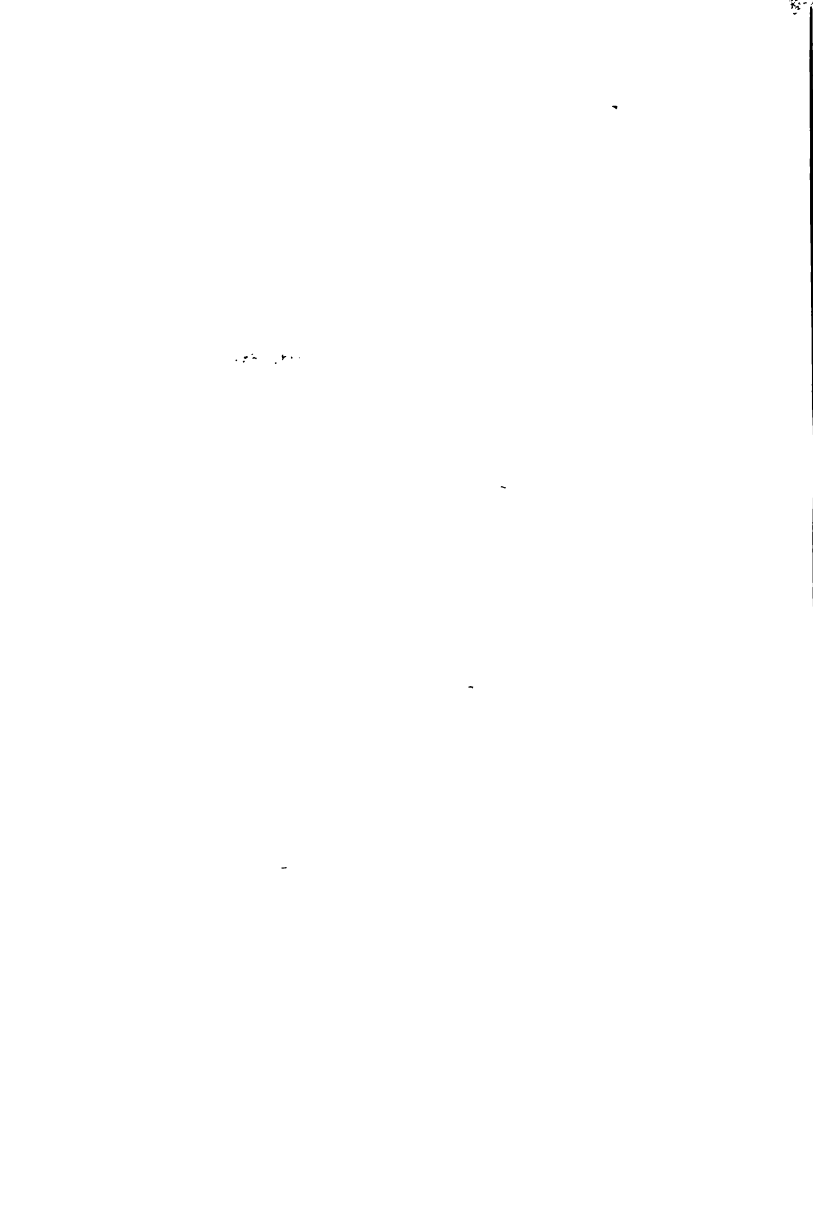
— Trezește-te ! Hai, scoală ! Vînatul e pe masă :
Pilaful tău de vrăbii și-un iepure de casă.

POTECA ÎN PĂDURE

Sub bolți de ramuri goale, singur, peste
Cărarea desfundată unde care
Cu boi în toamnă coborîră lemne,
Urc greu priporul printre trunchiuri negre
Ce-așteaptă încă mugurii zadarnic.
Sub pașii mei uscat foșnește frunza
Din alte veri și tot aud departe
Cum bate în trunchi mort cioc surd de păsări.
Sus printre crengi cer înnorat boltește
Tot plumb, și-n mine plumb pustiu adună.
Merg singur, apăsător, pe drumul umed
În care urma pasului rămîne.
Și trist mi se întipărește-n minte
Obrazul tău mereu, așa cum dorul
Nealinat mi l-a păstrat în suflet.
O clipă-l văd și iarăși mi se șterge
Cu forma pasului lăsată-n urmă.
De-acuma pierе și cărarea, numai
Poteca din pădure mă îmbie
Spre genele poienii. Fără vrere
M-opresc uimit. Ești tu în alb, aievea ?
Ba nu, un prun sălbatic stă în floare
Și peste groapa iernilor mai cheamă
Plăpîndul chip al tinereții tale.

UMBRA TIMPULUI

1934—1939

ZODIER

Trec vulpile toamnei furiș prin păduri,
Roșcate, gălbuie și sure.
Înalță poclitul grăbit pe trăsuri
Și pocnet de bici să ne fure.

Aleargă la dreapta și stînga cîmpii,
Lungi lanuri arate și miriști.
Mai iute aleargă Brumarul, nu-l ții,
Nici iarna cu albele liniști.

Copitele scapără-n noapte scînteii,
Gonesc telegarii nălucă —
Și soarele verii se-arată prin tei
Și vița în floare pe-ulucă.

Și iar vulpea toamnei prin codri și iar
De roți repezite vuire,
Din an vechi în an nou, din hotar în hotar,
Prin zodii în lină rotire.

ÎN TOAMNĂ

Lumina caldă de pe frunze
De aur și de purpură,
Lumina vie de pe miriști
E amăgeală, soarele
Nu se întoarce de pe drumul
Pe care pier cucoarele.

În parc pustiu de visul verii
Zadarnic bate inima,
Zadarnic te apleci pe urma
De pe nisip a pașilor,
Ascultă bine : pe alee
Cu zgomot surd cad nucile.

Te du în casa bătrânească
Ce-și-nalță-n timp coloanele
Și ia bastonul vechi cu capul
De fildeș al bunicului.
E vremea să pornim, îți cheamă
Și anii morți și sufletul.

De treci prin porumbiști la iazul
Pe care-l taie lișița,
Un plop mai tremură o frunză
Drumeață ca și dragostea.
Oprește-te să te mîngîie
Cu razele amurgului.

Zîmbirea caldă de pe buze,
Și brațul gol, și degetul
Ce-ți netezea pe vremuri fruntea
Sînt nălucire... Zilele
Nu se întorc din drum, nici fumul
Ce-l lasă-n zare toamnele.

UMBRE PE IAZ

Toamna urcase pe cer
Fum lung de zboruri deșarte.
Iazul sub sălcii stingher,
Seara mai ștearsă pe zări și tot mai departe.

Ce căutam noi aici ?
Anii pierduți sau obrazul.
Nostru de-atunci ? Licurici,
Șteale sclipind pe oglinzi uitate cu iazul.

Fugi, nu privi în adânc
Vraja de vremuri cernute.
Timpul de-l prinzi de oblînc,
Fața lui albă te vrea din apele mute.

Stai, nu căta ochii morți :
Ard amintiri pe sub geană.
Trec prin tremur de porți
Zilele tale mai stins ca umbre de mreană.

CÎNTEC DE VREMELNICIE

Suflet : cer întins pe-o seară
Tristă ca un zvon de-argint,
Prin ce magic labirint
Păsările-n tine zboară ?

Zile cu obraz de moarte
Și cu zîmbetul fugar,
Vreme, fumuriu ogar !
Ce aproape, ce departe...

Dau să scap — de tine nu pot.
De-nflorire și de spini
Stau legat cu rădăcini
Trainic ca de cer, un clopot.

Scriu — și litera îngheață.
Cînt — și sunetele pier.
În cenușă doruri cer
Veșnicie și viață.

Cresc prin foile uscate
Viorele, flori adânci.
Primăvara să n-o plîngi,
Nici iubirile brumate.

Suflete, prin tine zboară
Toamne, frunze, amintiri...
Au fost vis și ispitiri :
Fă-le aripa ușoară.

CÎNTEC

Timpul care pierce n-o să-l prind!
Dragostea ta mare cum s-o țiiu ?
Vremea ce ne poartă n-are grind,
Drumul ce ne duce nu-l mai știu.

Mîna ta întinsă ca un dar,
Glasul tău în seară ca un cînt.
Fața ta întoarsă e de var,
Ochii tăi, închișii, nu mai sînt

Raza se întunecă în crîng,
Viața-și lasă umbrele în noi.
Dragostea ta mare cum s-o frîng ?
Moartea ne pîndește pe-amîndoi.

CRA-RO-RA-RA

Pășeau ciulinii turmele la șes,
Fierbea-n podgorii mustu-n zăcători,
Își întinsese codrul covor des
Și munții albi se arătau prin nori.
De nu știu unde straniu o pasăre țipa
Sub frunza moartă-a inimii : cra-ro-ra-ra.

Era de cînd e lumea, de mult, de nu știu cînd :
Se lumina de ziuă... cu țara cot la cot,
Se depărta chervanul din clopote sunînd,
Ne tot purta pe drumuri ce le-am uitat de tot,
Pierdute pe vecie... Dar pasărea țipa
Cu glasul ei de toamnă tîrzie : cra-ro-ra-ra.

Cădeau fulgi mari și albi din cerul sur,
Priveam tăcut la jarul din cămin
Și însera albastru în parcul dimprejur
Țesînd pe geamuri ceață, pe gînd zăbranic fin,
Uitare peste toate... Și tot mai trist țipa
Lung pasărea din suflet : cra-ro-ra-ra.

DIN RAMELE IATACULUI VECHI

Ornicul alb de pe comoda bătrână
Sună subțire și straniu ceasul străin...
Picură timpul adânc din plină fântână
Peste iatacul străbun cu divan și cu scrin.

Și cine ușa deschide cu teamă, nu știe
Că fata în crinolină din ramele vechi
Și-așteaptă sfioasă și astăzi iubitul să vie :
Romantic, cu barbă și plete, joben pe urechi.

Și cine ușa o crapă, cum o să creadă...
Că jupînița din ramă cu ochiul viclean
Tot mai pîndește la scară să vadă
Calpacul blănit cu samur al marelui-ban.

AN MORT

Casa veche cu coloane albe,
Parcul și mai vechi ca ea ;
Cerul vînăt peste care salbe
Pier cocorii-n seara grea.

Nucii negri, pajiștea deșartă
Și pustie, ca și parc și nuci,
Amintirea care-mi bate-n poartă
Lung, în sufletul de tuci.

Miros jilav de trecut și ploaie —
Și mai putred și mai stîns
Calendarul veșted ce-n odaie
Scîrvul timpului l-a strîns.

ELEGIE

Pe aleea-naltă de castani
Taina, toamna, timpul mi se joacă.
Simt : m-ajung din urmă vechii ani,
Zurgălăii lor o să mă-ntreacă,
Sună pe aleea de castani.

Vii de unde ? din ce veac ? din ce mormînt ?
În berlina foșnind surd pe frunza moartă.
Nimănuia ori a mea ? pe vecie ori nicicînd ?
Timpul, toamna, taina mi te poartă
Blînd în zori, greu în amiaz, lin în mormînt.

Pe aleea veche nici un om,
Nici o frunză pe castanii de cărbune,
Doar trecutul : cucuvaie într-un pom.
Und' ți-e rîsul ? unde plînsul ? să mai sune
Pe alee în surdină ca prin somn.

Albă casă, neagră frunză, putred parc :
Roata timpului își pierde uruirea.
Taina vremii mîină umbrele în țarc.
Numai toamna mi-a rămas și amintirea
Albă-n zare, sură-n casă, neagră-n parc.

PÎNDĂ

Cade umbra timpului pe lan.
Unde-s arăturile de an ?

Grîul crește des cu spic crestat
Unde floarea soarelui ne-a mîngîiat.

Stolul de hulubi cu zborul lin,
El să fie cel de an, de la vecin ?

Brațul morilor de vînt ori mîna ta
Azi sau ieri semn de adio flutura ?

În amurgul adumbrît de liniști mari
Caut pasărea căzută în zadar.

Pe colina iazului ceresc
Fața mea de an n-o mai găsesc.

PANTA RHEI

Spumă, fulg, vînt, val, nisip și ploaie,
Clipe uitate, ceasuri pierdute, zile și ani —
Totul se scurge, totul mă lasă, fuge și moare
În necuprinsul, în nesfîrșitul tău ocean.

Cum s-opresc fața mea în oglindă ?
Seara brumată, apa viorie, mi-o fură din ochi.
Vremea nălucă mă prinde în tindă,
Doruri uscate foșnesc prin vechile rochi.

Brațul iubitei, zîmbetu-i, păru-i,
Mîna le-atinge și trece prin fum.
Visul subțire în care mai stărui,
Vraja de astăzi, zorii, amurgul : flăcări și scrum.

Versul acesta îl vrei pe piatra veciei —
Ștearsă, tocită, nu ține nici vorbă, nici pas ;
Ard numai ochii sfinți ai Mariei
Tainic pe-al lumilor iconostas.

SOARTĂ

Decît să fiu cu gîndul piatră grea,
Mai bine aripa ființei pure.
Și-n loc de jocul sterp cu vorbe sure,
Logodna faptei vii aș vrea.

Din uscăciunea pielei moarte lin
Un șarpe nou alunecă spre soare
Și peste-a gheții aspră renunțare
Fosnește-al mărilor destin.

ZORI

Cine-mi lovește-n inimă mereu ?
La poarta ei închisă cine bate
Atît de surd, atît de greu —
Cînd noaptea s-a oprit la jumătate.
Cine-nui lovește-n inimă mereu ?

O, Doamne, porțile sînt ferecate
Cu lanț și lacăt de păcatul meu.
Zadarnic bați în noapte, nu mai bate
Atît de surd, atît de greu —
La porțile din suflet ferecate.

Pe umbra toamnei zorile-s aproape ;
Lumini de-argint se joacă-n eleșteu.
Bătaia ta tot sufletul să-mi sape
Atît de surd, atît de greu —
Prin nopți de toamnă zorile-s aproape.

O, Doamne, Dumnezeu! meu !
Se-aprind în aur tînăr cer și ape;
Atît de clar sporesc mereu ;
Lumina lor în suflet îmi încape
Cu tine, Dumnezeu! meu !

AMURG PE PRUT

Cum coboram spre apa limpezită
De soarele tot mai pieziș pe Prut,
Am regăsit frunzarele mai rare
Și liniștea poienii de demult.

Lumina verii se lăsa spre toamnă,
Lumina după-amiezii da-n amurg.
Sta crîngul verde și pătat de aur,
Poiana se-ncheia cu umbre lungi.

Pe țărmul dimpotrivă unde satul
Alb prin livezi se odihnea și el,
Sta pînza la ghilit pe prund întinsă.
Cînd nori subțiri se-nvăpăiau pe cer.

Nu se clintea o frunză în pădure,
În sat nu se mișca un om.
Cu roata molcum strălucind la soare,
Bătea o moară apele domol.

Pe firul apei se ducea o plută,
Pe apa cerului aluneca un nor :

Era de-argint ca sunetul tăcerii
Și-i tremura lumina peste tot.

Stam jos la rădăcina unei sălcii,
În jurul meu priveliștile vechi.
Priveam înmărmurit, cum într-o carte
Copil privisem țara din povești.

Amurgul îmi intrase în poiană.
Priveliștea, tot stînd, mi s-a părut
Că-o fură-n zări un stol de rîndunele
Ce, tot mai mic, în ceruri se pierdu.

INSERARE

În vârful carului cu snopi
Amurgul cum se-ntoarce,
Își vîră cerul noru-n plopi
Și fir de stele toarce.

Văzduhul se-adîncește clar
De parcă-i lună plină ;
Privești zburînd spre porumbar
Hulubii de lumină.

Și-n tine, suflet, schit de-argint,
Pe aripi de tăcere
Se-ntorc arhangheli, prelungind
Un ceas de mir și miere.

Și cum ușoare umbre-n dungi
De sunet surd le măsurî,
Lin evantaiul aripi lungi
Și-l strîng, foșnind mătăsurî.

SCAMATORUL

Doamnelor, domnilor, de-mi dați voie,
Cu un femur v-arăt pe Tata Noe.

C-un ochi de sticlă prinsă de ochean,
V-aduc din ceruri pe Aldebaran.

Pe fir și fără fir, din sud și nord,
Ce glas voiți să sune, vi-l acord.

Caruso mort va mai cînta pe disc,
Vorbește faraonul pe-obelisc.

C-un hîrb de vas rotund, c-un ciob cu
toartă,
Vă-nalț din altădată Theba moartă.

— Cu ele ce să-ncep, bătrîne vrac ?
Cu oase și-oale sparte ce să fac !

Ia-mitrandafirul ăsta veștejit
Și dacă poți redă-mi-l înflorit.

Ia-mi inima brumată fără timp,
Redă-mi-o proaspătă, de poți s-o schimbi.

Și dă-mi din apa vremii doar un strop,
Să-mi vină tinerețea în galop.

STANȚE

Precum de orice lucru în zilele cu soare
O umbră își anină făptura de-amăgeli —
De tine mi-am prins dorul, rețea tremurătoare
De patimi, de suspine, de spaime că mă-nșeli.

Supus el te urmează oriunde-ți duce pasul,
Nu poți scăpa de dînsul oricît de mult ai vrea.
Chiar și în somn alături de tine își ia masul —
Așa va fi să fie cît ține viața mea.

Dar cînd, eu mort, doar viersul acesta va rămîne,
Lumina lui chema-va de-acuma umbra ta.
Oriunde și-n tot locul cuvintele-mi stăpîne.
Vor ști să mi te lege și tu le vei urma.

★

Izvorul unde tînăr băusem altădată
Mi-întinde iarăși ceruri din alte primăveri —
Mi-e vara împlinită și toamna numărată;
Ce vrea cu mine soarta ? Și tu ce mai îmi ceri ?

Iubire aprilină cu zîmbete și cîntec —
La jocurile tale nu pot să mai mă prind.
Ce mi-a fost viers pe buze, în suflet mi-e
descîntec,
Cînd pătimașe vînturi vin totul pustiind.

Mai bine lasă spinul cu floarea lui de sînge
Stingher să înflorească și-n toamna lui să stea,
Tu, care crezi că vremea și moartea se înfrînge,
Și treci înfășurată în tinerețea ta.

Pe rugul ce mă arde te vei urca odată.
În flacăra iubirii și tu te-i mistui.
Privirea ta de piatră, azi dură și curată,
Își va topi seninul și se va adumbri.

Mîndria frunții-nalte se va lăsa umilă
Pe pieptul unde jarul dorinței va fi strîns,
Și limpedele zîmbet, ce n-a știut de milă,
L-o turbura gheena fierbintelui tău plîns.

În vîlvătaie de patimi cădea-vor în cenușă
Trufașe brațe albe și visuri, la un loc.
Căci n-o să poți — ca mine — prin tainica ei ușă,
S-ajungi la nemurire, cu aripe de foc !

CÎNTEC PENTRU LUMINĂ

Lumină, lumină, de ce
În toamnă tîrzie te duci?
Amară e coaja de nuci
Și floarea soarelui e
Tăciune cînd tu ne-o usuci.

Lumină, lumină, mai stai,
Spre iarnă nu te grăbi!
Ce-or face în vînturi pustii
Foșnitele frunze și mai
Mîhnite de nu le mîngîi?...

Lumină, lumină, n-ai nici
O milă de flori și furnici.
Dar greierii, bieții, ce strîng
Doar bobul de soare din crîng,
Ce-or face la iarnă și cui
Să ceară de nu-i îndestui?

Lumină, lumină, mai stai
La mine măcar pînă-n mai!

FRĂȚII

De frații mei creștini m-am săturat,
De răutatea lor cea bună,
De târg, de casă și de sat,
De adevărul lor minciună.

De sora mea păgînă m-am scîrbit,
De sărutarea ei ce mușcă,
De patul ca mormîntul adîncit,
De dragostea-i îngustă cușcă.

Vreau să mă duc la frați adevărați,
M-așteaptă-n munți părinți de totdeauna.
Din leagăn de copil îmi stau visați
Ca soarele de dragi, frumoși ca luna.

În funduri de păduri și de coclauri
Și peste vremi, ca om să nu străbată,
Păzită de poveste și balauri
Stă seminția lor curată.

TĂCERE

Cîntecul păsării sus,
Cîntecul apelor jos
Și eu ca un trunchi de stejar
Prins între ele :

— „Pasăre dă-mi
Trilul tău, clar.
Murmurul tău,
Apă, mi-l dă !”

— „Aripă n-ai
Să desfășori
Aerian
Rîsul solar.”

— „Nu ești cristal
Pribegitor,
Neturburat
Plînsul să-mi furi.”

— „Aripi și val
Dacă-mi lipsesc,
Tainic îmi duc
Zei senini.”

Cîntecul păsării sus,
Cîntecul apelor jos
Și eu ca o grea
Stană-ntre ele.

ÍMPLINÍRE

1939—1940

NOMADUL

Gorgane, taine unde își dorm regii
Un dor neogoit de pribegiri —
Sub iarba stepei vălurînd umbriri,
Călare stau cu arcu-n mâini vitejii.

Adînci semințe în bătaia vrăjii
Recheamă roiul slobod de simțiri ;
Vin călăreții vremii-n năpădiri —
Pe tot pămîntul tremură betegii.

Puhoiul ploilor cum umflă iazuri,
Pornesc șivoaie și se sparg zăgazuri —
În mine bate valul lor săpînd.

Oprește-te ! movila n-o deschide !
Să nu trezești iar sufletul flămînd
De ceruri vii, sub glie și obide.

CINA

Deschide poarta. Intră. Şezi la-masă —
Acoperită e cu in curat.
Ia caşul alb şi proaspăt strecurat,
Şi frînge pita cea dospită-n casă.

Livezile de pruni sub frunza deasă
Goldane rourate ți-au păstrat.
Din via mea bea vin întunecat,
Din faguri gustă miere luminoasă.

Cînd seara dă de ramuri să se prindă
Şi luna-şi lasă razele pieziş,
Ți-oi dărui priveliştea din tindă.

Sînt dealuri argintate ca icoane
Şi văi de ulmi sfințiți în lumină,
De care ştiu, străine, că ți-e foame.

PASTORALA

Pe sunet de fluier în sus
Prin veac izvorât din vecie
Se intră în țara pustie
A mitului ce ni l-a dus.

Cu luna, cu stelele sus
Înalta lui cununie
Păstorul se leagă să fie
De-o turmă de zodii sedus.

Și jos pe o gură de rai
Trei baci în Prier reiau drumul
Povestei spre verdele plai.

Mioara mai plînge și azi
Cînd toamna fișii lasă fumul
Să cadă pe fagi și pe brazi.

HOKUSAI

Lăptos și roz un cer de dimineață,
Sub care — inundate — abia vezi
Pătratele plantații de orez
Cu sate mici în pîlcuri de verdeață,

Și-aprinde luminoasele dovezi
Și, săgetat pieziș de-un zbor de rață,
Rupînd închipuirile de ceață,
Îți suie-n minte piscul ce-l visezi.

Furnici, pe cap cu mari ciuperci de paie.
Îți pare-n zări un șir de peregrini —
Dar tu, chemînd priveliștea-n odaie,

Și la măsura ta lărgindu-i rama,
Cu-o trăsătură de penel senin
Culegi din nori eternul Fuji-Yama.

NĂTURĂ MOARTĂ

Lin trandafirul din pahar
Lăsînd petala lui să cadă
Sărută roza de zăpadă
Din apa cu albastru har.

La doi păstori de porțelan
De Saxa : mică și pudrată,
Marchiza-n Sèvres își arată
În alb disprețul suveran.

Și pe un scrin din vremea-n care
Trăia și Goethe și Voltaire :
În lungi bătaii crepusculare

Străvechiul ornic sună rar
Prin timpul cu brumat cleștar
Vecia ceasului ce moare.

ZORI DE PRIMĂVARĂ

Cu vălu-i roz pe ceruri azurii
A-ncremenit aerian migdalul —
Sineala golfului își frînge valul
Molatic peste scoici trandafirii.

E-atît de clar văzduhul că nu știi
Ce proaspăt vis și-a limpezit cristalul :
Balcicul își descoperă tot malul
Și-n soare norii se topesc fișii.

Pe plaja potopită de lumină
Un turc bătrîn vopsește un caic,
Pescari cîrpesc năvod cu plasă fină.

Și piersicul, ieri gol, e azi în floare !
Pe cînd — petală albă — tot mai mic
În zări catarg cu pînze stă pe mare.

HELLAS

Măslini străvechi, munți numai stînci, și
colo
Culcată : marea ca un cer mai clar.
Orice atingi e rugă ori e dar,
Și pini în vînt sînt lira lui Apollo.

Sau, de preferi, coloanele acele
Dormind la umbra crîngului sfîințit,
Bucolica talangă-n asfințit
Și mieii pășunînd prin asfodele.

Vrei sarcofagul alb în foc de maci
Sau stela-n drum a dansatoarei moarte
Și vîntul viu în marmură încins ?

Dar mie dă-mi, deplin să mă împaci,
În rama ei de-argint fluid, departe,
O insulă de-azur pe valul stins.

ENDIMION

Plîngi, nimfă, ziua stinsă în izvoare...
Pier oile luminii pe prundiș.
Păstorul gol ți-ascunde sub frunziș,
În somn destins, un trup rodit de soare.

Dar peste liniști pururi călătoare
Chemînd talazuri noi la luminiș,
Imensul dor al lunii, drum pieziș
Întinde scînteind ca o ninsoare.

Pătrunde-n guri de peșteri gol de munte.
Aprinde ape-n tănuite chei
Și prin păduri adînci durează punte.

Cu ochi de rază crengile desface
Și lacrimi prind în arzător polei
Tot visul celui adormit în pace.

FAUNUL

Ivit cu luna intră în livezi,
Cînd răsunînd în magica tăcere,
Din crengi pe selenarele zăpezi
În troieniri de vis cad grele mere.

Stă împietrit de taină, ca-n obezi,
Pîndit de nemuriri și de mistere.
În pîrguirea sevei parcă vezi
Cum crește-n el pămîntul în putere.

Un nor. Iar luna. Și din umbră sare
Răpind la piept plăpînda înnodare
De nimfe — lebezi albe sau părerii.

Se sparg pe căi lactee rodii coapte
Și, îmbătat de trupul lor de lapte,
Un faun soarbe luminosul cer.

CENTAURUL

Vuiră stînci căzînd în rostogol
Și pietre scăpărară sub copită,
Cînd răsări cu umbra lui, lungită
De-amurg, centaurul pe vîrful gol.

Cu bust de zeu și trup vînjos de vită,
Se înălța trufaș și trist : simbol
Credințelor uitate, aspru sol
Gonind sălbatic inima-i rănită.

I se-arcuise fruntea, grea de gînd,
Ca bolta cerului purtînd tăria
Și cu tăceri solemne munți umplînd.

Privirea lui de stea păstra vecia —
Doar nechezat de iepe-n văi, vibrînd
Cu surd ecou îi turbura stihia.

NARCIS

Îți pleci pe liniști de iaz
Prin umbre profunde
Nostalgica sete și azi,
Amurg de-o pătrunde.

Te chemi. Luminos ca-n pervaz
În taină răspunde
Misteriosul obraz
Ascuns pe sub unde.

Cu mîna încerci să-l atingi
Din vis cum răsare,
Dar chipul pe ape îl stingi.

Grumazul și fața îți pier
Și raze, și stele, și cer,
Cu o tremurare...

PREVESTIRE

M-aplec pe tine ca pe arătură
Plugarul însetat de verde grâu —
Va crește spicul galben pîn' la brîu,
Cînd totul m-amăgește și mă fură ?

Ce n-am putut eu spune, prins în frîu
De zile grele, oare altă gură,
Destăinuind un suflet de răsură,
Va limpezi-o-n glas curat de rîu ?

Mi-ești, fiule, un clopot sfînt în care
Aștept să sune ceasul meu deplin
Cînd voi porni spre umbră și uitare.

Cum stă legat de cer un pelerin,
M-așez și eu cu sufletul în zare,
Chemîndu-ți limba grea ca un destin.

TOAMNĂ

Târziul luminiş de foi gălbuie
Îmbracă ulmii în odăjdii vechi.
Tăcerile din codru ies perechi,
Trezind prin silişti paşii mei ce suie

În anotimp... Şi-nalta mînăstîre
Cu tîmplă aurită de lumini,
Adună la icoane fagi senini
Sub ceruri ruginii de patrafire.

În strana mea de umbră m-am oprit
Şi linişti cu evlavii mă-mpresoară,
Singurătăţi din veacul împietrit —

Şi am zărit, sfioasă şi uşoară
Venind în sihlă la izvor terit
Să se cuminece, o căprioară.

INGER RĂMAS

Dăduse iarna-n primăvară iar
Și sub un piersic scuturat de floare
Lăsase nea de scoici ca un brumar
Și mic un înger înghețat la soare.

Părea o rîndunică de cleștar
Uitată jos de toamna migratoare —
Cu aripile-n cruce, tainic dar
Căzut din cer și care-n suflet doare.

Avea doi ochi ca boabe de mărgean,
Pe cap purta un cerc de albă lună
Ca o icoană dintr-un schit muntean.

Fetița cea mai mică l-a văzut,
Plîngînd fugi în casă să le spună —
Și toți au rîs și nimeni n-a crezut.

SPECTRUL ROZEI

Roza pe masă sta
Ruptă tulpinii. —
Albă ca mîna ta
Piere grădinii.

Moartea o prinde ca
Zborul albinii.
Vîntul floarea îi ia —
Umbrele, spini.

Fețele ei de acum
Numai cenușe,
Albă părere de fum —

Tremur prin tremur de zori,
Fără cătușe
Aripi, arhanghel de flori.

VINĂTOARE

Ogarii tăi, o, Doamne, -mi dau de urmă,
I-aud chefnind nenduplecat prin zări.
Zadarnic fug în mine și-n uitări
Adânc m-ascund de apriga lor turmă.

Bătaia lor cumplită nu se curmă.
Îngenunchează — ciută-n tremurări —
Tu, inimă, -ncolțită de-ntrebări
La ape vii când colții buni te scurmă.

Pe apele curate îți apleacă
Și setea pătimașă, și fiorul
Iubirii care-n veci de veci nu seacă.

Ogarii tăi, o, Doamne, mi-au rupt lutul —
Acuma poți, părinte, să-mi fii scutul
Și, pradă, îmi prind singur vînătorul.

PRIVEGHI

La căpătii i-au pus o luminare.
O viață împietrește, și o ceară
Cînd umbra cade pașnică în seară,
Învie steaua ei pîlpîitoare.

Din mugur flacăra s-a făcut floare ;
Obrazul e de zgură. De afară
Prin geam deschis albine glonț zburară
Și rîset de copii jucînd la soare.

Gîndesc la tine, ceară de altar,
La florile de unde te-au ales
Albine-n stupi de lut și de șovar,

Să te prefaci lumină de eres —
Și mă gîndesc la moartea ce-ai cules,
Tu, omule, cu masca ta de var.

CALENDAR

O foaie cade, zboară-o zi
Pe albe aripi de hîrtie —
Nu încerca s-o mai reții
Viața ta ce se subție.

Copil rîdeai cînd filfii
Întîiul vînt ce-n gol adie,
Acum începi a te sfii
De-a calendarului stafie.

Pe apa timpului nu poți
Urca-napoi cu nici o luntre.
Și inima — un ceas cu roți —

Cum dă vecia s-o înfrunte,
Lăsîndu-ți tîmplele cărunte,
Ne culcă în sicriu pe toți.

TIMPUL

În sticlă nu-i, în ceasul cu nisip
Ce curge lin și sec aceeași oră.
Nu-i în apus și nici în auroră
Și urma-i pe pământ nu are chip.

Dar îl aud târziu, la foc de sobă,
Cum pasu-i apăsător își face drum
Venind din țara umbrelor și cum
În inimă îmi bate ca-ntr-o toacă.

Recheamă tot ce-a fost și o să fie;
Toți anii mei cu clipa lor învie
Din totdeauna, fără ieri și azi.

Simt mîna-i cum m-atinge ca o moarte —
Și în oglindă stă un alt obraz
Îngălbenind ca fila dintr-o carte.

ETERNITĂȚI, VREMELNICII

Eternități, vremelnicii —
Le ține moartea în balanță.
Zadarnic te trudești să știi
De ești de bronz sau de faianță.

Suflați cu fulgi de pădăii,
Părtași cu munții în constanță,
Din fruntea noastră la țării
Sau la schelet nu-i vreo distanță.

Tot ce sculptăm, tot ce clădim,
Le-nghit veciile ce curg
Pe-al veacurilor țintirim.

Și pe un cer proteic norii,
Topindu-și zborul în amurg,
Rămân — doar ei — nemuritorii.

STELE

Lumini pe limpezimi de veşnicie
Stînd pironite-n loc ori călătoare,
Închipuiți deplina geometrie
Sau zar scăpat din mîni nemuritoare ?

De mii de veacuri pentru cine oare
Deschideți cale vremii ce-o să vie ?
Cristal plăpînd pe ceruri de ninsoare,
Ființe de foc alb și armonie.

Perfekte ca un cerc închis și totuși
Nostalgice ca florile de lotuși
Pe-oglinzi în tremur, ați rămas fecioare —

Legînd de valuri văluri argintate,
Pe mări urcați și, reci scînteietoare,
V-aprindeți taina în singurătate.

HAR

Ce-ți veni de sus, nu-l lăsa să cadă,
Ține-ți-l adânc în pământul bun.
Ți-a blagoslovit grîul un străbun,
Crezul îngropat tainic sub zăpadă.

Lasă-te ca-n somn zodiilor pradă,
Va veni Prier înverzind pășuni,
Sufletul va fi zboruri de lăstuni,
Vei uita umbriri, nori cumpliți și sfadă.

Ce-i născut întreg, moartea nu-l sfărîmă,
Veșnicia-i stă sîmbure în dar
Și din nalte vrăji duce o fărîmă.

Lasă-l aruncat pămîntescul zar —
Cerul, el ne dă stele bune, rele,
Cîntecul deplin, gîndurile grele.

SAADI

Cădea-n Şiraz o seară de safir,
Urcau cipreşi, havuzuri, minarete...
Columbe albe se lăsau încete.
Saadi ţinea în mîni un trandafir.

Plutea rotind, poemul : un crete —
Petală de petală, fir cu fir,
Al rozei har şi al luminii mir
Înaripau un vers pe îndelete.

Sus, pe Şiraz, ardea un cer de aur...
Dar la hotar, pe stepe da pîrjol :
Tătari veneau cu mugete de taur.

Pe cînd într-o grădină, tainic soî,
Păzind pe lume singurul tezaur,
Saadi privea o floare şi un stol.

NAVIGATORUL

În geam își desfășoară pînza clar
Pe ape înnoptate bricul lunii,
Lăsînd să-i joace stelele prin funii —
Pe punte sufletul veghează iar.

Deschide stranii hărți cu vechi chenar,
Pe care zugrăviră șters străbunii :
Sirenele, Tritonii și Neptunii
Pe continentul încă legendar.

Să-și suie alții turma-n transatlantic,
Debarce liniștit sub zgîrie-nor
Pe țarmuri fără zei și vis baccantic.

Prin globuri străvezii ca porțelanuri,
La antipod te văd, nou Christofor
Columb, ivindu-te din oceanuri.

DON QUICHOTTE

Fantastic deşirîndu-şi lung umbra din perete,
Se înălţa din perne şi boală Don Quichotte.
Ardeau ca jarul ochii bătrînului netot,
Dur se-arcuia profilul său aprig de erete.

În cuşca îmbîcsită în care, cot la cot
Cu Sancho, cu mojiicii, sfîrşea pe îndelete,
El — ce slăvita luptă cu morile o dete —
Spre-amurgul din fereastră se întinsese tot.

Căci dorul său din urmă îi arăta prin zare,
Strălucitor de tînăr în zale sunătoare
Alt Don Quichotte, mai mîndru, de-acelaşi vis
atras,

Ce, părăsind pămîntul, şi răii toţi, şi bunii,
Schimbîndu-şi Rosinanta pe-naripat Pegas,
Cu lancea poeziei lovea în scutul lunii.

LEGENDE

Aud prin veacuri zborul lor înalt
Și de pe șarmul rotunjit al mării
Mă fură-n depărtarea fremătării
Adânci vârtejuri, suitor asalt.

Și-a suins cenușa-n vis văpaia zării.
Acum le văd pe ceruri de cobalt
Tremurător, alunecînd pe alt
Tărîm al lumii și al descîntării.

Dar arcu' meu a săgetat vecia :
Îmi cad rostogolite la picioare,
Cu stropi de stele împrôșcînd țaria.

Și, aplecat pe fabulosul chip
Al marilor legende migratoare,
Culeg cu spaimă spumă pe nisip.

REGĂSIRE

Ating cu anii toamna și, precum
Pădurea mea din suflet își așterne
Frunziș brumat pe vestecele perne,
Tot ce mi-a fost străin s-a stins în drum.

Pieri culoarea verii : foc și fum —
Răsar arhitecturile eterne.
Din rămurișul alungat de ierne
Rămân coloane trainice de-acum.

M-am despoiat de lume și de mine,
Ca să-mi găsesc prin jertfă bogăția
În marmora cu-nfiorări senile.

Deasupra turmei ce grăbește-n moarte
Primind cununi de-o zi, eu am tăria
Să-mi hotărâsc nemuritoarea parte.

PATINOR

Din suflet înghețat în nemurire
Ca lacul sub sclipirile de ger,
Un patinor, despoleind tăceri,
Înscrie-n zodii semnul său subțire.

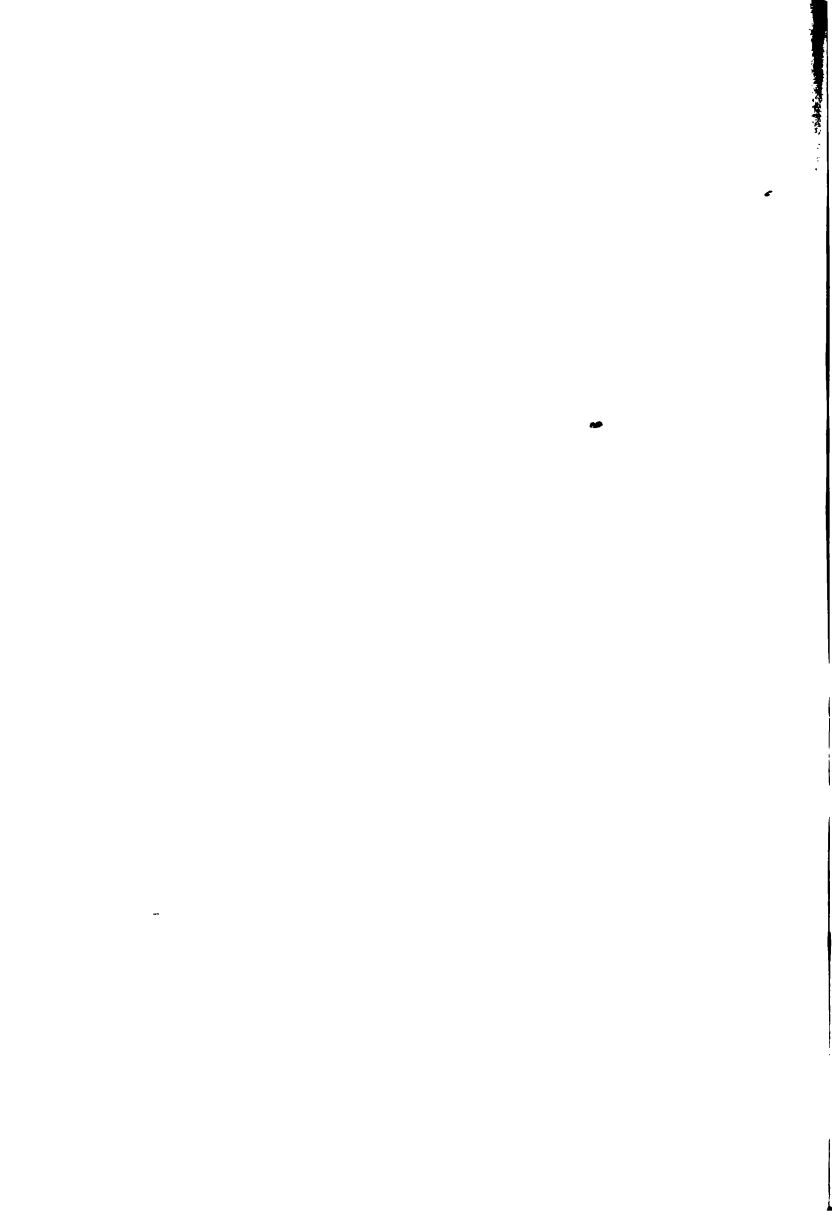
În sticla siderală taie spire
Și linii albe ninse de mister,
Și sub călcâi înaripat îi pier
Năluci — dușmane vremuri în neștire.

Nu-l văd din țara lor încununații
Acestui timp haotic și barbar,
Cum suie-n simetrii de constelații —

Cum crește jar lucid pe alba cale,
Dezvăluind tăinuitor de clar
Deschisul cerc al patinării sale.

CUMPĂNA DREAPTĂ

„ 1941—1944

MENIRE

Au spus că-i rece, și n-au bănuț
Ce patimă îi clocotea în vine,
Au spus că nu-i adînc, și n-au simțit
Genunile ce dorm sub limpezime.

Un răsfățat al soartei l-au ținut
Cînd încordat și dur și-a dus destinul,
Stăpîn pe fericire l-au crezut
Cînd pe furtuni și-a așezat seninul.

E doar un om, și-a suferit și el,
Dar n-a vrut plîns și bocet de muiere,
Să fii sortit desăvîrșirii-i greu :
O cumpănă în zile de durere.

LEGĂNAT CU TINE...

Albă dimineată —
Apele îngheață.
Chiciure pe ramuri
Prin lumina-n lamuri
Și pe rămurile
Dau polei de stele.
Legi de talpă bine
Arcuri de patine,
Și în zbor de lebezi
Pieri pe pîrtii repezi,
Tai și eu olmazul
Gerului pe iazul
Apei cristaline.
Legănat cu tine
Pe stihii străine,
Cu aripi alunec —
Sunet lung de tulnic
Surpă în cleștare
Bolți cu-o tremurare ;
Crengi neprihănite,
Sălci pudruite,
Reci mărgăritare.
Glasul tău adună
Clopoței de lună —
De argint sînt teii,
Sună clopoței.

Limpezile liniști
Zboară din ariniști.
Prea e clar văzduhul :
În argint văd duhul
Rîsetelor tale
Strălucind pe vale.
A căzut cernută
Nea neîncepută
Dintr-un corn de lună,
Ce prin zări pășună
Stelele din strungă,
Și ieșind din luncă,
Pe omăt oprită,
Căprioară mică
— Sora ta sfiită —
Capul și-l ridică. ~

TRANSHUMANȚA

Suie cu iarba pe plaiuri străvechi
Turmele. Plouă lumină pe ele.
Ape de munte le cîntă-n urechi,
Sună amurgul fluier de stele.

De ziua de azi, de jalea de azi,
De zbuciumul lumii lor ce le pasă !
Suie în pacea poienii sub brazi,
Stau cu potopul ce crîncen m-apasă.

Păsul meu, păsul vremii de lut,
Pasul lor, pasul zodiilor clare.
Ceasul meu, ceas în nisip desfăcut,
Veacul lor, veac cu vecii în izvoare.

Turme coboară din plaiuri străvechi.
Galbenii toamnei plouă pe ele.
Foșnet de frunză le-adoarme-n urechi,
Sună sub fluier brumă de stele.

CEAS TAINIC

Ceas tainic, bătaile tale egale
Ca vîsle lovite pe mări
Mă duc din uitări în uitări
Spre mine, agale.

Copilul revine în casele sale,
Și vremea cu vechi îmbătări
Îmi cheamă trecutul în țări
De-acuma natale.

Ceas tainic, mi-așez sub umbrarele tale
Și zile trăite, și zări —
Redă-mi din schimbări în schimbări
Un suflet de zale.

TOAMNĂ

Sclikea pe zid șopîrla de smarald,
Se aplecau deasupra tămîioșii,
Aramă tremura în aer cald
Pe nucii galbeni și pe vițe roșii.
Ca într-un port sub viile-n terase,
Cu soare-n pînze anul ne uitase.

Reînfloreă pe dealuri liliacul,
Și piersica prin foi se rumenea
Și vara iar își deschisese sacul
Belșugului, și rodul nu pălea,
Și-n suflet zilele de jar ca-n sită
Suflau o fericire aurită

Mai stăruiau pe ceruri rîndunele,
Mai guruiau hulubii prin păduri,
Privighetori spărgeau cleștar de stele,
Dar cu zăbranic de tăceri în jur,
Cu melodii sunînd a altădată,
Și vorba ta și-a mea sta descîntată.

Ce-a dat de-a dezlegat ce se legase ?
Cum s-a făcut că vremea ne-a venit ?

Că păsări, porci ca pînze de tuătase
Umflate-n vîntul iernii au pornit,
Că a brumat. și nu cum ninge luna,
Că toamna ni s-a dus pe totdeauna.

OGLINDIRI

Amiaza verii doarme în odaie
Și ceasul a tăcut.
Cu umbra lui fereastră iar o taie
Un ram, de ani nemaivăzut.

M-am deșteptat, sau somnul tot mă ține ?
Odaia n-o mai știu.
Din apele oglinzii îmi revine,
Uitat, acest iatac pustiu.

Invers și clar trecutul în oglindă
Sfidează omul de-azi,
Și în cleștar vrînd viața lui s-o prindă
Răspunde mut cu alt obraz.

Tu, ce-n oglindă ai rămas aieve
Cînd dibuiesc prin vis,
Nu mă privi sub ramul fără seve,
În limpezi nemuriri închis.

Nu mă privi nostalgic — fără veste
M-oi șterge ca-n oglinzi
De ape, norul dacă trece peste
Străinul chip ce nu-l cuprinzi.

SOLIE

Pe ccardacul meu foşni sfios
Lung o aripă în tremur —
Rîndunea din stol picată jos,
Ori un înger cu îndemnuri ?

Bate-n lemnul porţilor uşor,
Sau în inima din mine ?
Stau cu mîna pe zăvor —
Azi din ceruri cine-mi vine ?

E doar zborul unei frunze seci...
A suit cu seara-n tindă,
Şi-n tăceri de umbre tot mai reci
Se afundă în oglindă,

Turburîndu-mi sufletul pe veci.

ZEU MARIN

La lumina lunii vreau la noapte
Să-ți arunci năvodul de pe țărmul
Insulei, de unde marea poartă
Argint-viu pe tava peste care
Licăresc în jocuri de sedefuri
Solzii apelor ca o mătase
Unduindu-și moale foșnitura.
Și de tragi de plasa grea, s-aducă
Pe nisipul ud de spuma lunii,
Străveziu de vis, un straniu pește,
Zeu marin născut din îndrăgirea
Valului cu raza într-o scoică
Ce-și deschide miezul roz pe prundul
De mărgean al peșterilor mării.
Cu ochi turburi încă de vedenii
Și smuls lor, la tine să se uite
Ca prin ceața altor lumi — cu ochii
Înclești de sarea nemuririi,
Tu să-l ierți de moarte, dându-i drumul...
Și de-atunci în fiecare noapte,
De e lună, să cobori pe plajă,
Și scoțînd din sîn nostalgic fluier,
Să-l rechemi la țărm — și El să vină.
Desfăcîndu-se de ape, să răsară

Chipu-i proaspăt rupt din veșnicie,
Ochii turburi încă de vedenii,
Și să stea sub scînteierea lunii
Împietrit de viersu-ți pînă-n zori.

NECUNOSCUTEI (III)

Cînd zorii tăi se-aprind în dimineată,
Îmbrac, tăcut, o noapte tot mai grea.
Și vâl de stele dacă tragi pe față,
Un soare sec și sterp e soarta mea.

La antipod ne-a rînduit destinul :
De-mbătrînesc, întinerești în schimb ;
Plăcerea ți-e părtașă, mie — chinul,
Adormi zîmbind cînd otrăvit mă plimb.

Ce-mi pasă ! Către tine, ca Apollo
Pe Dafne fugărind-o pas cu pas,
M-azvîrl, îmi scapi, te prind, cînd, iată,
In verde dafin, veșnic mi-ai rămas. colo,

Dar dacă pieri, iubire neatînsă,
La ce bun fruntea mea de lauri prinsă !

PREZENȚĂ

Între oglinzi și umăr lângă umăr
Cu mine, mă privesc la infinit :
Multiplicat ecou ce m-a orbit,
Sau adevăr, pe-același când îl număr.

În transparente reci de teoreme
Oglinzile opuse îmi deschid
Pe oceane legănate-n vid
O geometrie vie de poeme.

O, timp invers ! O, clar afund de ape
Lovite-n digul sufletului dur !
O, val lăuntric, sare și azur,
În care numai lacrima încape !

Cu gemenii din mine pribegiți,
Oglinzi pustii, de ce să mai mințiți ?

SINGUR

Limpede suflet, turbure sînge al meu
Cum puteţi oare trăi împreună ?
Gemeni din naştere, duşmani mereu,
Duhul şi lutul pieziş vi se-adună.

Cum puteţi vajnic pe moarte-nicleşti
Ține această strîngere stranie ?
Taci şi te miră — poate sînt fraţi !
Înfricoşată taină şi danie.

Turbure sînge, unde mă duci ?
Valuri de neguri, blestem, otravă !
Limpede suflet : cîntec de cucu,
Rîs de copil, lumină suavă !

Veşnică navă, vamă de-o zi,
La ţărm peste vreme cine v-aşteaptă ?
Sînge şi suflet, cine-o primi
Strîmba osîndă, cumpăna dreaptă ?

DESTIN

Timp înghețat și lacăt fără cheie
La poarta universului,
Ovalul tău, oglindă, vreau să-mi steie
Simbolul pur al versului.

Cu stranii limpezimi de-nfiorare,
Ca apele văzduhului
Adâncul ți-l sporești din zare-n zare
În necuprinsul duhului.

Răsfrîngi din foc de patimi numai rază
Senină cum e soarele.
Se frîng de farul tău, de mai cutează,
Și vîntul, și vîltoarele.

Orb veacul stă sub negura ce-l leagă,
Să-și suie-n slăvi clipitele,
Dar tu pe veci te șlefuiești întreagă,
Cum te-au venit ursitele.

VECHIME

Au pălit tălăncile oilor la perdele...
Mi-au liniștit vîltoare și tumult.
Rămîn la foc de tîrlă, pe sub stele,
Șoptirea stufărișului s-ascult.
Aștept la focul inimii prea grele
Întoarceri de cucoare, vremi de mult,
În deslușiri de zile tot mai rele.

Aicea de cînd țara și gorganul
Tînjesc de greața veacului meu slut,
Mi-nșel sub semnul cerului aleanul.
Străin în propriu-mi sînge, am șezut
Cum odihnește oaia și ciobanul.
Am suflet din vechime — l-a-ncăput
Cu zeghe fără margini Bărăganul.

Pierdut, arar, tălăncile se-ngîină...
Mai pîlpîie din jar un foc scrumit.
Cad zodii în adîncuri de fîntînă
Pe-o cumpănă de suflet părăsit —
Mi-am strîns nevoi și griji în țarc de stîină
A fulgerat tot ceru-n răsărit,
Și trîmba vremii vînt de spaimă mîină.

Răzbat potop furtunile-n puhoaie,
Sub bici de foc fug norii herghelii,
În bezna vijeliilor şiroaie
Ogor şi sat se sting de pe câmpii.
Stă sufletul sub vreme şi se îndoiaie,
Şi-n scîrba lui se-ntreabă de-o să vii
Iar, soare sfînt, pe turma cu cioaie.

S-au mistuit, s-au dus în lumea largă !
O geană de lumină crapă-n zări.
S-a şters din leat ce scris e să se şteargă —
Dă iarba-n cîmp, sub cer se-ntind uitări.
La stuful din perdele miei aleargă,
Şi aripi prind seninu-n fremătări...
Tălănci de oi dau inima să-mi spargă —

Vecia mea mă strigă peste zări.

TERȚINE

Cu păru-n ochi și soarele în păr,
Era ca un pîrîu într-o pădure
De mîladă nouă : taină și-adevăr.

Și aplecat pe trupu-i, să mă fure
Șuvoiul timpului, lăsam setos
Tot sîngele ei tînăr să murmure.

În jocul nebunatic și sfios
Cu doi fâlcoi vînai sărind călare,
Pe strîmte căi, prin crîng de abanos,

O roză porumbiță în pierzare,
Și sîngele-i cu focuri de rubin
Pătă un pat de nori deschis în zare

Cînd steaua Venerii se-aprinse lin.

POST-MORTEM

M-a părăsit azi lumea, ca și haina
Uitată colo,-n cui,
Și singur stau împărtășit cu taina
Ce n-o pot spune nimănui.

Îmi las toiagul, praful și sandala :
Nici umbră nu mai sînt.
Din alt tărîm privesc în zări petala
Luminii ce mi-a fost pămînt.

MĂRTURISIRI

(Fragment)

100

101

102

103

...Întîile poezii le-am scris la Paris, în liceu. Mă văd încă în ora de chimie dosind pe sub bancă strofele din *S-au dus* sau cutare altă poezie din *Cîntece din trecut*, publicate mai tîrziu, în 1914, în fruntea celui de-al doilea volum al meu : *Eternități de-o clipă*, dar anterior cu mult *Visărilor păgîne*. Poate e interesant de relevat că primele mele poezii, cele din *Casa amintirii*, dintre 1908—1910, ca și cele din *Cîntece din trecut*, dintre 1906—1908, deși inferioare cu mult ca realizare — ca inspirație însă au același izvor ca și *Pe Argeș în sus* sau cărțile de mai tîrziu. Între dibuirile acelea de tinerete și ce am realizat eu după război nu e o diferență de atmosferă, ci de intensitate și mai ales de tehnică. Sînt în aceeași linie sufletească, deviată la un moment dat de poezia de altă inspirație din primele volume și chiar din *Grădina între ziduri*. În versurile, însă, din *Cîntece din trecut* și *Casa amintirii* influența Parisului și a diferitelor școli literare, parnasiene ori simboliste, a diferitelor peisagii occidentale sau orientale (o călătorie revelatoare a Constantinopolului, în toamna 1909, a Stambulului de atunci, păstrînd tot coloritul său de *1001 de nopți*) nu prinseseră încă a se manifesta și a acoperi cu tencuiala lor străină icoanele priveliștilor și experiențelor natale.

Parisul mi-a influențat astfel poezia nu atît prin el însuși, ci ca un exponent viu de diferite culturi. Re-

marc aici că la Paris am citit în original tot atâta literatură (mai ales poezie) germană și engleză, cât franceză. Aici i-am citit de pildă mai întâi pe Hugo von Hofmannsthal, Rainer Maria Rilke și Stefan George, la a căror recitare am rămas și azi. Mai trebuie să adaug că, făcându-mi liceul în Franța, am intrat în literatura franceză ca un francez, adică am început cu începutul și am sfârșit cu sfârșitul, citind pe Ronsard și Racine înaintea lui Baudelaire, și pe Hugo și Lamartine înaintea lui Verlaine și Mallarmé. Străinii de obicei fac inversul și am cunoscut poeți români cari au învățat franțuzește în Rimbaud și Lautréamont spre nenorocirea limbei lui Molière dar și a celei române. Căci după umila mea experiență de admirator al lui Baudelaire și Mallarmé, fără cunoașterea adâncă a lui Racine e greu să le pătrunzi poezia în ceea ce are ea mai tănuit. Primele mele versuri (din *Visări păgîne*) au fost mai ales influențate de parnasieni (Leconte de Lisle, Heredia), apoi, pe lângă muzica lui Verlaine (vezi *Cîntec nocturn* din *Eternități de-o clipă*), de Henri de Régnier în ciclul *Centaurilor*. Motivul acesta al centaurilor, care m-a urmărit mult timp ca o obsesie, are la origină citirea măreței poeme în proză *Le Centaure* a lui Maurice de Guérin — pe care am tradus-o în românește după război, fără să o public pe atunci — dar, mai ales, se datorește unui vis straniu avut o noapte, la Paris, în 1911, în care mă vedeam și mă simțeam trăind sub altă formă: jumătate zeu și jumătate cadrupe. Goneam nebun printr-o pădure cu copaci înalți și rari — auriți de toamnă — printre cari se zărea marea sudică într-o lumină orbitoare. Goneam nebunește de-a lungul țărmului înalt, speriat de răsunetul fatidic al copitelor mele, lovind în cadență surdă pământul uscat și căptușit cu frunze moarte... Să tălmăcească alții, „freudian“ sau nu, acest vis ciudat. Eu însă i-am trăit adînc realitatea, și acei

critici, care în poemul *Centaurii* n-ar vedea decît un motiv literar, s-ar înşela după mine cu totul. În în-
tîile mele volume s-ar putea distinge şi multe motive
sau înrîuriri din literatura engleză, din Edgar Poe
(*Sarcofagele*, *Cutezătorul*), din Robert Browning
(*Pictor Ignotus*, *Un monah orb vorbeşte* etc.), din
Swinburne şi Dante Gabriele Rossetti chiar (*Madonna
mia*). Catrenele lui Omar Kaiyam, traduse în engle-
zeşte de Fitzgerald, împreună cu impresiile vii ale că-
lătoriei recente pe Bosfor (Constantinopolul feeriei
arabe şi persane, pe care o puteai trăi pe atunci aieva)
formau substratul oriental al *Visărilor păgîne*. Operele
lui Lafcadio Hearn (*Kokoro*, *Unknow'n Japan*) şi ci-
tiri din Burnouf îmi ofereau temelia *Visărilor budiste*
şi ciclului din *Samisen* al aceluiaşi volum. Dacă mai
adaug numele lui Heine din *Romanzero* pentru versu-
rile din *Divan din Brussa*, *Basra* şi *Bagdad*, pe Maurice
Barrès din *Du sang, de la volupté et de la mort* pen-
tru poeziile intitulate *Năzuinţi* şi atmosfera lui
d'Annunzio din primele sale romane, sau a lui André
Gide din *Nourritures terrestres* — vă veţi putea da
seamă de influenţele multiple, variate, disparate ade-
sea şi străine, care acopereau cu apele lor revărsate
albia autohtonă a inspiraţiei din volumele mele de
debut. Pentru partea simbolică a *Grădinei între zi-
duri*, pentru poezii ca : *Satan*, *Leda*, *Mînăstire*, *Narcis*
— voi mai cita numele lui : Baudelaire, Mallarmé şi
Paul Valéry în prima sa manieră, cunoscut din *Auto-
logia* lui Ad. Van Bever şi Paul Léautaud, de la
„*Mercure de France*“.

Voi completa lista cu influenţa muzicii şi artelor
plastice. *Noapte pe stepă* a fost compusă, pe un vechi
motiv sufletesc, în timpul executării bucăţii simfonice
Dans les steppes de l'Asie Centrale de Borodin, într-o
sală de concerte din Paris, şi scrisă cu creionul pe
dosul programului muzical. *Sarcofagele* din *Eternităţi*

de-o clipă sînt replica, nereușită, ale celor antice văzute de mine la Muzeul Imperial, pe atunci, din Stambul.

Am putea continua la infinit acest mic joc inocent de note și notițe, de nu l-aș găsi inutil și fastidios — aș vrea să rețineți numai că de la 1910 pînă la 1918 — poezia mea a fost deviată din matca ei naturală printr-o transplantare bruscă și un aport străin. Vinul turburat trebuia de-acum să odihnească în pivnițele cele mai adînci ale sufletului, ca decantat și limpezit să-și regăsească vechiul buchet și virtutea lui deplină.

*S-așteptăm să se prefacă mustul fără preț, în vin,
Și cotnarul amintirii în pahare să ne toarne.*

Această așezare lentă, această decantare sufletească, a unor emoții vii și adînci personale, dar care, ca să devie poezie, trebuiesc rechemate în liniște („*recollected in tranquility*“, cum spune undeva Wordsworth), iată toată taina poeziei mele de mai tîrziu și a oricărei poezii de altminteri.

Războiul — spulberînd din suflete tot ce are spoială inutilă și nelăsîndu-ne decît cu ce culesesem, nu din cărțile citite dar din zilele noastre trăite — a desăvîrșit un proces fatal, deși inconștient și de care nu mi-am dat seama decît mult mai tîrziu, după ce scrisesem poeziile din *Pe Argeș în sus*.

Și fiindcă aici vine vorba de diferitele faze ale poeziei mele — țin să observ că ele, curios, au urmat parcă aceeași evoluție ca însuși actul la mine al creației fiecărei poezii în parte. O poezie e înainte de toate, judecînd după mine, o experiență vitală („*ein Erlebniss*“), dar o experiență vitală de un fel anumit — dezbărată de orice contingentă logică, care îmi cutremură sufletul deodată, muzicalizînd priveliștile și dînd plasticitate sunetelor. E un fior brusc, urmat puțin în urmă de o stare de detașare de viață, de o

distracție stranie, aceeași pe care o resimt în genere în vis. Dacă încerc să scriu atunci, din cauza vibrării prea mari sufletești și a amplitudinei excesive pe care o dă această vibrație materialului verbal întrebuițat, poezia nu reușește să se sincronizeze decît cu propriul meu suflet și cu sufletul meu numai din clipa aceea, ea nu reușește să trăiască valabil și pentru altul, a cărui lungime normală de undă sufletească (vă rog scuzați-mi acești termeni de radiodifuziune pe care îi întrebuițez ca să înțelegeți mai bine) n-o poate prinde. Mai mult, dacă recitesc poezia scrisă atunci, peste cîteva zile, nici propria mea undă de cititor normal n-o mai poate prinde, și observ cu stupeoare că versurile, ritmul și vorbele nu îmi mai produc aceeași echivalență sentimentală, ci rămîn alături de ea. Poezia e ratată, nu prin lipsă de sinceritate a inspirației sau prin execuție tehnică greșită, ci prin lipsă de transmissibilitate. Dacă, din contra, las emoția mea poetică să cadă, dacă o uit parcă pentru totdeauna, sau mai bine zis dacă mi se pare că am uitat-o, tăci ea trăiește viața ei adevărată tăinuit și se coace ca un rod deplin în subconștient, o bună zi — după săptămîni, luni, ani de zile chiar — un eveniment oarecare, pentru altul de nici o importanță, deodată o recheamă în sferele conștiinței, ca să fie culeasă valabil și rodită acum pentru toți, ca fructul acela din *Palme* despre care Paul Valéry a spus :

*Patience, patience,
Patience dans l'azur !
Chaque atome de silence
Est la chane d'un fruit mûr !
Viendra l'heureuse surprise :
Une colombe, la brise,
L'ébranlement le plus doux...*

E faza a doua o creației. După faza întâi de fecundare, numai plăcere și înfiorări — e faza nașterii, a acelei munci dureros de necesare. Poezia o simți de-acum, nu din afară înăuntru năpădindu-te ca întâia oară — ci făcându-și drum, spre expresia ei verbală, din năuntru, din suflet, din subconștient, spre viață. Poezia te depășește și tot efortul creatorului e s-o lași liniștită să se desăvârșească. Inspirația devine astfel o necesitate organică a sufletului supus unor anumite condițiuni de atmosferă creatoare. E în această fază o parte de automatism psihologic, precum există și în faza întâia o parte de inconștiență.

Poezia atunci o scriu deodată — fără ca să mă opresc, chiar de aş trebui să lucrez o noapte întreagă — căci ştiu, de aş întrerupe-o, de aş ieşi, voit sau nu, din starea aceasta de aproape autosugestiune somnabulică — n-aş mai putea s-o reiau decât pe planul logic şi aş trebui s-o compun, s-o fac din bucăţi, în loc de a o naşte organic.

Acum abia vine a treia fază — tot atât de necesară : munca de exactă ajustare verbală a expresiei poetice, de subtilă muzică interioară, de colorit, de simplificare sau de lărgire a rezonanței, de relief — într-un cuvânt, de meșteșug literar. Și aici, numai aici, cuvântul lui Boileau își păstrează eternul adevăr : „*Cent fois sur le métier remettez votre ouvrage*“. Dacă faza a doua a fost cea mai dureroasă, aceasta e cea mai trudnică, cea mai istovitoare în orice caz, căci acum tot procesul scrisului e conștient și gustul estetic și logica își recapătă toate drepturile.

Sînt convins că cine încearcă să nu fie sincer cu propria lui inspirație nu poate fi poet. Aceasta nu înseamnă că sinceritatea e suficientă în arta poetică — dar că lipsa ei distruge orice poezie. Am avut întotdeauna oroare de actul scrisului și mare teamă, lucru mai explicabil, de tipar.

Cel dintîi critic căruia am arătat versurile mele a fost Titu Maiorescu și tot Titu Maiorescu mi le-a tipărit pentru prima oară, în *Convorbiri literare*, în toamna 1911. Erau, mi se pare, *Centaurii* și *Pictor Ignotus*. Cînd spun că le-am arătat lui Titu Maiorescu mint, căci timiditatea mea de atunci (aveam 19 ani), n-ar fi îndrăznit cu nci un preț să înfrunte verdictul, pe care îl știam sever pentru poezia nouă, a celebrului critic. Mai ales că pe atunci, ministru de externe în cabinetul lui Petre Carp, Maiorescu se găsea în plină desfășurare a războiului turco-italian și cu amenințarea unui eventual război balcanic, care a și izbucnit peste cîteva luni. Dar o nepoată a criticului poseda un caiet cu versurile mele și, deși îi recomandasem să nu le arate nimănui, bineînțeles le arăta-se, și cui? tocmai lui Maiorescu. Pînă acuma povestea n-are nimic neobișnuit. Dar lucrul extraordinar într-adevăr — și astăzi cînd cunosc puțin mai bine oamenii politici, lucrul îmi pare și mai fenomenal: Titu Maiorescu citește versurile, le păstrează și îmi trimite vorbă prin nepoată-sa, să mă prezint la dînsul ca să le discutăm împreună. Eram mort — și, ca orice debutant curajos, nu m-am dus. Ca să mă scuz față de mine însumi, mi-am spus că probabil nepoata exagerase sau că unchiul ei îi spusese așa o vorbă în vînt. Care nu-mi fu deci rușinea cînd, a doua zi, mă pomenesc cu o carte de vizită a lui Titu Maiorescu, pe care scrisese cu mîna lui că mă așteptase și mă va aștepta din nou la dînsul acasă, fixîndu-mi ora și ziua. Nu mai aveam, vorba românului, pe unde să scot cămașa. La ora fixată am sunat deci, cu inima cît un purice, la poarta casei din strada Mercur. Revăd și astăzi, după 20 de ani, cu ochii minții biblioteca, masa de lucru, biroul sever, stătuia aceea în bronz a Venerei din Milo, senină și clasică în frumusețe ca idealul de artă al marelui critic. Maiorescu drapat în

redingota lui neagră, rigid și doctoral, dar cu o politeță desăvârșită pe care noile generații au uitat-o, mă primi cu afabilitatea proprie spiritelor superioare. Avea sub sprâncene foarte stufoase ochi de o vioiciune care contrasta cu toată atitudinea lui magistral de rece. Mi se spusese că auzea foarte greu și să vorbesc tare. Am început deci să țip ca unui surd spre a-mi scuza absența nemotivată. Îmi răspunse foarte clar și liniștit că aude perfect și că pot vorbi mai încet. Demontat pe loc, lovit ca de-o măciucă drept în cap, la un gest amabil al amfitrionului mă prăbușii pe un scaun, scos definitiv din luptă. Poate acestei circumstanțe, timidității, tăcerii mele care cu efort nu reușea să fie decît aprobativă mereu, le datoresc norocul unei conversații devenită un lung soliloc, o admirabilă conferință despre poezie, pe care — îmi dau seamă acum — Maiorescu o ținea nu pentru mine, ci de dragul poeziei înseși, fericit că poate, cu un caiet de versuri în mîini, să evadeze pentr-o clipă din viața politică și din grijile zilei. Îmi vorbea de clasicism, îmi indica pericolul lui Baudelaire, pe care, de altfel, îmi pare că nu l-a înțeles niciodată, văzînd în el doar pe poetul din *Une Charogne*. Îmi arăta drepturile imprescriptibile ale formei, indicîndu-mi greșelile de ritm și de rimă pe care, cu mîna proprie, le îndreptase — schimbîndu-mi unele versuri complet. Ca să-mi liniștească emoția de poet în fața unor refaceri atît de radicale — mi-a spus, textual : „Așa făceam și cu versurile lui Eminescu“. Bietul Eminescu ! — dar fericitul Pillat ! De altminteri, ca să vă arăt cu cîtă pasiune insista Maiorescu asupra poeziei, să povestesc ce s-a întîmplat atunci. El avea tocmai o întîlnire cu Petre Carp. Ușa se deschise și intră Carp : conu Petreche, cu monoclu și mănuși, cu capul său impasibil și impresionant. Cînd îl vede pe Maiorescu citind versuri, îi face semn că ar vrea să-i comunice ceva și să

termine mai iute cu mine. Însă Maiorescu îi face, la rîndul lui, semn să se așeze și-i spune : „Stai, acum poezia primează !” Primul ministru de atunci se vede silit să treacă în salonul din fund, lucru pe care îl face cu o neplăcere vădită, pe cînd, liniștit, Maiorescu reia caietul meu de versuri. Eu, foarte jenat, mă scol. Dar Maiorescu îmi zice : „Stai, poezia primează !” La un moment dat, Carp întredeschide ușa ; îi văd capul. Îmi spun : „Nu mai merge, trebuie să plec !” În fine, m-am sculat. Maiorescu, cu politețea lui legendară, mă conduce pînă la ușă și cum protestam jenat, mă liniști : „Ești în casa mea”. Era, la dînsul, un fel de urbanitate de „*grand seigneur*”.

Știu că această convorbire cu Maiorescu mi-a folosit foarte mult și m-a făcut să dau o deosebită atenție formei. Pînă atunci credeam că o rimă poate foarte bine să nu rimeze iar un picior de vers să nu aibă silabele cerute. Desigur, acest fel de a judeca, dacă nu nu e decisiv pentru opera unui poet matur, poate fi grav cînd e vorba de un debutant.

Versurile mele plăcuseră lui Maiorescu. Cîteva zile mai tîrziu apăreau, corectate, în *Convorbiri literare*, la al căror cenanclu participam cîtcodată.

Ședințele literare ale *Convorbirilor* mi-au părut, pe atunci, foarte searbede și reci, lipsite de orice spontaneitate. Bietul debutant în picioare citea cu glas tremurător. Pe urmă venea o critică, bazată numai pe criterii logice, așa de nemiloasă încît din toată poezia nu rămînea nimic. Astăzi mi se pare că era prea multă pedanterie în aceste verdicte și prea puțină înțelegere adevărată. Chiar un Duiliu Zamfirescu, atît de spontan în versul său, a rămas în judecata lui critică la această atmosferă a *Convorbirilor*. Și îmi aduc aminte că, în timpul războiului, la Iași, cum mă rugase să-i citesc niște versuri, i-am spus o poezie din *Grădina între ziduri*, intitulată *Logodnă mistică*, în care com-

param puritatea unui suflet de fecioară cu alba scînteiere a zăpezii călcată de îngeri în noaptea de Crăciun. Pentru mine, o triplă idee de ingenuitate: îngerii, zăpada, seara de Crăciun. Mi-a luat poezia Duiliu Zamfirescu și mi-a disecat-o un ceas: „Cum se poate ca îngerii să umble în seara de Crăciun pe zăpadă?” Atunci i-am replicat că n-am făcut decît să urmez o veche legendă norvegiană. De fapt nu era nici o legendă norvegiană, era ceva din capul meu. Și-l văd atunci pe Duiliu Zamfirescu aprobînd repede: „Atunci e foarte interesant”. O citez ca un exemplu pentru atmosfera rece și criticismul dogmatic al *Convorbirilor literare* din anii dinaintea războiului mondial. Acest spirit, indiferent de cenaclul unde l-am găsit, eu personal nu l-am gustat niciodată. Același Duiliu Zamfirescu era însă un *causeur* emerit. El putea să-ți vorbească minunat despre frumusețile clasice, pentru care a arătat totdeauna înclinare și înțelegere de poet desăvîrșit.

De atunci am colaborat la mai toate revistele românești, dar cele de care m-am simțit legat mai mult sufletește au fost, înainte de război: *Flacăra* lui C. Banu, după război: *Cugetul românesc*, dar mai ales *Gîndirea*, al cărui fidel colaborator am rămas din primul an al apariției sale.

Ceasul e prea înaintat ca să vă mai vorbesc despre scriitorii români sau străini pe care i-am cunoscut personal. Dintre scriitorii români morți am cunoscut mai ales pe Alexandru Macedonski, la cercul căruia am participat în 1912, an cînd, împreună cu Horia Furtună, am publicat *Florile sacre* ale maestrului. Cenaclul lui Macedonski suferea de boala contrarie celui de la *Convorbiri*. Acolo o rigiditate solemnă și dogmatică, de veșnici profesori, aici o boemă puerilă și supărătoare de studenți eterni. La *Convorbiri* poezia dispărea sub gheața criticii, la Macedonski se volati-

liza sub jocul unei laude excesive. Astăzi amîndouă îmi apar tot atît de primejdioase pentru un debutant ; atunci însă preferam frigorigerului, flacăra.

Am cunoscut și pe Duiliu Zamfirescu, cu al cărui fiu, Alexandru, mi-am făcut licența în litere la Paris. Poezia lor, mai ales a lui Macedonski, mi-a influențat primele volume, dar mult mai puțin decît se crede. N-o spun ca să micșorez o poezie pentru care păstrez o caldă admirație și azi.

Din poeții noștri în viață îi cunosc pe toți și cu unii din ei mă leagă sau m-au legat nu numai strînse prietenii dar și colaborări literare. Influența poeziei lor în opera mea sau poeziei mele în opera lor ? S-o descopere alții, dacă există.

Și acum, în concluzie, o observație pe care o cred capitală, deși am uitat s-o fac în cursul acestor dezlînate amintiri și sugestii : influența idealului de artă clasic — a Acropolei și a Parthenonului. Călătoria mea în Grecia datează din 1927 și a fost o revelație sufletească. Am impresia că nu va rămîne fără ecou pentru arta mea viitoare. E o chestie de așteptare : „maturare“ cum a spus-o Monsieur Teste și cum a repetat-o, după dînsul, Paul Valéry.

ADAOS (decembrie 1941). Citesc, în vederea publicării, textul conferinței mele de acum zece ani și mă simt nevoit să dau aici cîteva lămuriri, poate necesare. Constat mai întîi că am vorbit aproape numai de debuturile poeziei mele, adică de primele volume : *Visări păgîne* (1912), *Eternități de-o clipă* (1914), *Amăgiri* (1916) și *Grădina între ziduri* (1919), căci ceea ce mi se cerea să explic atunci erau tocmai anii mei de tinerețe și de formațiune literară. În schimb, dacă am dat unele deslușiri asupra izvoarelor de inspirație ale ciclului *Florica* din *Pe Argeș în sus* (1923), am pomenit prea sumar, sau de loc de : *Satul meu* (1925), *Biserica*

de altădată (1926) și *Limpezimi* (1928), care, cite patru volumele, îmi par mult mai realizate decât cele dintâi.

Mai constat că, de la 1932 și pînă azi, am scris și publicat : *Caietul verde* (1932), *Scutul Minervei* (1933), *Poeme într-un vers* (1936), *Țărm pierdută* (1937), *Umbra timpului* (1940), *Balcic* (1940), și mai ales sonetele din *Împlinire*, încă inedite ca volum — adică tocmai etapa care o socot eu mai rodnică în creații originale și în strădania de a da un stil clasic sau neoclasic — eticheta nu importă — valabil pentru poezia română. Dacă în 1932 relevam incidental călătoria mea la Athena și revelația Acropolei, adăugînd numai : „Am impresia că nu va rămîne fără ecou pentru arta mea viitoare“ — nu mă înșelam. Inițierea mea grecească, de Paști 1927, a fost urmată de o alta, mai lungă și mai completă, exact zece ani mai tîrziu — care mă ducea nu numai la Athena și împrejurimi, dar și în Peloponez pînă la Epidaur, Sparta și Olympia, urmată de o altă excursie la neuitatul Delfi.

Aceste călătorii, vizitarea templelor și a muzeelor din Athena, Acrocorint, Olympia și Delfi, a teatrului din Epidaur, a coloanelor de pe capul Sunium, a ruinelor ciclopeene de la Mykene — priveliștea Helladei, a Mării Egee și a insulelor sale, toate aceste minuni, deși sorbite cu patimă și trăite cu intensitatea neofitului, nu s-ar fi adîncit atît de mult în sufletul meu, de n-aș fi avut pentru ele comprehensiunea mai matură a vîrstei ; căci arta clasică, în opoziție cu cea romantică fecundată de vis, îți pretinde experiența vieții reale și se cere pregătită și desăvîrșită prin studii și lecturi. Descoperirea Helladei și a artei sale, a sculpturei eline și a templului grec, în special, a fost un eveniment capital în viața mea. Îndrăznesc să cred că am trăit-o cu o prospețime și cu un entuziasm mai aproape de acela al unui contemporan al Renașterii decât al unuia

din epoca noastră. Mi-am regăsit sentimentele de atunci, deschizînd, mult mai tîrziu, *Italienische Reise* a lui Goethe. Cred că toată poezia mea, de la *Caietul verde* încoace, a fost influențată de miracolul elin. Grație lui, idealul clasic și-a scuturat pentru mine colbul didactic și rece de pe băncile școlii sau din sălile muzeelor europene. Nu pot uita tristețea frizelor lui Fidias din Muzeul Britanic, privite prin cețurile londoneze ! Clasicismul și-a lepădat, astfel, vechimea posomorîtă luată din manuale, ca să-și recapete veșnica și glorioasa tinerețe, la căldura soarelui egeic, invietor pentru mine de mitologii.

Acestei influențe eline i se suprapune, în poezia mea, peisajul, mediteranean și cu atîtea înrudiri de linii și de lumină, al Balcicului nostru, al vechiului Dionysopolis grecesc. Peisajul său clasic, sudic și marin, s-a integrat, de la sine și armonios, cel din urmă, dar nu și cel mai puțin prețuit, în tripticul : Florica, Miorcani, Balcic, izvor fiecare de lirice realizări. Balcicul mi-a fost ca o Helladă trăită la mine acasă, căci îmi ridicasem acolo, chiar pe malul golfului, un cămin unde puteam — înainte de septembrie 1940 — să mă simt mai aproape de ce visasem aieve.

Dacă adolescența și tinerețea mi-au stat sub vraja codrului și a Carpaților, cei din urmă 10—12 ani i-am trăit mai mult sub farmecul albastru al mării ce scaldă Coasta de argint, cu veșnică iluzie egeică... La Balcic am scris mai toate versurile din volumul cu același nume și multe altele ; el a inspirat soției mele, pe lângă ilustrațiile cărții, luminoase acvarele.

Recitînd ce am spus în 1932 despre poezia mea, mai constat că nu citez printre influențele literare, decît acelea primite în volumele de debut, pînă la *Grădina între ziduri* inclusiv. Ori aceste influențe, parnasiene și simboliste, atît de bătătoare la ochi, tocmai fiindcă erau exterioare inspirației mele firești, n-au avut decît

o viață trecătoare și trebuiau în curînd să dispară de tot. În perioada a doua a poeziei mele, cea numită în-deobște : „tradițională“, de la *Pe Argeș în sus* și pînă la *Limpezimi*, critica a relevat influența lui Francis Jammes (din care am tradus, cu N. I. Herescu, un volum de *Poezii alese*, apărut în 1926) și aceea a lui Rainer Maria Rilke (din care am dat, prin 1922, o versiune românească a *Cornetului* și, mai tîrziu, mai multe poeme). Cred că nu se poate vorbi aici de o influență, în sensul celor din primele mele volume, ci mai curînd de o asimilare de motive sau, mai precis, de o înrudire de inspirație.

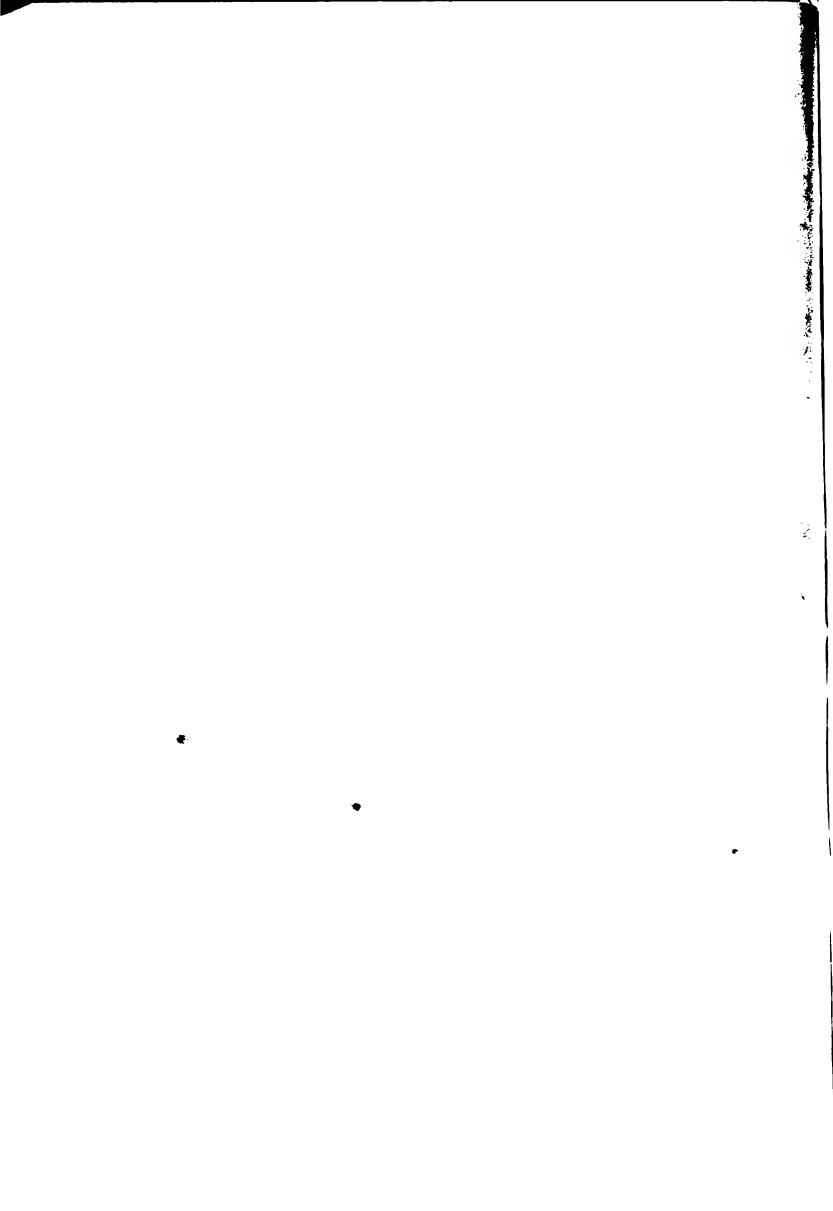
De pildă — afară de subiect și de înșirarea, în parte, a scenelor din *Povestea Maicii Domnului* (publicată în *Biserica de altădată*), ce se găsesc de altminteri în *Biblie* ca și în tablourile primitivilor flamanzi ori italieni — nu prea văd ce legătură, de la cauză la efect ar putea fi între *Marienleben* al lui Rilke, de o inspirație atît de catolică și de germană, mistică și muzicală totodată, și propria mea interpretare a vieții Mariei, românească pînă la localizarea ei în ținuturile Argeșului și ale „mușcelor“, atît de ortodoxă în plastica sa de icoană țărănească, dacă nu și în eresurile străvechi ale motivelor populare împrumutate. Dacă am avut aici un model, n-a fost Rilke, ci poezia poporului și folclorul nostru, lucru pe care l-a trădat involuntar critica atunci cînd m-a învinuit că a lipsit aici tocmai misticismul transcedental al poetului german, ceea ce nu mă împiedică de loc de a prețui foarte mult poemul lui Rilke.

Și, fiindcă mă ocup de influențe, sau mai bine zis de prețuire, trebuie să mărturisesc că, paralel cu prețuirea mea, mereu sporită de la 1927 încoace, pentru arta elină și idealul clasic — a crescut și crește mereu admirația ce o port lui Goethe, cel mai mare poet al vremurilor moderne — atît în opera cît și în viața sa.

Grecia m-a făcut să gust cum se cuvine al doilea Faust. După o anumită vîrstă, mai mult decît stelele schimbătoare și trecătoare ale modernilor, ceea ce te recheamă mereu sînt lucirile mai depărtate, dar care nu pier nicicînd, ale marilor literaturi clasice de totdeauna. Din acest punct de vedere Homer și Sofocle, Virgiliu și Horațiu, *Divina Comedie* a lui Dante, *Sonetele* sau *Hamletul* lui Shakespeare, *Don Quijote* al lui Cervantes, teatrul lui Racine, fabulele lui La Fontaine, *Westöstlicher Divan* al lui Goethe și imnurile neterminate ale lui Hölderlin, s-au propus tîrziu, dar cu atît mai trainic, admirației mele.

Toată producția mea poetică din urmă, mai ales cea din ultima decadă, mi se pîne fecundată de îndoitul aport al artei clasice și al celei populare. Neavînd nici o tradiție literară cultă, care să fi dat poeziei române o Renaștere glorioasă ori vreun Secol de aur al clasicismului național, cum s-a întîmplat cu toate cele din Occident, era firesc să caut în poezia noastră populară, de o desăvîrșire artistică și de o adîncime lirică neîntrecută, izvorul unei inspirații românești valabile. Numai pe această temelie și în spiritul artei greco-latine poezia română, cred eu, va putea da roade. Cu cît va reuși această poezie să fie mai specifică și va oglindi mai limpede sufletul nostru adevărat, cu atît ea va crea valori mai sigure și de un interes uman universal.

INDICE ALFABETIC
AL POEZIILOR
(după titlu)

A

- [*Abia sosi Prierul...*], II, 143
 [Același zeu profetic...], II, 135
 Aci sosi pe vremuri, I, 142
 Acrocorint, II, 109
 Acuarelă, I, 145
 [Adăpostit sub scutul...], II, 134
 Adio la Florica, I, 127
 Adormind, II, 69
 Adormirea (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 214
 A doua elegie, II, 96
 [Ajuns acum pe culmea...], II, 133
 Alesul, II, 130
 Alt cântec de leagăn, II, 27
 Amintirea (v. *Poeme într-un vers*), II, 196
 Amurg (v. *Poeme într-un vers*), II, 185
 Amurg în crîng (v. *Poeme într-un vers*), II, 190
 Amurg în deltă, II, 11
 Amurg pe Prut, II, 224
 An mort, II, 218
 A patra elegie, II, 100
 Apă neîncepută (v. *Poeme într-un vers*), II, 187
 Artă poetică [*Din teascurile vremii...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 193
 Artă poetică [*Iubiri, dureri...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 188
 Artă poetică [*Mi-am urzit din sunet și culoare*], II, 28

Artă poetică [*Nu vorbele...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 185
 Artemis (v. *Centaurii*), I, 21
 Asemănări (v. *Poeme într-un vers*), II, 190
 Asfodela, II, 113
 [*Aș vrea să fiu Oigur...*] (v. *Cîntecele stepei*), I, 46
 A treia elegie, II, 98

B

Baba Vișă, I, 174
 Balcic, II, 154
 Balcic lunar, II, 155
 Balta, I, 84
 Barbarul, I, 24
 Bătrînii, I, 147
 Bejenia (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 207
 Belșug (v. *Poeme într-un vers*), II, 189
 Biserica lui Horia, I, 117
 Biserică de altădată, I, 192
 Blestemul (v. *Centaurii*), I, 17
 Bocetul (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 202
 Brotacul, I, 179
 Brumar (v. *Calendarul viei*), II, 41
 Brumărel (v. *Calendarul viei*), II, 40
 Bujori sălbatici (v. *Poeme într-un vers*), II, 198
 Bunavestire (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 197

C

Calea nopții (v. *Poeme într-un vers*), II, 186
 Calendar, II, 254
 Calendarul viei, II, 29
 Camce (v. *Poeme într-un vers*), II, 191

Capela, I, 123
 Casa amintirii, I, 3
 Casa copilăriei (v. *Poeme într-un vers*), II, 190
 Casa din deal, I, 119
 Casă la Balcic (v. *Poeme într-un vers*), II, 190
 Ca să suim la tine, I, 87
 Castana (v. *Poeme într-un vers*), II, 189
 Castanul cel mare, I, 107
 Călătorire, II, 82
 Călătorul, I, 95
 Călușarii, II, 9
 Cămara de fructe, I, 120
 Căprioara de porțelan, II, 21
 Căsuța din copac, I, 118
 Cățelul pământului (v. *Poeme într-un vers*), II, 197
 Ceas tainic, II, 271
 Cel din urmă centaur (v. *Centaurii*), I, 19
 Centaurii, I, 15
 Centaurul [*Trei zile-n nemișcare...*] (v. *Centaurii*), I, 16
 Centaurul [*Vuiră stînci...*], II, 246
 Cer răsturnat (v. *Poeme într-un vers*), II, 197
 Cetatea din mare (v. *Poeme într-un vers*), II, 196
 Cicladele, II, 118
 Cimitir tăăresc [*Pasc moartea...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 198
 Cimitir tăăresc [*Prin pietre...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 191
 Cimitir tăăresc [*Printre rîpi trandafirii...*], II, 171
 Cimitir turcesc (v. *Poeme într-un vers*), II, 198
 Cimitirul, I, 176
 Cină, II, 238
 Cină cu pești, II, 157
 Ciocîrlia [*Din praștia cîmpiei...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 192
 Ciocîrlia [*Palpită lămpi...*], I, 68
 Cireșar (v. *Calendarul viei*), II, 34
 Cireșul, I, 109

Cișmigiu de toamnă, II, 19
 [Cînd ai un cal...] (v. Cîntecele stepei), I, 48
 Cîntec, II, 215
 Cîntec de leagăn, II, 26
 Cîntec de vremelnice, II, 213
 Cîntecele stepei, I, 46
 Cîntec pentru lumină, II, 231
 Clopot, I, 65
 Clopot de taină (v. *Poeme într-un vers*), II, 198
 Cloșani, II, 48
 Cocorii, II, 83
 Colori (v. *Poeme într-un vers*), II, 184
 Comoara, I, 126
 Conac de altădată (v. *Poeme într-un vers*), II, 194
 Copacii din sat, I, 175
 Copacilor, II, 58
 Copilăria (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 195
 Copilărie (v. *Poeme într-un vers*), II, 193
 Copil de-odinioară, I, 129
 Corul lopătarilor (v. *Ecouri marine*), I, 38
 Cozia, I, 188
 Cra-ro-ra-ra, II, 216
 Crăciun (v. *Poeme într-un vers*), II, 193
 [Crește, scade, pierde...] (v. Cîntecele stepei), I, 49
 Ctitorii, I, 99
 [Cu armonie simplă...], II, 139
 Cucul din Valea Popii, I, 112
 Cuptor (v. *Calendarul viei*), II, 35

D

Dafni, II, 107
 Dansatoarea, II, 90
 Darul (v. *Poeme într-un vers*), II, 189

[De-acuma uită omul...] (v. *Cîntecele stepei*), I, 46
 Delfi, II, 112
[Deoarece, senino...], II, 134
 De-o fi să fie raiul, II, 85
 Departe, I, 78
 Descălecătorii (v. *Poeme într-un vers*), II, 193
 Despăduriri (v. *Poeme într-un vers*), II, 199
 Despărțirea (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 208
 Destin, II, 282
 De voi muri, II, 63
 Dezamăgire (v. *Poeme într-un vers*), II, 187
 Din Bretania, I, 77
[Din Helicon coboară...], II, 147
[Din ierburii crește...] (v. *Cîntecele stepei*), I, 51
 Din ramele iatacului vechi, II, 217
 Din rubaiyatul lui Yussuf, I, 12
 Dim Samisen, I, 14
[Din toate, numai roza...], II, 145
 Don Quichotte, II, 261
 Dorința (v. *Poeme într-un vers*), II, 184
 Driada (v. *Poeme într-un vers*), II, 191
 Drum de noapte *[Caleașcă, drum de noapte...]*, I, 141
 Drum de noapte *[Ne învelise luna...]* (v. *Poeme într-un vers*),
 II, 189
 Drum de seară, II, 16

E

Ecouri marine, I, 38
 Elegie, II, 219
 Elegie în fața mării, II, 94
 Elegie în pădure, II, 91
 Elegie în toamnă, II, 93

Endimion, II, 244
Epidaur, II, 110
Eternități, vremelnicii, II, 256

F

Fată la fîntînă (v. *Poeme într-un vers*), II, 191
Faunul, II, 245
Făurar (v. *Calendarul viei*), II, 46
Fereastră pe mare, I, 72
Fîntîna cu platani, II, 12
Floarea din fereastră, II, 161
Floarea vremii (v. *Poeme într-un vers*), II, 188
Floare tîrzie (v. *Poeme într-un vers*), II, 197
Florar (v. *Calendarul viei*), II, 32
Florica, I, 103
Frații, II, 232
Friză. [*De cînd îți legi sandala...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 195
Friză [*Pe piatră stau eroii...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 195
Friză [*Strunindu-și calul...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 195
Fugă de centauri (v. *Centaurii*), I, 18
Furnica, I, 89

G

Ghenar (v. *Calendarul viei*), II, 44
Ghețarul, I, 73
Glasul sirenei (v. *Ecouri marine*), I, 39
Glasul sirenei din nou (v. *Ecouri marine*), I, 41
Golful (v. *Poeme într-un vers*), II, 191
Gorgane pe Bărăgan (v. *Poeme într-un vers*), II, 196

[Greierii] (v. *Cîntecele stepei*), I, 56
Groapă nouă (v. *Poeme într-un vers*), II, 184
Gustar (v. *Calendarul vici*), II, 37

H

Hanul cu rîndunici, II, 7
Hanul vechi (v. *Poeme într-un vers*), II, 193
Har, II, 258
Harta, I, 169
Helladă, II, 105
Hellas, II, 243
Heraclit (v. *Poeme într-un vers*), II, 188
Hokusai, II, 240
Hora, I, 177

I

Iarnă [În zare zurgălăii...] (v. *Poeme într-un vers*), II, 185
Iarnă [Ți-aduc omătul...], I, 181
[Icar cum îl sfidase...], II, 144
Icoană pe sticlă, II, 87
Ilie Baci, I, 173
Imagini, toamna, II, 18
Inima (v. *Poeme într-un vers*), II, 195
Insula [Amurgul lăsase pe ape...], II, 114
Insula de mirodenu (v. *Poeme într-un vers*), II, 186
Insula [Insula mică era], II, 128
Insulă, toamna, II, 175
Interior, II, 20
Iosif Teslarul (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 198
[Izvorul unde tînăr...], (v. *Stanțe*), II, 229

I

- Imbrățișare (v. *Poeme într-un vers*), II, 183
 Împlinire, II, 153
 Înălțarea (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 215
 [În căutarea prăzii...], II, 148
 Închinare, I, 101
 Închinarea magilor (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 205
 Inger rămas, II, 250
 În luncă, I, 114
 [Înmălădierea largă...] (v. *Cîntecele stepei*), I, 55
 Inserare [În vârful carului...], II, 226
 Inserare [Pe-oglinđa legănată...] (v. *Poeme într-un vers*), II, 199
 Inserare [Stau privind și azi...], II, 167
 Întîile micșunele (v. *Poeme într-un vers*), II, 198
 Întîlniri (v. *Poeme într-un vers*), II, 185
 În toamnă, II, 210
 Întoarcere [În toamna desfrunzită...] (v. *Poeme într-un vers*), II, 198
 Întoarcere [Prin crăpături de-obloane...], I, 5
 În vie, I, 106

J

- Jalea (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 209
 Jardin du Luxembourg, I, 44
 Jucării, I, 138
 Juruirea (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 196

L

- Lacrimi (*Poeme într-un vers*), II, 197
 Lalele [De pe podele urcă valuri moi], II, 25
 Lalele [Oștirea cu turbane...] (v. *Poeme într-un vers*), II, 199

Lanterna magică, I, 7
[*La Roma, când Horațiu...*], II, 141
La zăvoi, I, 113
Legănat cu tine, II, 268
Legende, II, 262
Logodna (v. *Poeme într-un vers*), II, 186
Lumina, I, 170
Lumina, iarna, I, 116
Lumina lunii, II, 13
Lună pe mare, II, 159
Luntrașul (v. *Poeme într-un vers*), II, 197

M

Maica și pruncul (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 206
Mare pămînteană (v. *Poeme într-un vers*), II, 192
Mare sudică (v. *Poeme într-un vers*), II, 186
Marinarul [*Din larg zăream pămîntul...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 186
Marinarul [*Pe povîrnișe dealul...*], II, 55
Marmură greacă (v. *Poeme într-un vers*), II, 195
Măgărușul (v. *Poeme într-un vers*), II, 191
Mărțișor (v. *Calendarul viei*), II, 29
Melancolie (v. *Poeme într-un vers*), II, 185
Menire [*Au spus că-i rece...*], II, 267
Menire [*Un clopot peste lanuri...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 190
[*Mi-ai ars coliba...*] (v. *Cîntecele stepei*), I, 54
Miniatură persană, II, 23
Mit, II, 119
Mînăstire, I, 186
Moartea păstorului, II, 125
Monahul la capre, I, 190

Mormîntul, I, 104
Mortul, II, 80
Mreaja (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 216
Murmur crescînd de valuri (v. *Ecouri marine*), I, 42
Murmur etern (v. *Poeme într-un vers*), II, 188

N

Narcis, II, 247
Nașterea (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 194
Nașterea Domnului (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 199
Natură moartă, II, 241
Naufragiatul, I, 67
Navigatorii (v. *Poeme într-un vers*), II, 186
Navigatorul, II, 260
Necunoscuta (III), II, 279
Nemuriri plăpînde (v. *Poeme într-un vers*), II, 198
[*Neptun pe mări...*], II, 138
[*Nespovedită mie...*], II, 146
Nici un catarg, I, 36
Noapte pe lagună, I, 31
Nocturnă (v. *Poeme într-un vers*), II, 189
Nomadul, II, 237
Norii (v. *Poeme într-un vers*), II, 192
Norul, II, 88
[*Nu-s vindecat cu totul...*], II, 149

O

Oblonul, I, 90
Ocean polar, I, 35
Ochelarii bunicii, I, 122

Octomvrie, II, 86
Odaia bunicului, I, 121
Odaia ei, II, 71
Odihna tatii, I, 124
Oglindiri, II, 274
Olimpia, II, 111
Ovidiu, II, 121
O voce pe prora triremei (v. *Ecouri marine*), I, 38

P

Pan (v. *Poeme într-un vers*), II, 183
Panta rhei, II, 221
Parcul Goleștilor, I, 115
Pasărea din basm (v. *Poeme într-un vers*), II, 185
Pasărea mării (v. *Poeme într-un vers*), II, 186
Pastorală, II, 239
Patinor, II, 264
Pădurea din Valea Mare, I, 111
Părăsire [*Lungi stoluri grăbite...*], I, 76
Părăsire [*Pe orice cărăruie...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 194
Părerii (v. *Poeme într-un vers*), II, 190
Păsări pe mare, I, 88
Păstor ionian, II, 115
Păstorul (v. *Poeme într-un vers*), II, 195
Păstorul mării (v. *Poeme într-un vers*), II, 183
Păstorul și faunul, II, 123
Pe claie, I, 61
[*Pe mări nu poate vasul...*], II, 142
[*Pe rugul ce mă arde...*] (v. *Stanțe*), II, 230

- Pescarul, I, 62
 Pescăruși (v. *Poeme într-un vers*), II, 199
 Pescărușul, II, 178
[Pe stea legănată...] (v. *Cîntecele stepei*), I, 52
[Pe șesul nins...] (v. *Cîntecele stepei*), I, 51
 Peștii roșii, II, 24
 Pe țarm, II, 164
 Piatră, II, 169
 Pîndă, II, 220
 Plaja (v. *Poeme într-un vers*), II, 187
 Plajă pustie, II, 163
 Plopul, I, 91
 Poemul într-un vers (v. *Poeme într-un vers*), II, 183
 Poetul (v. *Poeme într-un vers*), II, 194
 Poetul trădat (v. *Poeme într-un vers*), II, 189
 Popas (v. *Poeme într-un vers*), II, 192
 Popor nomad *[Cu norii și cu vîntul...]* (v. *Poeme într-un vers*),
 II, 192
 Popor nomad (*Foc stins, cort strîns...*) (v. *Poeme într-un vers*),
 II, 192
 Pornire, I, 75
 Portret (v. *Poeme într-un vers*), II, 188
 Post-mortem, II, 286
 Poteca în pădure, II, 205
 Povestea Maicii Domnului, I, 193
[Precum de orice lucru...] (v. *Stanțe*), II, 229
[Precum prin cîng...], II, 137
 Prevestire *[În codrul numai muguri...]* (v. *Poeme într-un vers*),
 II, 193
 Prevestire (*M-aplec pe tine...*), II, 248
 Prezență, II, 280
 Prier *[Oprit în drum...]* (v. *Poeme într-un vers*), II, 199
 Prier *[Bubuitor, furtuna...]* (v. *Calendarul viei*), II, 30

Primăvară [*Din tren, în zori...*], II, 14
Primăvară [*Livezi în floare...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 196
Primăvară pastorală (v. *Poeme într-un vers*), II, 196
Primăvară [*Primăvară! primăvară!...*], II, 51
Prinos, II, 168
Priveghi, II, 253
Proprietarul, I, 171

R

Rădăcini, I, 108
Recuerdo, II, 73
Regăsire, II, 263
Reîntoarcere (v. *Poeme într-un vers*), II, 190
Renaștere (v. *Centaureii*), I, 17
Rodul mării, I, 70
Rugă ca să încep (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 193
Rugă păgînă (v. *Centaureii*), I, 20
Rusalii (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 209

S

Saadi, II, 259
San Francisco del Deserto (v. *Poeme într-un vers*), II, 196
S-au pierdut, II, 62
Scamatorul, II, 227
Scitul, II, 76
Sclav (v. *Poeme într-un vers*), II, 192
Scoica, II, 176
Scoicile tritonilor în depărtare (v. *Ecouri marine*), I, 40
Scrisoare, II, 67
[*Se-aprind luceferii...*] (v. *Cîntecele stepei*), I, 48

- Seara la Voroneț (v. *Poeme într-un vers*), II, 187
 Seară la Miorcani, I, 92
 Seară la țarm, II, 162
 Seară pe ape, II, 173
 Septemvrie [*Din bulgării vin care...*], I, 132
 Septemvrie [*În zare cine-nscrie...*], I, 130
 Septemvrie [*O foaie se desprinde...*], I, 131
 Sfârșit de iarnă (v. *Poeme într-un vers*), II, 196
 Sfârșit de toamnă, I, 6
 Singur [*Limpede suflet...*], II, 281
 Singur [*Prin pulberea de aur...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 194
 Sirena, II, 127
 Sîngele vieții (v. *Poeme într-un vers*), II, 199
 Sînge străbun, II, 74
 Soartă, II, 222
 Soldați de plumb..., I, 96
 Solia căprioarei, I, 83
 Solie, II, 276
 Spectrul rozei, II, 251
 Spre Izvorani, I, 110
 Spre schit, I, 185
 Stanțe, II, 229
 Stăpînul mării (v. *Poeme într-un vers*), II, 197
 Steaua (v. *Povestea Maicii Domnului*), I, 204
 Stelă de dansatoare (v. *Poeme într-un vers*), II, 184
 Stelă de mim (v. *Poeme într-un vers*), II, 184
 Stelă funerară (v. *Poeme într-un vers*), II, 184
 Stele, II, 257
 Stella maris, II, 158
 Stîlpii de telegraf, I, 178
 Stîl coborît (v. *Poeme într-un vers*), II, 188
 Străinul, I, 125
 [*Sub rod se-ndoaie pomul...*], II, 140

T

- Tăcere, II, 233
 Tăcerea, I, 180
 [Te-am regăsit...], II, 150
 Templul antic (v. *Poeme într-un vers*), II, 195
 Terține, II, 285
 Thule, I, 66
 Timpul [*În sticlă nu-i...*], II, 255
 Timpul [*L-a trezit, vorbind în vînt...*], I, 134
 Tinerețe (v. *Poeme într-un vers*), II, 187
 Tipar (v. *Poeme într-un vers*), II, 188
 Toaca, I, 187
 Toamna copilăriei (v. *Poeme într-un vers*), II, 194
 Toamnă [*Au venit prelung...*], I, 133
 Toamnă la Florica, II, 53
 Toamnă la Miorcani, II, 56
 Toamnă [*Sclopea pe zid...*], II, 272
 Toamnă [*Tîrziul luminiș...*], II, 249
 Transhumanță, II, 270
 Trecutul (v. *Poeme într-un vers*), II, 187
 Trei călări, I, 64
 Trei îngeri, I, 86
 Trup de față (v. *Poeme într-un vers*), II, 184
 Turc bătrîn (v. *Poeme într-un vers*), II, 191

Ț

- Țara [*Balauri, munții vineți...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 197
 Țara [*Cînd una după alta...*], II, 84
 Țărm pierdută, II, 116

Țărm pontic, II, 165

Țărm sudic, II, 101

[Ți-aducem cal...] (v. *Cîntecele stepei*), I, 59

U

Ultima fugă, I, 26

Umbre pe iaz, II, 212

Undrea (v. *Calendarul viei*), II, 43

Unor mori de vînt, I, 25

Unui hermafrodit de marmură, I, 23

Ursul lui Donici, I, 163

V

Vasul lovit (v. *Poeme într-un vers*), II, 189

Vecernie (v. *Poeme într-un vers*), II, 187

Vechime, II, 283

Vedenie (v. *Centaurii*), I, 21

Veghe (v. *Poeme într-un vers*), II, 185

Veveriță, toamna (v. *Poeme într-un vers*), II, 194

Vinicer (v. *Calendarul viei*), II, 38

Visai de o cetate, I, 11

Vis și centauri (v. *Centaurii*), I, 15

Vînătoare [*În zori...*] (v. *Poeme într-un vers*), II, 194

Vînătoare [*Ogarii tăi...*], II, 252

Vînătorul de himere, II, 203

Vîrful dealului, I, 105

Vlad plugarul, I, 172

Vocca de pe proră (v. *Ecouri marine*), I, 42

Vraja, II, 60

Vrăjitorul de șerpi, II, 78

Vremea, II, 54

Z

Zarzăr la mare (v. *Poeme într-un vers*), II, 199

Zeu marin, II, 277

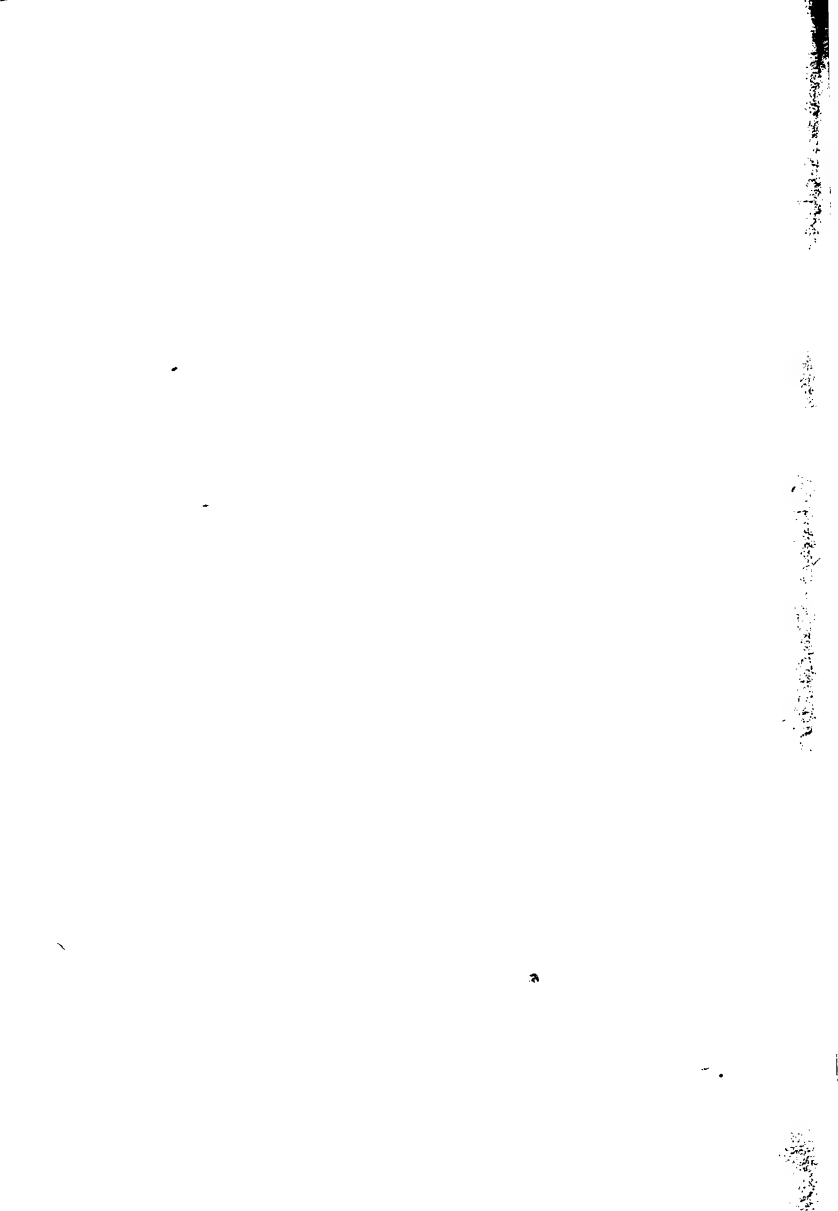
Zile și nopți (v. *Poeme într-un vers*), II, 193

Zodier, II, 209

Zori, II, 223

Zori de primăvară, II, 242

Zvon (v. *Poeme într-un vers*), II, 183

CUPRINS

LIMPEZIMI

Hanul cu rîndunici	7
Călușarii	9
Amurg în deltă	11
Fîntîna cu platani	12
Lumina lunii	13
Primăvară [<i>Din tren, în zori...</i>]	14
Drum de seară	16
Imagini, toamna	18
Cîșmigiu de toamnă	19
Interior	20
Căprioara de porțelan	21
Miniatură persană	23
Peștii roșii	24
Lalele [<i>De pe podele urcă valuri moi</i>]	25
Cîntec de leagăn	26
Alt cîntec de leagăn	27
Artă poetică [<i>Mi-am urzit din sunet și coloare</i>]	28
Calendarul vici	29
Mărțișor	29
Prier [<i>Bubuitoare, furtuna...</i>]	30
Florar	32
Cireșar	34
Cuptor	35
Gustar	37
Vinicer	38
Brumărel	40
Brumar	41
Undrea	43

Ghenar	44
Făurar	46
Cloșani	48
Primăvară [<i>Primăvară ! primăvară !...</i>]	51
Toamnă la Florica	53
Vremea	54
Marinarul [<i>Pe povârnișe dealul...</i>]	55
Toamnă la Miorcani	56
Copacilor	58
Vrajă	60
S-au pierdut	62
De voi muri	63

CAIETUL VERDE

Scrisoare	67
Adormind	69
Odaia ei	71
Recuerdo	73
Sînge străbun	74
Scitul	76
Vrăjitorul de șerpi	78
Mortul	80
Călătorire	82
Cocorii	83
Țara [<i>Cînd una după alta...</i>]	84
De-o fi să fie raiul	85
Octombrie	86
Icoană pe sticlă	87
Norul	88
Dansatoarea	90
Elegie în pădure	91
Elegie în toamnă	93
Elegie în fața mării	94
A doua elegie	96

A treia elegie	98
A patra elegie	100
Țărm sudic	101

ȚĂRM PIERDUT

Helladă	105
Dafni	107
Acrocorint	109
Epidaur	110
Olimpia	111
Delfi	112
Asfodela	113
Insula [<i>Amurgul lăsase pe ape...</i>]	114
Păstor ionian	115
Țărm pierdut	116
Cicladele	118
Mit	119
Ovidiu	121
Păstorul și faunul	123
Moartea păstorului	125
Sirena	127
Insula [<i>Insula mică era</i>]	128
Alesul	130

SCUTUL MINERVEI

I [<i>Ajuns acum pe culmea...</i>]	133
II [<i>Deoarece, senino...</i>]	134
III [<i>Același zeu profetic...</i>]	135
IV [<i>Adăpostit sub scutul...</i>]	136
V [<i>Precum prin crîng...</i>]	137
VI [<i>Neptun pe mări...</i>]	138
VII [<i>Cu armonie simplă...</i>]	139

VIII [Sub rod se-ndoaie pomul...]	140
IX [La Roma, cînd Horațiu...]	141
X [Pe mări nu poate vasul...]	142
XI [Abia sosi Prierul...]	143
XII [Icar cum îl sfidase...]	144
XIII [Din toate numai roza...]	145
XIV [Nespovedită mie...]	146
XV [Din Helicon coboară...]	147
XVI [În căutarea prăzii...]	148
XVII [Nu-s vindecat cu totul...]	149
XVIII [Te-am regăsit...]	150

BALCIC

Împlinire	153
Balcic	154
Balcic lunar	155
Cină cu pești	157
Stella maris	158
Lună pe mare	159
Floarea din fereastră	161
Seară la țarm	162
Plajă pustie	163
Pe țarm	164
Țarm pontic	165
Înserare [Stau privind și azi...]	167
Prinos	168
Piatră	169
Cimitir tăăresc [Printre rîpi trandafirii...]	171
Seară pe ape	173
Insulă, toamna	175
Scoica	176
Pescărușul	178

POEME ÎNTR-UN VERS

Poemul într-un vers	183
Păstorul mării	183
Îmbrățișare	183
Pan	183
Zvon	183
Stelă funerară	184
Stelă de mim	184
Groapă nouă	184
Stelă de dansatoare	184
Trup de fată	184
Dorința	184
Colori	184
Întîlniri	185
Veghe	185
Pasărea din basm	185
Iarnă [<i>În zare zurgălăii...</i>]	185
Artă poetică [<i>Nu vorbele...</i>]	185
Amurg	185
Melancolie	185
Logodna	186
Pasărea mării	186
Calea nopții	186
Mare sudică	186
Insula de mirodennii	186
Navigatorii	186
Marinarul [<i>Din larg zăream pămîntul...</i>]	186
Trecutul	187
Plaja	187
Tinerete	187
Apă neîncepută	187
Dezamăgire	187
Seara la Voroneț	187
Vecernie	187
Hieraclit	188

Tipar	188
Artă poetică [<i>Iubiri, dureri...</i>]	188
Portret	188
Floarea vremii	188
Stol coborât	188
Murmur etern	188
Țărul	189
Poetul trădat	189
Vasul lovit	189
Belșug	189
Castana	189
Drum de noapte [<i>Ne învelișe luna...</i>]	189
Nocturnă	189
Casa copilăriei	190
Menire [<i>Un clopot peste lanuri...</i>]	190
Reîntoarcere	190
Asemănări	190
Părerii	190
Amurg în crîng	190
Casă la Balcic	190
Fată la fîntînă	191
Turc bătrîn	191
Măgărușul	191
Cîmîtir tătăresc [<i>Prin pietre...</i>]	191
Golful	191
Camee	191
Driada	191
Mare pămînteasă	192
Ciocîrlia [<i>Din praștia cîmpiei...</i>]	192
Norii	192
Popor nomad [<i>Cu norii și cu vîntul...</i>]	192
Popor nomad [<i>Foc stîns, cort strîns...</i>]	192
Sclave	192
Popas	192
Descălecătorii	193
Crăciun	193

Artă poetică [<i>Din teascurile vremii...</i>] . . .	193
Zile și nopți	193
Hanul vechi	193
Prevestire [<i>În codrul numai muguri...</i>] . . .	193
Copilărie	193
Toamna copilăriei	194
Părăsire [<i>Pe orice cărăruie...</i>]	194
Conac de altădată	194
Singur [<i>Prin pulberea de aur...</i>]	194
Veveriță, toamna	194
Poetul	194
Vânătoare [<i>În zori...</i>]	194
Inima	195
Templul antic	195
Marmură greacă	195
Friză [<i>Strunindu-și calul...</i>]	195
Friză [<i>De când îți legi sandala...</i>]	195
Friză [<i>Pe piatră stau eroii...</i>]	195
Păstorul	195
San Francesco del Deserto	196
Amintirea	196
Gorgane pe Bărăgan	196
Sfârșit de iarnă	196
Primăvară pastorală	196
Primăvară [<i>Livezi în floare...</i>]	196
Cetatea din mare	196
Stăpînul mării	197
Cățelul pămîntului	197
Țara [<i>Balauri, munții vineți...</i>]	197
Lacrimi	197
Luntrașul	197
Floare tîrzie	197
Cer răsturnat	197
Nemuriri plătînde	198
Clopot de taină	198
Întoarcere [<i>În toamna desfrunzită...</i>] . . .	198

Cimitir tăăresc [<i>Pasc moartea...</i>]	198
Cimitir turcesc	198
Înfiile micșunele	198
Bujori sălbatici	198
Lalele [<i>Oștirea cu turbane...</i>]	199
Prier [<i>Oprit în drum...</i>]	199
Pescăruși	199
Înserare [<i>Pe-oglanda legănată...</i>]	199
Zarzar la mare	199
Despăduriri	199
Sîngele vicții	199

VERSURI REGĂSITE

Vînătorul de himere	203
Poteca în pădure	205

UMBRA TIMPULUI

Zodier	209
În toamnă	210
Umbre pe iaz	212
Cîntec de vremelnicie	213
Cîntec	215
Cra-ro-ra-ra	216
Din ramele iatacului vechi	217
An mort	218
Elegie	219
Pîndă	220
Panta rhei	221
Soartă	222
Zori	223
Amurg pe Prut	224

Inserare [<i>În vârful carului...</i>]	226
Scamatorul	227
Stație	229
[<i>Precum de orice lucru...</i>]	229
[<i>Izvorul unde tînăr...</i>]	229
[<i>Pe rugul ce mă arde...</i>]	230
Cîntec pentru lumină	231
Frații	232
Tăcere	233

ÎMPLINIRE

Nomadul	237
Cină	238
Pastorală	239
Hokusai	240
Natură moartă	241
Zori de primăvară	242
Hellas	243
Endimion	244
Faunul	245
Centaurul [<i>Vuiră stînci...</i>]	246
Narcis	247
Prevestire [<i>M-aplec pe tine...</i>]	248
Toamnă [<i>Tîrziul luminiș...</i>]	249
Înger rămas	250
Spectrul rozei	251
Vînătoare [<i>Ogarii tăi...</i>]	252
Priveghi	253
Calendar	254
Timpul [<i>În sticlă nu-i...</i>]	255
Eternități, vremelnicii	256
Stele	257
Har	258
Saadi	259

Navigatorul	260
Don Quichotte	261
Legende	262
Regăsire	263
Patinor	264

CUMPANA DREAPTA

Menire [<i>Au spus că-i rece...</i>]	267
Legănat cu tine	268
Transhumanță	270
Ceas tainic	271
Toamnă [<i>Sclipea pe zid...</i>]	272
Oglindiri	274
Solie	276
Zeu marin	277
Necunoscutei (III)	279
Prezență	280
Singur [<i>Limpede suflet...</i>]	281
Destin	282
Vechime	283
'Terține	285
Post-mortem	286

MĂRTURISIRI (Fragment)	287
----------------------------------	-----

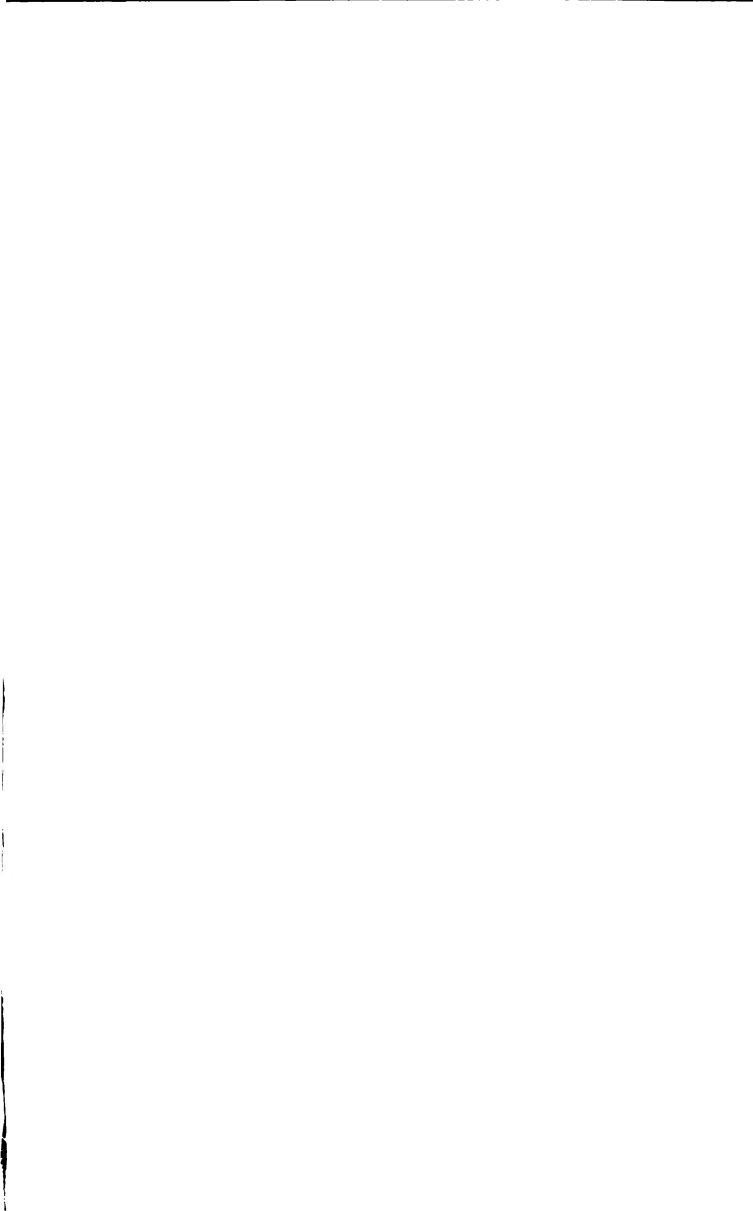
INDICE ALFABETIC AL POEZIILOR (după titlu)	305
---	-----

Redactor responsabil : NICOLAE TEICĂ
Tehnoredactor : TRAIAN ARGETOIANU

*Dat la cules 25.05.1967. Bun de tipar 11.08.1967.
Apărut 1967. Tiraaj 60.160 ex. broșate. Hirtie ziar
de 50 g/m². Format 700×920/32. Coli ed. 7,89
Coli tipar 10,5. A. nr. 6516/1967. C.Z. pentru bi-
bliotecile mari 8R. C.Z. pentru bibliotecile mici
8R—1.*

**Tiparul executat sub comanda nr. 70.364 la Com-
binatul Poligrafic „Casa Scintei”, Piața Scin-
teii nr. 1, București — Republica Socialistă
România**

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025

